

Institutul pentru Studierea Problemelor

Minorităților Naționale

Cluj-Napoca

Nr. Inreg. 54 din 29.01.2021

Raport de activitate

2020

Cuprins

Cap. I. Profilul Instituțional	5
Cap II. Compartimentul de studii, analiză și cercetare.....	6
Proiectele compartimentului de studii, analiză și cercetare și proiecte individuale	6
Cap III. Centrul de documentare	52
1. Proiecte inițiate de către CDM.....	52
2. Fondul de documente al CDM.....	59
3. Promovarea CD.....	60
4. Editura.....	60
Editare cărți.....	60
Editare Working Paper.....	63
Cap IV. Proiecte internaționale.....	65
Cap V. Participare la evenimente organizate de către alte instituții	88
1. Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. naționale.....	88
2. Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. internaționale	97
Cap VI. Prezențe în mass-media.....	105
Cap VII. Publicații în afara editurii	111
Cap VIII. Consiliul Științific	133
Cap IX. Serviciul economic, administrativ, contencios	135
1. Activitate economică financiară	135
2. Activitate privind achizițiile publice.....	140
3. Activitatea privind tehnologia informației.....	145
4. Activitatea juridică.....	145
5. Activitatea privind resursele umane.....	145
6. Comunicare și Relații Publice.....	147
7. Transparență și afișare a informațiilor de interes public.....	147

Cap X. Activitatea comisiilor de specialitate și a grupurilor de lucru	148
1. Comisia pentru control intern managerial.....	148
2. Grupul de lucru pentru integritate.....	149
3. Grupul de lucru pentru elaborarea aplicației privind evaluarea și clasificarea Editurii ISPMN	150
Cap XI. Relații de colaborare. Proiecte. Planificare Strategică	151
1. Colaborări și Parteneriate.....	151
2. Proiecte cu finanțare nerambursabilă.....	152
3. Proiecte cu finanțare externă, în implementare.....	152
4. Planificare strategică.....	156

Cap. I. Profilul Instituțional

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale funcționează la Cluj-Napoca, ca instituție publică, cu personalitate juridică în subordinea Guvernului și în coordonarea Departamentului pentru Relații Interetnice.

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale s-a înființat prin Ordonanța Guvernului 121/2000, aprobată prin Legea 396/2001 și funcționează conform prevederilor Hotărârii Guvernului 893/2007 și Hotărârii nr. 439 din 21 iunie 2018.

Obiectivele Institutului sunt studierea și cercetarea inter și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România.

Atribuții principale:

- elaborează, coordonează, efectuează și contractează studii, analize și cercetări inter și pluridisciplinare, fundamentale, respectiv aplicate, privind diferitele aspecte ale păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale și a altor comunități etnice constituite în urmă unor procese migraționale recente;
- organizează și realizează programe în parteneriat cu instituții și organisme internaționale;
- elaborează, tipărește și difuzează în țară și în străinătate publicații, rapoarte de informare, precum și alte materiale cu caracter științific;
- asigură participarea personalului Institutului la acțiuni cu caracter științific și cultural, la reuniuni, precum și la alte acțiuni având ca scop protejarea drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale;
- inițiază și organizează seminarii, colocvii, dezbateri, simpozioane, mese rotunde și alte acțiuni pe tema păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale;
- organizează vizite de documentare și schimburi de experiență cu persoane din țară și din străinătate în scopul cunoașterii experienței altor sisteme de protecție a drepturilor cetățenești aparținând minorităților naționale.

Cap II. Compartimentul de studii, analiză și cercetare

Proiectele compartimentului de studii, analiză și cercetare și proiecte individuale

Titlul proiectului: *Inventarierea sistemului instituțional al minorității maghiare din România*

Anul: 2018

Coordonatori proiect: Veress Ilka, Horváth István, Kormos Katalin

Tema proiectului: Proiectul început în anul 2018 are antecedentele sale desfășurate în cadrul ISPMN din anii 2008 și 2012, obiectivul principal fiind reinventarierea sistemului instituțional maghiar în complexitatea acestuia, incluzând următoarele tipuri de instituții: eclesiastice, educaționale, culturale, sociale și administrativ-politice. În interpretarea și prezentarea datelor colectate și sistematizate, metodele statistice se completează cu reprezentare vizuală bazată pe metode cartografice.

În anul 2019 s-a întocmit o listă a tuturor instituțiilor despre care erau disponibile informații pe internet (2000 de instituții).

În 2020, proiectul se continuă cu un sondaj numit *Așezămintele culturale subordonate primăriei și consiliului local*, care este centrat pe instituțiile din sfera administrativ-politică. Scopul principal al sondajului este de a identifica și de a contacta așezămintele culturale aflate în subordinea primăriilor și consiliilor locale.

Rezultatele proiectului:

Baze de date:

Eșantion

Formatul bazei de date: .xls

Descrierea bazei de date: Bază de date cu datele de contact ale primăriilor.

Colectarea datelor: 01/07/2020

Instituții culturale

Formatul bazei de date: .xls

Descrierea bazei de date: Informații de interes public despre așezămintele culturale subordonate primăriei și consiliului local.

Colectarea datelor: 28/07/2020 - 04/11/2020

Numărul cazurilor: 407

Rapoarte / manuscrise / publicații:

Chestionar online (limesurveys)

Descriere: Așezămintele culturale subordonate primăriei și consiliului local (34 de întrebări)

<https://www.ispmn.gov.ro/chestionare/index.php/953164?newtest=Y>

Instituțiile minorității maghiare – raport în limba maghiară.

Alte rezultate:

Tipul activității: Îndrumare practică

Perioada: 15/07/2020 - 15/08/2020

Descriere: Începând din luna iulie 2020, în cadrul ISPMN, se desfășoară o serie de activități în colaborare cu Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”. Stefánia Toma (cercetător ISPMN) coordonează practica profesională a studenților de la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială în cadrul proiectului „Migrație, mobilitate și efectul acestora în comunitățile locale”. În cadrul acestui proiect, a fost dezvoltată o activitate de cercetare mai restrânsă și au fost adaptate metodologia și metodele de culegere a datelor la contextul actual al pandemiei. Astfel, în cadrul practicii profesionale „Migrații de revenire pe paginile rețelelor de socializare și schimbări sociale în comunitățile de origine / O netnografie (etnografie digitală)”, studenții au ocazia de a dobândi diferite aptitudini și cunoștințe profesionale care constituie baza unei cercetări netnografice. În cadrul proiectului ISPMN numit „Inventarierea sistemului instituțional al minorității maghiare din România”, studenții au participat la realizarea sondajului online cu titlul „Așezămintele culturale subordonate primăriei și consiliului local” coordonat de către Katalin Kormos (cercetător ISPMN) și Ilka Veress (cercetător ISPMN). Programul de practică profesională oferă studenților posibilitatea de a dobândi experiență în pregătirea metodologică și în derularea sondajelor de tip online, în prelucrarea și modalitățile de interpretare a datelor statistice.

Titlul proiectului: *Cronologia minorităților naționale din România, 2010-2015*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Gidó Attila

Tema proiectului: În 2010, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a lansat proiectul cu titlul *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România, 1989-2009*. Bazându-se pe succesul proiectului, în 2016 ISPMN a lansat etapa a doua a cercetării, sub titlul: *Cronologia minorităților naționale din România, 2010-2015*. Scopul rămâne același în continuare: realizarea de cronologii ale istoriei minorităților naționale din România. Speranța noastră este că aceste cronologii vor constitui instrumente utile pentru cercetători și pentru publicul larg în a obține informații detaliate despre minoritățile naționale din România. Prin rezultatele acestui proiect, ISPMN și Guvernul României vor avea șansa de a obține informații precise despre istoricul minorităților, având o privire de ansamblu asupra evenimentelor. Totodată, prin metoda de lucru interactivă prin care încurajăm procesul de implicare a reprezentanților minorităților naționale în activitatea științifică a Institutului, sperăm să contribuim la adâncirea relațiilor interetnice și la dezvoltarea unor relații solide de lucru cu reprezentanți din rândul minorităților naționale, interesați de științele sociale. În proiectul de cercetare sunt incluse toate minoritățile naționale cu reprezentare parlamentară, cu excepția maghiarilor. Rezultate în 2016-2019: cronologii redactate pentru bulgari, armeni, evrei, turci, tătari, sârbi, italieni, germani, slovaci, greci, ucraineni, albanezi, ruteni, croați, polonezi și macedoneni. Rezultate preconizate în 2020: 2 cronologii (lipoveni, cehi) însoțite de materiale documentare; publicarea pe site-ul ISPMN a următoarelor cronologii din seria 2010-2015: croați, macedoneni, polonezi, ruteni, ucraineni, albanezi.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport semestrial**
Descriere: În primele șase luni ale proiectului au fost identificate persoanele care pot întocmi cronologiile minorităților lipovene și cehe. Au fost revizuite și pregătite pentru publicarea pe site-ul ISPMN următoarele cronologii: macedoneni, albanezi, ucraineni, croați, polonezi, ruteni.
 - **Raport anual**
Descriere: În anul 2020 au fost pregătite pentru publicarea pe site-ul ISPMN cronologiile următoarelor minorități: croați, macedoneni, polonezi, ruteni, ucraineni și albanezi. Materialele au fost corectate lingvistic și tehnoredactate. Postarea lor pe site-ul ISPMN va avea loc în ianuarie 2021 și vor fi accesibile aici:
<http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritilor-naionale-din-romnia-19892009>
Din cauza pandemiei nu au putut fi efectuate cercetările de teren și documentările în biblioteci și arhive pentru realizarea cronologiilor lipovene și cehe preconizate în planul de activitate 2020. Astfel, realizarea celor două cronologii va avea loc în 2021.

Titlul proiectului: *Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară din Dobrogea*

Anul: 2018

Perioada: 31/12/2021

Coordonator proiect: Adriana Cupcea

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Adriana Cupcea, Horváth István, Mohácsék Magdolna

Partener: Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI) (România)

Tema proiectului: Obiectivul proiectului este valorificarea moștenirii istorice și culturale a minorităților turcă și tătară din Dobrogea, prin realizarea unui muzeu virtual al turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea.

Patrimoniul este viu, trebuie să fie interactiv și accesibil. Acestea sunt principalele coordonate ale moștenirii unei comunități moderne și trei lipsuri acute ale comunităților turcă și tătară în prezent. Patrimoniul lor este viu numai la nivelul intern al comunității, deloc interactiv și cu atât mai puțin accesibil societății în general. În aceste condiții trebuie căutate modalități de conștientizare și sensibilizare a publicului vis-à-vis de cultura celor două minorități. Propunem în acest sens realizarea unui Muzeu Virtual integrat în site-ul Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale.

Rezultatele proiectului:

- Materiale audio/video/digitale:
 - **Filme:**
 - **Durata film:** 60 minute
Descriere: 14 înregistrări video și 23 înregistrări audio au fost predate în cadrul proiectului MIRAS – Muzeul Virtual al Turcilor și Tătarilor din România. Materialele au fost predate în baza unor protocoale de colaborare, instituțiilor coordonatoare DRI și

ISPMN, de către următoarele instituții partenere în proiect: Televiziunea Română, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea.

Materialele se regăsesc în cadrul MIRAS – Muzeul Virtual al Turcilor și Tătarilor din Dobrogea.

- Rapoarte / manuscrite / publicații:

- **Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară**

Descriere: În anul 2019 au fost trimise solicitări de colaborare următoarelor instituții care gestionează patrimoniul aparținând minorităților turcă și tătară din Dobrogea: Televiziunea Română, Muzeul Național al Țăranului Român, Muzeul de Artă Populară Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Uniunea Democrată Turcă din România și Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România.

În anul 2020 au fost trimise solicitări de colaborare către: Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea; Muzeul Național de Istorie a României.

În primele șase luni ale anului 2020 s-au încheiat protocoale de colaborare cu toate instituțiile contactate pe parcursul 2019-2020.

În urma trimiterii unor solicitări de colaborare acestor instituții, au fost predate către ISPMN și DRI următoarele materiale:

TVR: O arhivă de 8 înregistrări video care conține înregistrări referitoare la folclorul și viața cotidiană și religioasă a turcilor și tătarilor.

Muzeul Național al Țăranului Român: o colecție de fotografii cu obiecte de port popular și de gospodărie, aparținând comunităților turcă și tătară din Dobrogea (102 de piese).

Muzeul de Istorie Națională a României: o colecție de doisprezece vederi cu scene de viață cotidiană, religioasă ale turcilor și tătarilor. Sunt în pregătire pentru a fi predate către DRI și ISPMN, cinci vederi cu arhitectură islamică din Dobrogea.

Muzeul de Artă Populară Constanța: o colecție de fotografii cu costume tradiționale și obiecte de gospodărie specifice comunităților turcă și tătară din Dobrogea (35 de piese).

Muzeul de Istorie și Arheologie Constanța: 25 de fotografii scanate cu scene de viață cotidiană, religioasă, politică, referitoare la minoritățile turcă și tătară, respectiv fotografii ale unor piese de epocă otomană (7 piese de ceramică, 9 pipe, 19 paftale).

Uniunea Democrată Turcă din România: 20 de rețete culinare ale unor preparate tradiționale turcești, însoțite de fotografii ale preparatelor respective.

Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România: 25 de rețete culinare ale unor preparate tradiționale tătare, însoțite de fotografii ale preparatelor respective.

Pe parcursul anului 2019, etnograful Newzat Yusuf Sarigöl a realizat selecția materialelor care vor intra în arhiva rubricii în limba tătară,

Adetlerimiz (Obiceiurile noastre), care au fost publicate în jurnalul comunității tătare Karadeniz (Marea Neagră) (1990-2016). În perioada ianuarie-mai 2020, a realizat traducerea în limba română a materialelor. Acestea au fost predate către DRI și ISPMN la data de 15 mai 2020.

Până la data de 1 august, conform protocolului semnat cu DRI și ISPMN, ICEM Tulcea va preda către ISPMN și DRI următoarele materiale:

10 fotografii nuntă de botez/ sunnet toy (2011); 10 fotografii nuntă/kına gecesi (2014);

5 fotografii – 21 martie/Nevruz;

20 fotografii cu monumente funerare;

20 fotografii de gastronomie tradițională.

Fotografiile vor fi însoțite de informații de teren, respectiv legenda fotografiiei.

- **MIRAS-Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară**
Descriere: În 23 decembrie 2020 a fost finalizat proiectul MIRAS (Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară din Dobrogea).

Pe parcursul anului au fost predate de către partenerii instituționali toate materialele care constituie conținutul muzeului virtual: 1.381 fotografii, 14 înregistrări video și 23 înregistrări audio.

Site-ul este accesibil publicului la adresa: <http://miras.gov.ro/1/>

MIRAS este un proiect inițiat în anul 2019, de către Departamentul pentru Relații Interetnice și Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, pentru a valorifica moștenirea istorică și culturală a turcilor și tătarilor din Dobrogea, prin crearea unui muzeu virtual al celor două comunități. Galeria muzeului este o selecție de peste 850 de fotografii cu piese otomane, piese tradiționale, cu imagini vechi, dar și mai recente, cărți poștale, înregistrări video și audio, toate dispuse tematic. Fotografiile pieselor expuse aparțin unor instituții de cultură și de cercetare, care au desfășurat încă de la începutul secolului XX o muncă de documentare și colecționare. Muzeul virtual conține și materiale media și new media, care au menirea de a consolida puternica coordonată vizuală a expoziției și de a crea senzația cât mai autentică de participare activă. Nu în ultimul rând, unele materiale vin chiar dinspre cele două comunități, fie dinspre membri, fie dinspre organizații reprezentative ale turcilor și tătarilor.

De ce numele de MIRAS? Miras este un cuvânt comun limbilor turcă și tătară, care înseamnă același lucru în ambele limbi, moștenire.

Parteneri instituționali în proiect: Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), Muzeul Național al Țăranului Român (MȚR), Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Academia Română (IEF), Muzeul de Artă Populară Constanța (MAPC), Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța (MINAC), Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea (ICEM Tulcea), Televiziunea Română (TVR) Uniunea Democrată Turcă din România (UDTR) Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România (UDTTMR).

Din partea instituțiilor coordonatoare au participat la realizarea proiectului: secretar de stat Lacziko Enikő Katalin (DRI), subsecretar de

stat Amet Aledin (DRI), președinte ISPMN Horváth István, cercetător dr. Adriana Cupcea (ISPMN), șef Serviciul Juridic Adriana Petraru (DRI), consilier superior Curt-Mola Aidun (DRI), jurist Mohácssek Magdolna (ISPMN). Colaboratori din partea partenerilor instituționali: dr. Maria Magiru, director MAPC; dr. Oana Ilie, șef Secția Istorie Medievală, Modernă și Contemporană (MNIR); dr. Ion Blăjan, șef Secția Patrimoniu și Evidență Științifică (MȚR); cercetător științific Cristina Damaschin (IEF); cercetător științific II Lavinia Dumitrașcu (MINAC), muzeograf IA Aurel Mototolea (MINAC); muzeograf I Andreea Andrei (MINAC), restaurator II Aurelia Paraschiv (MINAC), dr. Iuliana Titov, șef Serviciu Muzeul de Etnografie și Artă Populară (ICEM Tulcea); Boris Velimirovici, coordonator cu atribuții de producător executiv – Secția Alte Minorități (TVR), Mirela Vișan (TVR); jurnalist Sorina Asan, PR UDTR; Nida Ablez (UDTTMR).

Contributori: Blog-ul Vechiul Regat, arhitect Radu Cornescu, dr. Mustafa Ali Mehmet, Nermin Yusuf și dr. Newzat Yusuf, dr. Emin Emel, Güner Akmolla, dr. Metin Omer, Curt-Mola Aidun, Kyanie Rüstem și Senie Rașid. @Concept MIRAS: Adriana Cupcea, cercetător ISPMN.

- Alte rezultate:

- **Tipul activității:** Îndrumare bursier
- **Perioada:** 15/07/2020 - 15/09/2020
- **Descriere:** Stagiul de practică la ISPMN al doctorandei de la Facultatea de Istorie și Filosofie, UBB, Ancuța Dumitrița Doce a fost realizat în cadrul proiectului POCU/380/6/13/123343 – *Educație antreprenorială și consiliere profesională pentru doctoranzi și cercetători postdoctorali* în vederea organizării transferului de cunoaștere din domeniul științelor socio-umaniste către piața muncii (ATRiUM), în perioada 13.07.2020-15.09.2020.

Activitatea de practică, corelată cu domeniul de specialitate al doctorandei – studii turce – s-a desfășurat în cadrul proiectului ISPMN, Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară din Dobrogea, coordonat de Adriana Cupcea. Doctoranda a desfășurat în cadrul proiectului activitate de arhivare documente și fotografii pentru realizarea site-ului MIRAS (Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară din Dobrogea), secțiunea Vestimentație și obiecte tradiționale. Modă.

Titlul proiectului: *Enciclopedia Istoriografiei românești (EIR) (proiect al Academiei Române)*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Adriana Cupcea

Cercetător ISPMN participant în proiect: Gidó Attila

Partener: Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române (România)

Tema proiectului: În perioada 1.01.2020 și 10.05.2020 s-a desfășurat o colaborare instituțională între ISPMN și Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române. Colaborarea a fost o etapă în realizarea, în intervalul 2020-2021, a proiectului editorial al Academiei Române, Enciclopedia Istoriografiei românești (EIR), în mai multe volume.

ISPMN a participat prin realizarea fișelor profesionale, aparținând istoricilor care au colaborat în perioada 2009-2020, în proiectele încadrate direcției de cercetare a ISPMN: istoria minorităților naționale. Fișele au fost realizate prin colaborarea dintre responsabilii de proiect din partea ISPMN, Adriana Cupcea și Attila Gidó, în colaborare cu istoricii-titulari ai fișelor profesionale.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Fișe profesionale ale istoricilor implicați în proiecte ISPMN (2009-2020).**
Descriere: Realizarea a 22 de fișe profesionale, aparținând istoricilor care au colaborat în perioada 2009-2020, în proiectele încadrate direcției de cercetare a ISPMN: istoria minorităților naționale.

Titlul proiectului: *Eugenie, minoritate și discurs medical in Transilvania interbelică*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Bokor Zsuzsa

Tema proiectului: Proiectul constă în cercetarea istorico-socială a perioadei interbelice transilvane. În cercetările anterioare, coordonatorul proiectului a analizat modul în care dezbaterile asupra corpului sănătos au devenit parte a unui discurs politic național mai larg în sfera medicală românească, ilustrând munca și efortul acelor medici români care și-au ocupat noile funcții în școlile de medicină și în diferitele instituții medicale clujene după Primul Război Mondial. A analizat măsurile adoptate care au fost, mai întâi de toate, instrumente de putere prin care noua societate medicală încerca să se legitimizeze. Cercetarea actuală se axează în special pe campaniile sanitare din Transilvania rurală și urbană, organizate de medicii maghiari din regiune și a modului în care corpul biologic al națiunii – adică al comunității etnice, care s-a găsit într-o poziție minoritară după 1919 – se construiește în acest discurs medical. În ceea ce urmează se va face o analiză din perspectivă comparativă a instituțiilor și a discursurilor medicale (igienice, eugenice) din regiune, atât cu cele din Ungaria (specialiștii cu care au avut relațiile cele mai strânse) cât și cu țările vecine.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport**
Descriere: În data de 3 februarie 2020, Bokor Zsuzsa a participat la lansarea colecției *History of Medicine (Central European University Press, Budapest – New York.)* Cu ocazia acestei lansări Bokor Zsuzsa, alături de ceilalți invitați, Marius Turda, Constantin Bărbulescu și Răzvan Pârâianu, a prezentat cartea lui Constantin Bărbulescu: *Peasants, and Modern Medicine. Imagining Rurality in Romania, 1860-1910.* Lansarea cărții a avut loc în cadrul conferinței academice: *Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni, metodologie, paradigme, agendă*, organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române din Cluj-Napoca.
În aprilie 2020 s-a fondat *Centrul de Istorie a Eugeniei și a Rasismului* la Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române. Bokor Zsuzsa

a devenit membru al acestui colectiv de cercetare, pe lângă alți cercetători de la Oxford Brookes University (Marius Turda, Maria Sophia Quine, Roger Griffin, Tudor Georgescu) și istorici din țară (Răzvan Pârâianu, Varga Attila, Cosmin Koszor, Steliu Lambru).

○ **Cuvinte introductive**

Descriere: Prefață. In: Marius Turda: *Eugenie și națiune în Ungaria la începutul secolului XX*.

Bokor Zsuzsa a finalizat manuscrisul intitulat: Prefață. Articolul reprezintă o introducere științifică a cărții lui Marius Turda: *Eugenie și națiune în Ungaria la începutul secolului XX*. Volumul va apărea în toamna anului 2020 la editura Centrului de Studii Transilvane, Cluj. Prefața trece în revistă principalele atribuții ale eugeniei est-europene din secolul 20.

○ **Book review. Constantin Bărbulescu, Physicians, Peasants, and Modern Medicine. Imagining Rurality in Romania, 1860–1910**

Descriere: A apărut articolul semnat de Bokor Zsuzsa: Book review. Constantin Bărbulescu, *Physicians, Peasants, and Modern Medicine. Imagining Rurality in Romania, 1860–1910* (CEU Press Studies in the History of Medicine. Series Editor: Marius Turda). Budapest-New York, 2018. Recenzia a apărut în numărul special al revistei: *Revista de antropologie urbană* 15/2020, având ca subtitlu: *Eugenics and biopolitics*. Revista a fost editată de către Marius Turda și Patrick T. Merricks.

Titlul proiectului: *Gen și etnicitate în Transilvania după Primul Război Mondial*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Bokor Zsuzsa

Tema proiectului: Cercetarea explorează modul în care dimensiunile de gen și etnicitate se leagă între ele și influențează viața cotidiană din Transilvania după Primul Război Mondial. Pe scurt: modul în care se formează identitățile de gen într-un nou context istoric. Principalele teme de cercetare sunt: influența puterii politice asupra genului în această perioadă de tranziție, discursul sănătății corpului, istoria pieței forței de muncă și integrarea femeilor, concepția familiei minoritare.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:

○ **Raport**

Descriere: În perioada 3-5 februarie 2020, Bokor Zsuzsa a participat la conferința academică: *Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni, metodologie, paradigme, agendă*, organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române din Cluj-Napoca. Prezentarea lui Zsuzsa Bokor a avut ca titlu: „*Parlamentul femeilor*”. *Alexandrina Cantacuzino și marea ei întâlnire cu „femeile minoritare”*. În prezentare s-a făcut referire la întâlnirea organizată în 1925 de către Consiliul Național al Femeilor Române cu organizațiile femeilor minoritare din Transilvania, Banat și Bucovina. Prezentarea a discutat totodată diferitele moduri de utilizare a categoriei femeilor minoritare în discursurile acestui congres feminin, și rolul acestora în procesul de creare a unei noi identități etnice regionale.

În luna martie Bokor Zsuzsa a finalizat articolul *A székelly Nagyasszony testőrei – Vallásosság és identitáskeresés a két világháború közötti Székelyföldön. (Gărzile de corp ale Maicii Domnului - Religia și căutarea identității în Secuime între cele două războaie mondiale.)* Articolul va apărea în volumul colectiv: Bárdi Nándor (ed.): *Hullóidő. Székely identitásépítés a 19-20. században* la Editura Academiei Maghiare. Articolul discută activitatea asociațiilor feminine maghiare din perioada interbelică, cu accent pe organizațiile catolice, mai ales pe activitățile sociale ale surorilor din Societatea Surorilor Sociale (SSS). Analizează modul în care genul, etnicitatea și identitatea regională se construiesc într-un eveniment interbelic numit „Ziua celor o mie de fete secuiene”.

Titlul proiectului: *Analiza instituției cenzurii minoritare*

Anul: 2018

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Tema proiectului: Scopul acestui proiect este analiza mecanismelor de cenzură minoritară din perioada comunismului de stat la instituțiile culturale din Oradea în anii 1970 și 1980: teatru, filarmonică, cotidiane locale. Cadrul teoretic al cercetării folosește conceptul opoziției culturale, cu intenția de a găsi un model comun pentru complexitatea practicilor individuale și formale ale disidenței politice și diferitelor transgresări ale puterii comuniste. Cu alte cuvinte, în această cercetare, ideea de opoziție nu este doar o simplă reacție la controlul deținut de stat, ea este înțeleasă ca o relație dinamică dintre agenții societății și cei ai puterii.

Rezultatele cercetării au fost publicate într-un volum de autor în limba română la ISPMN la sfârșitul anului 2019. În 2020 se dorește continuarea cercetării și diseminarea rezultatelor.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Metaforák szorításában – a cenzúrakutatásról a nagyváradi színház ellenőrzése kapcsán [Constrângerile unor metafore – despre cercetarea cenzurii prin exemplul controlului teatrului orădean]**
Descriere: studiu în revista Színház, inclusă în bazele de date CEEOL.
- Organizare eveniment ISPMN:
 - **On Ideological Vigilance. Theatrical Censorship in Oradea during the 1980-ies. [Despre vigilența ideologică. Cenzura teatrului orădean în anii 1980]**
 - **Perioada:** 17/06/2020
 - **Locul:** Colegiul Noua Europă, București
 - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
 - **Număr participanți:** 10
 - **Descriere:** În data de 17 iunie Plainer Zsuzsa, cercetător ISPMN, a susținut o prezentare online la Colegiul Noua Europă din București despre cartea sa cu titlul: *Despre vigilența ideologică. File din istoria cenzurii instituțiilor minoritare maghiare) în regimul Ceaușescu.* Cartea a apărut în 2019 la Editura ISPMN.

- **Lansare de carte: Despre vigilența ideologică. File din istoria cenzurii instituțiilor (maghiare) orădene în regimul Ceaușescu: presă, filarmonică, teatru**
 - **Perioada:** 09/03/2020
 - **Locul:** Cafeneaua Planetarium, Cluj-Napoca
 - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
 - **Număr participanți:** 40
 - **Linkuri în presă:** <https://www.helikon.ro/elmentunk-erre-mert-sutore-el-kellett-menni-plainer-zsuzsa-konyvbemutatojarol/>
<https://www.maszol.ro/index.php/kultura/123294-akkor-meg-mas-volt-a-szinhaz-kulturafogyasztas-mint-ellenallas-a-ceau-escu-rendszerben>
<https://www.maszol.ro/index.php/kultura/123294-akkor-meg-mas-volt-a-szinhaz-kulturafogyasztas-mint-ellenallas-a-ceau-escu-rendszerben>
<https://www.maszol.ro/index.php/kultura/123294-akkor-meg-mas-volt-a-szinhaz-kulturafogyasztas-mint-ellenallas-a-ceau-escu-rendszerben>
<https://www.jatekter.ro/?p=32870>
 - **Descriere:** În data de 9 martie a avut loc lansarea cărții cercetătorului ISPMN Plainer Zsuzsa cu titlul: **Despre vigilența ideologică. File din istoria cenzurii instituțiilor (maghiare) orădene în regimul Ceaușescu: presă, filarmonică, teatru.** După lansarea de carte cercetătorul a acordat două interviuri, pentru Radio Cluj și revista Transindex. Cartea a avut două recenzii: una semnată de Györffy Gábor în revista Játéktér, ediția de primăvară 2020, cealaltă pentru revista Teatrul Azi, 1/2020, semnată de Elisabeta Pop.

Titlul proiectului: *Holocaustul din Transilvania de Nord. Ghettoizare și viața în ghetouri în 1944*

Anul: 2014

Perioada: 31/12/2020

Coordonator proiect: Gidó Attila

Tema proiectului: Demersul este continuarea proiectului cu titlul *Holocaustul din Transilvania de Nord. Ghettoizare și viața în ghetouri în 1944* inițiat în 2014. În anii precedenți au apărut mai multe sinteze și enciclopedii despre Holocaust, respectiv despre ghetourile din teritoriile aflate sub ocupație germană în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Aceste lucrări includ informații referitoare și la Holocaustul din Transilvania de Nord. Informațiile, însă, sunt lacunare și de multe ori incomplete. Cercetarea de față, prin consultarea de noi surse documentare, dorește să depășească cunoștințele actuale despre acest teritoriu și să ofere o analiză amplă asupra perioadei 1940-1944 și asupra contextului istoric, a circumstanțelor înființării ghetourilor, respectiv asupra funcționării acestor tabere de concentrare temporare. Un alt aspect important al istoriei evreilor în timpul Holocaustului este întoarcerea acasă a supraviețuitorilor. Până la momentul actual nu se știa numărul exact al deportaților care au supraviețuit Holocaustului din

Transilvania de Nord. În 2013, Attila Gidó, coordonatorul proiectului, a efectuat cercetări legate de ghetourile din Transilvania de Nord în Ierusalim, Israel. Acest stagiu de cercetare (1 lună) și rezultatele cercetărilor sunt punctul de pornire al proiectului de față. În următorul an, în 2014, Attila Gidó a efectuat cercetări la Arhivele ITS din Bad Arolsen, Germania. Datele celor aproape 20000 de supraviețuitori colectate în Bad Arolsen au fost introduse în 2015 într-o bază de date în format excel. Lista conține numele și datele personale (numele mamei, locul și data nașterii, locul ghetoizării) a 19950 de supraviețuitori.

Activități preconizate în 2020: 1. Cercetări arhivistice în Arhivele Naționale Zalău; Arhivele Naționale Cluj; Arhivele Naționale Bihor; Arhivele Eparhiei Reformate din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Districtuală a Bisericii Reformate (Oradea); Arhivele Eparhiei Unitariene din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhivele Istorice Centrale ale Arhivelor Naționale (București). 2. Documentare bibliografică. 3. Revista presei din perioada 1940-1944. 4. Publicarea unui studiu în limba engleză despre sursele arhivistice referitoare la Holocaustul din Transilvania de Nord. 5. Publicarea manuscrisului bilingv (maghiar/român) referitor la cei 20000 de supraviețuitori ai Holocaustului din Transilvania de Nord.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Erdélyi zsidó lojalitásnyilatkozatok a két világháború közötti Romániában [Declarații evreiești de loialitate în Transilvania, 1918-1940] (text în lucru)**
 - **Supraviețuitorii Holocaustului din Transilvania de Nord (studiu introductiv la volumul „20000 de nume. Evidența deportaților din Transilvania de Nord rămași în viață”)**
 - **Descriere:** studiu introductiv
 - **Options in self-identification in a multi-ethnic region. - Case of Transylvanian Jews in the interwar years - [Opțiuni de autoidentificare într-o regiune multietnică. Cazul evreilor din Transilvania] (text în lucru)**
 - **Descriere:** text în lucru
 - **Raport anual**
 - **Descriere:** Din activitățile preconizate în 2020 au fost realizate următoarele: 1. Cercetări arhivistice în Arhivele Naționale Zalău; Arhivele Naționale Cluj; Arhivele Eparhiei Reformate din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Districtuală a Bisericii Reformate (Oradea); Arhivele Eparhiei Unitariene din Transilvania (Cluj-Napoca). 2. Documentare bibliografică. 3. Revista presei din perioada 1940-1944. 4. Pregătirea pentru publicare a unui studiu în limba engleză despre sursele arhivistice referitoare la Holocaustul din Transilvania de Nord (studiul va apărea în februarie 2021 în volumul intitulat „Holocaust in South-Eastern Europe”, editura Vernon Press <https://vernonpress.com/book/453>). 5. Publicarea manuscrisului în limba română referitor la cei 20000 de supraviețuitori ai Holocaustului din Transilvania de Nord (20.000 de nume. Evidența deportaților din Transilvania de Nord rămași în viață. Editura ISPMN, 2020).

Titlul proiectului: *Dimensiunea etnică a educației moderne în România. Evreii între integrare și marginalizare prin școală*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: Proiectul urmărește evoluția politicilor educaționale în România anilor 1918-1944 și locul atribuit populației școlare evreiești în cadrul acestora. Se au în vedere reglementările implementate de autoritățile române mai ales la nivelul instrucției secundare și superioare, dar și modul în care evreii se raportează la finalitățile educației moderne și la transformările sociale implicate de acestea. În acest demers, s-au efectuat documentări bibliografice la bibliotecile universitare din Cluj și București, Biblioteca Academiei Române, precum și în arhivele CSIER, ANIC, CNSAS. În 2019 au fost consultate arhivele și bibliotecile de specialitate din Budapesta și Londra, pe tema națiunii și etnicității în politicile naționale de educație și organizațiile de tineret din România interbelică. Stagiile de documentare subscrise acestei teme au fost finanțate în cadrul unei burse de cercetare acordate de Colegiul Noua Europă (București). Cercetarea vizează, de asemenea, analiza fenomenului antisemit propagat în licee și impactul acestui fenomen în viața cotidiană a elevilor de liceu.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- **Raport de activitate**

Descriere: În acest an a fost elaborat studiul cu titlul „*TINERETUL LUI CAROL AL II-LEA. Straja Țării ca mecanism de mobilizare și disciplinare în România anilor '30*”. Textul dezvoltă materialele prezentate la conferința „Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni metodologice, paradigme, agendă”, Institutul de Istorie „G. Barițiu” - Academia Română (3-5 februarie 2020).

Studiul a fost propus spre evaluare și acceptat pentru publicare în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană” (categ. B), publicație de specialitate a Institutului de Istorie „N. Iorga”, Academia Română. Articolul va apărea în noul număr al revistei preconizat pentru luna martie 2021.

Titlul proiectului: *Analiza dosarului de urmărire al lui Kelemen István - fost secretar literar al Teatrului de Stat din Oradea*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Partener: Teatrul Szigligeti din Oradea (România)

Tema proiectului: Scopul acestui proiect este prelucrarea și analiza unui dosar de urmărire din arhivele CNSAS al lui Kelemen István, fostul secretar literar al secției maghiare din cadrul Teatrului de Stat Oradea (actualul Teatru „Szigligeti”). Analiza pornește de la ideea des întâlnită în abordarea antropologică a trecutului: „etnografia” dosarelor de urmărire (vezi, de exemplu, Verdery 2018). În acest sens, un astfel de document este considerat un ansamblu de date, care au fost adunate și compilate cu un scop politic bine definit: pentru a revela acele practici, activități, păreri, care au fost în contradicție cu ideologia oficială. Analiza de față dorește trecerea în revistă a practicilor

și discursurilor „interzise” pentru comunitatea maghiară și compararea perspectivei statului cu percepția emică a comunității minoritare.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Scientific Accounts on the Memory of Communism for Minority Hungarians in Romania [Abordări științifice despre memoriile minorității maghiare din România despre comunism]**
Descriere: În cursul anului a fost publicat un studiu despre analiza abordărilor științifice legate de memoria comunismului, o temă relevantă pentru cercetarea dosarului fostului secretar literar. Studiul a apărut la Editura ISPMN în seria Studii de atelier, având numărul 67.

Titlul proiectului: *Comunitatea musulmană din România în arhivele CNSAS*

Anul: 2019

Coordonator proiect: Adriana Cupcea

Cercetător extern participant în proiect: Metin Omer

Tema proiectului: Premisa acestui proiect o constituie un stagiu de cercetare realizat în perioada 19-23 iunie 2017, în Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), în cadrul proiectului ISPMN, *Monografia minorității tătare*. Au fost consultate o serie de dosare pe teme: naționalitatea turco-tătară și problema musulmană. Au fost identificate următoarele fonduri referitoare la aceste chestiuni:

Fond Documentar, Problema Cultului Musulman și procese-verbale 2937-1945, D 002877, Vol. 1.;

Fond Documentar, Material privind Cultul Musulman, D002877, Vol, 2.;

Fond Documentar, Activitatea Fugarilor din țările capitaliste împotriva RPR, 1949, D000214;

Fond Documentar, Cultul Musulman din RPR 1950, D014427;

Fond Documentar, Musulmani, Bulgari, Țigani, Macedo-Români, D 000137, Vol. 14;

Fond Documentar D000137, Vol. 25;

Fond Documentar, Starea de spirit a populației turco-tătare din Dobrogea 1950, D 010775, Vol. 1.;

Fond Documentar, Activitatea comunității turco-tătare din România, D 010775, Vol. 2.;

De asemenea, a fost identificat dosarul de securitate al lui Iacub Memet, Muftiul Cultului Musulman fondurile: Fond Operativ, Iacub Memet, I 260378; Fond Informativ Iacub Memet, I 783014, care cuprind dosarele de urmărire din perioada ocupării funcției de Muftiu, 1946-1989.

Pornind de la ipoteza avansată de Catherine Verdery, că arhiva produsă de Securitate nu trebuie abordată ca valoare adevărată, am inițiat cercetarea din perspectiva mecanismelor de funcționare în cadrul Securității și a rolului lor în reproducerea informațiilor despre musulmanii din Dobrogea, identificând și analizând dosarele principalelor personalități ale comunității care s-au aflat în vizorul securității (Muftiul Iacub Memet) și principalele teme prezente în dosare, explicându-le prin prisma practicilor de lucru ale Securității, modurilor de secretizare și a formelor de producere a cunoașterii.

În 2019 a fost procurată o selecție de dosare din Fondul Documentar și Fondul Informativ, după cum urmează: D 000 137 (vol.14, vol. 25) - 144 pagini; D 014427

(integral) - 164 pagini; D 000214 (integral) - 511 pagini; I 0783014 (vol. 1, 2, 3, 4, 5, integral) - 2.675 pagini; I 0260378 (vol.1, 2, 3, integral) - 458 pagini.

În anul 2020 va avea loc aranjarea tematică a dosarelor fotocopiaste și identificarea principalelor teme, în paralel cu realizarea împreună cu colaboratori externi a unor studii aferente fiecărei teme identificate și vor fi solicitate noi fotocopii (12 volume) din dosarul de securitate al lui Iacob Memet, Muftiul Cultului Musulman: Fond Informativ, Iacob Memet, I 0783014.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Articol: Turci și tătarii musulmani în perioada comunistă**
Descriere: În data de 1 februarie a fost predat pentru publicare studiul "Turcii și tătarii musulmani în perioada comunistă", elaborat de către Adriana Cupcea și Metin Omer. Studiul va fi publicat în volumul ICCMER, "Panorama comunismului în România", editura Polirom, coordonator: Liliana Corobca, 2020. Studiul este o radiografie a evoluției turcilor și tătarilor musulmani în perioada comunistă, în care am apelat în primul rând la analiza surselor primare. În încercarea de a surprinde deopotrivă cadrele instituționale, dinamica elitelor, dar și a membrilor comunității, demersul nostru îmbină documentele de arhivă și interviurile de istorie orală. Analiza aplicată acestor două tipuri de surse a indicat pe parcursul cercetării, temele mari abordate, care definesc poziționarea, ca minorități etnice și religioase, a turcilor și tătarilor musulmani pe parcursul perioadei comuniste.
 - **Îndrumare practică în domeniul studiilor turce.**
Descriere: La data de 1 aprilie 2020, în baza unui acord între Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale și Universitatea Babeș Bolyai, în cadrul ISPMN a început un stagiul de practică, pe o perioadă de șase luni, a drd. Nicoleta Șchiop. Tema stagiului se referă la negocierile de aderare ale Turciei cu UE, din perspectiva drepturilor minorităților etnice. Acordul a fost semnat în cadrul proiectului POCU Cercetare doctorală și postdoctorală de calitate, inovativă și relevantă pentru piața muncii (POCU/360/6/13/124146). Practica în cadrul ISPMN cuprinde: a) realizarea unui inventar al publicațiilor și producțiilor radio și TV, referitoare la minoritățile turcă și tătară din România, în scopul completării bazei de date RE/SEARCH a ISPMN; b) întâlniri de lucru în scopul consilierii din partea îndrumătorului de practică în redactarea părții tezei de doctorat referitoare la drepturile minorităților din Turcia; c) redactarea unui studiu în scopul publicării în cadrul seriei Working Paper a ISPMN. Stagiul de practică este îndrumat de către Adriana Cupcea (cercetător ISPMN).
 - **Curs de limba turcă**
Descriere: În perioada 15.05.2020-15.09.2020 Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) urmează un curs online de învățare a limbii unei minorități etnice (limba turcă, nivel A1). Cursul se desfășoară online, în cadrul Centrului de Dezvoltare Personală și Profesională Avicenna București, componenta

cursuri de limbă turcă (Drop in Turkish Lessons), proiect realizat în colaborare cu Institutul Cultural Turc.

Publicare articol: Turcii și tătarii musulmani în perioada comunistă.

Descriere: Studiul a fost elaborat de către Adriana Cupcea și Metin Omer și publicat în volumul IICMER, "Panorama comunismului în România", coordonator: Liliana Corobca, Editura Polirom, 2020, pp. 478-495.

Studiul este o radiografie a evoluției turcilor și tătariilor musulmani în perioada comunistă, în care am apelat în primul rând la analiza surselor primare. În încercarea de a surprinde deopotrivă cadrele instituționale, dinamica elitelor, dar și a membrilor comunității, demersul nostru îmbină documentele de arhivă și interviurile de istorie orală. Analiza aplicată acestor două tipuri de surse a indicat pe parcursul cercetării, temele mari abordate, care definesc poziționarea, ca minorități etnice și religioase, a turcilor și tătariilor musulmani pe parcursul perioadei comuniste.

Publicare articol: Minorități în tranziție. Democratizarea ca transformare, pragmatism și inerție la turcii și tătarii din Dobrogea.

Descriere: Studiul a fost elaborat de către Adriana Cupcea și Metin Omer și publicat în volumul: *România de la comunism la postcomunism. Criză, transformare, democratizare*. Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc. Volumele XIV-XV, 2019-2020, coordonator: Cosmin Budeancă, Editura Polirom, 2020, pp. 469-493.

La sfârșitul regimului comunist, turcii și tătarii din România, la fel ca restul societății românești, s-au aflat în căutarea unor noi repere. În cazul acestora, adaptarea la condițiile unei societăți libere, pe lângă provocările politice, economice sau juridice cu care s-a confruntat întreaga populație, a presupus și descoperirea și afirmarea propriei identități etnice.

La fel ca în cazul celorlalte țări cu regimuri comuniste din Balcani, în care existau minorități musulmane, după căderea blocului sovietic, vechile elite intelectuale și tehnice au folosit condițiile create pentru a se afirma ca actori politici, astfel că în perioada post 1990 au apărut organizații reprezentative ale turcilor și tătariilor din România. Cererile acestora au fost axate pe asigurarea statutului lor de minorități etnice, a drepturilor culturale și revitalizare a reperelor identitare.

Scopul cercetării a fost de a analiza în ce măsură background-ul profesional, orientarea ideologică, conexiunile interne și externe, pragmatismul politic al „noii” elite politice au influențat procesul de reconstrucție identitară a comunității post-1990, în ce măsură acest proces a fost o mișcare naturală a comunității și în ce măsură a fost un proces controlat de elita postcomunistă.

Cercetarea s-a desfășurat pe două nivele: cel oficial (instituțional), al elitei și cel al membrilor comunității, axându-se pe trei direcții principale: relația cu autoritățile statului gazdă, relația cu statul-mamă Turcia respectiv cu teritoriul de origine Crimeea și nu în ultimul rând cu comunitatea islamică internațională (umma).

Din punct de vedere metodologic, cercetarea se bazează pe analiza semantică a presei postcomuniste a comunităților turcă și tătară, pe interpretarea datelor adunate prin metode calitative, interviuri semi structurate, cu membri ai elitei politice, dar și religioase, și în același timp cu membri de rând ai comunităților turcă și tătară.

Publicare articol: "Remembering and Being. The Memories of Communist Life in a Turkish Muslim Roma Community in Dobruja, Romania" (A-ți aduce aminte și a fi. Memoria vieții în comunism într-o comunitate de romi turci musulmani din Dobrogea, România), în *Balkanologie*, 2020.

Descriere: Articolul a fost elaborat de Adriana Cupcea și publicat în revista *Balkanologie*, numărul din luna decembrie, 2020. Cercetarea demonstrează faptul că în perioada comunistă pe fundalul proceselor de industrializare și urbanizare, a fenomenului migrației rural-urban în cazul romilor musulmani, dintr-un oraș postsocialist din sud-estul Dobrogei, a avut loc o detașare de identitatea etnică și religioasă și o atașare de identitatea socială coagulată în jurul muncii, mai exact de apartenența lor la clasa muncitoare, care le-a definit rolul și locul în societate, le-a oferit securitate materială și demnitate din punctul lor de vedere, în condițiile în care preocuparea lor principală era mobilitatea, adaptarea și supraviețuirea în societatea socialistă.

Titlul proiectului: *Monografia minorității rutene din România. Culegere de date și elaborarea unei bibliografii despre minoritatea ruteană din România*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Köncezi Csongor

Tema proiectului: Culegere de date și elaborarea unei bibliografii despre minoritatea ruteană din România. Scopul cercetării este actualizarea datelor existente la ISPMN despre minoritatea ruteană din România prin culegerea de date noi și elaborarea unei bibliografii complexe cu publicații multilingve relevante referitoare la minoritatea ruteană din România (inclusiv resurse web), și procurarea (inclusiv în copie) a cărților, publicațiilor semnificative referitoare la minoritatea ruteană.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Culegere de date și elaborarea unei bibliografii despre minoritatea ruteană din România**
Descriere: Culegerea de date și elaborarea unei bibliografii despre minoritatea ruteană din România fac parte din proiectul *Monografia minorității rutene din România*. Scopul proiectului în derulare este actualizarea datelor existente la ISPMN despre minoritatea ruteană din România prin culegerea de date noi și elaborarea unei bibliografii complexe cu publicații multilingve relevante referitoare la minoritatea ruteană din România (inclusiv resurse pe internet), și procurarea (inclusiv în copie) a cărților, publicațiilor semnificative referitoare la minoritatea ruteană.

Câteva observații cu privire la starea actuală a proiectului: 1. Bibliografia nu include lucrări în limba ruteană. 2. S-a încercat găsirea literaturii relevante despre minoritatea ruteană legată și de Transilvania, astfel, au fost colectate separat lucrări despre și semnate de Hiador Sztripszky (1875-1946) – bibliotecar, etnograf, istoric literar, descendent al unei familii preoțești rutene care a lucrat și la Cluj-Napoca la începutul secolului XX –, lucrări care conțin date despre rutenii transilvăneni. 3. Cu toate acestea, lista bibliografică nu poate fi considerată definitivă, urmând a se extinde în funcție de datele disponibile.

Titlul proiectului: *Monografia minorității maghiare*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Horváth István, Székely István, Toró Tibor

Tema proiectului: Editarea monografiei privind maghiarii din România

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Politică lingvistică și drepturi lingvistice în România**
Descriere: Manuscris în limba română.
 - **Paralelismul etnic: chestiunea autonomiei**
 - **Descriere:** Capitol adițional scris pentru volumul "Monografia minorității maghiare", împreună cu Salat Levente (prof. univ. UBB, FSPAC), despre chestiunea autonomiei în cadrul comunității maghiare din România.
 - **Kiss Tamás Capitolul 10: Sistemul mobil al stratificării etnice. Pozițiile sociale ale maghiarilor din Transilvania**
 - **Descriere:** Prezentul capitol își propune să prezinte pozițiile ocupate de maghiarii din Transilvania în sistemul stratificării etnice din România, respectiv din Transilvania. Similar capitolului precedent, perspectiva istorică este deosebit de importantă, dat fiind că analiza sincronică relevă foarte puțin despre rolul etnicității în procesul distributiv. În această privință, schimbările istorice în pozițiile diferitelor grupuri etnice sunt și mai importante decât inegalitățile etnice prezente. Trendurile istorice relevă asimetriile produse de ordinea instituțională a statului național, care trebuie considerate factorul modelator principal al stratificării etnice.

Titlul proiectului: *Monografia minorității germane din România*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Anghel Remus

Cercetător extern participant în proiect: Trașcă Ottmar

Tema proiectului: Monografia minorității germane cuprinde un set de publicații și evenimente, precum lansări de carte, participare la conferințe, mese rotunde etc., despre minoritatea germană din România, precum și efectele migrației etnicilor germani asupra locurilor și zonelor de origine sau asupra migrației românești în general. Cuprinde un volum intitulat „Un veac frământat. Germanii din România după 1918” care este prima sinteză în limba română despre comunitatea germană din România în secolul 20.

Volumul cuprinde o serie de articole care tratează cele mai importante procese și perioade istorice care au jalonat destinul germanilor din România: perioada interbelică, războiul, deportările postbelice, transformările sociale din timpul socialismului și, în fine, migrația internațională masivă. Volumul se încheie cu o analiză a revirimentului asociativ german. O a doua lucrare este intitulată „Reinventând germanitatea. Mobilitate, etnicizare și împrumut cultural la marginea Europei” și cuprinde o serie de articole care analizează procesele de mobilizare etnică și reapropriere a germanității de către populația negermană din vechile zone germane ale României.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Identități transnaționale și instituții ale minorităților etnice. Perspective din spațiul transnațional româno-german**
Descriere: Remus Gabriel Anghel, cercetător ISPMN, a publicat împreună cu Ovidiu Oltean, doctorand la UBB, articolul intitulat „Identități transnaționale și instituții ale minorităților etnice. Perspective din spațiul transnațional româno-german”. Studiul a apărut în volumul intitulat „Germanii din România. Migrație și patrimoniu cultural după 1945”, editat de către Mathias Beer, Sorin Radu și Florian Kühner-Wielach. Volumul a apărut la Editura Academiei Române. Studiul analizează dezvoltarea etnicităților afiliative în România și Germania: procesele de „românizare” a unor etnici germani în Germania, respectiv de „germanizare” a unor etnici români în România și explică aceste procese ca o cumulare a mai multor factori: apariția și dezvoltarea instituțiilor etnice (rețele de migranți în Germania respectiv asociații ale minorității germane în România), mobilitatea care permite relaționarea cu ușurință între România și Germania, respectiv apariția unui habitus transnațional între România și Germania.
- Alte rezultate:
 - **Tipul activității:** Diseminare / participări târg de carte
 - **Perioada:** 22/01/2020
 - **Descriere:** În data de 22 ianuarie a avut loc la Timișoara la Casa Adam Muller Guttebrunn lansarea cărții “Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918”. La lansare au participat coordonatorii volumului, dr. Ottmar Trașcă (cercetător la Academia Română) și dr. Remus Anghel (cercetător ISPMN). De asemenea, au participat prof. dr. Robert Reisz, profesor universitar la Universitatea de Vest din Timișoara precum și dl. Ovidiu Ganț, deputatul minorității germane în Parlamentul României. Prezentarea de carte s-a axat pe structura cărții, amintindu-se necesitatea volumului precum și locul lui în peisajul editorial românesc. După prezentare a avut loc un dialog cu publicul. La manifestare au participat aproximativ 50 de persoane.
 - **Tipul activității:** Diseminare /participări târg de carte
 - **Perioada:** 24/01/2020
 - **Descriere:** În data de 24 ianuarie Remus Anghel (cercetător ISPMN) a participat la Reșița la *Comemorarea a 75 de ani de la începutul deportării*

germanilor din România în URSS. Acțiunea, care a rezultat în deportarea a aproape toți tinerii germani, femei între 18 și 30 de ani și bărbați între 18 și 45 de ani, aproximativ 75.000 persoane, a fost unul dintre cele mai tragice evenimente care au avut loc pe teritoriul României după 1945. Comemorarea a fost organizată de către Forumul Democrat German din România, filiala Reșița. În cadrul manifestării comemorative a fost organizată și o sesiune de prezentări de carte: volumul „Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918”, coordonat de către Ottmar Trașcă și Remus Anghel, „Dincolo și dincoace de tunel”, un volum scris de către doamna Mariana Gorczyka, precum și „Deportarea în fosta URSS a etnicilor germani din România. Argumente arhivistice ruse” de către dl. dr. Ilie Schipor.

- **Tipul activității:** Diseminare / participări târg de carte
- **Perioada:** 31/07/2020
- **Descriere:** În data de 31 iulie 2020 Remus Gabriel Anghel, cercetător ISPMN, a participat la panelul „Privileged mobilities” (Mobilități privilegiate) care a avut loc în cadrul conferinței anuale IMISCOE, cea mai mare rețea de cercetare a migrației din Europa. Remus Anghel a prezentat împreună cu Ovidiu Oltean articolul intitulat „Minority institutions and transnational identities. Reflections from the Romanian-German transnational space” (Instituții minoritare și identități transnaționale. Reflecții din spațiul transnațional româno-german).

Titlul proiectului: *Monografia minorității poloneze din România*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: Elaborarea unei descrieri monografice a istoriei și situației actuale a comunității poloneze din România. Se urmărește includerea unor aspecte precum: istoricul comunității, evoluția demografică, sistem instituțional, sistem educațional, forme de păstrare a identității etnice. În 2017, s-a finalizat structura publicației referitoare la minoritatea poloneză din România și au fost contactați o parte dintre autori. În 2018, au fost contractate o parte dintre studiile ce vor constitui volumul dedicat acestei minorități. În 2019 s-au finalizat editarea, corectura și tehnoredactarea manuscrisului.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport de cercetare**
 - **Descriere:** În luna martie 2020, a apărut în Colecția Minorități a Editurii ISPMN volumul „Polonezii din România: repere identitare” (Cluj-Napoca, 2020, 240 p.), editat de Anca Filipovici (cercetător ISPMN), cu un Cuvânt-înainte al istoricului Adam Burakowski și o Prefață semnată de cercetător dr. Mihai-Ștefan Ceaușu. Urmărind dinamica secolelor XIX-XX, acest volum problematizează aspectele fundamentale ale identității minorității poloneze din România, pe trei planuri corespondente: cel al populației, al instituțiilor minoritare și al statelor implicate. Lucrarea conține nouă studii structurate în secțiuni distincte, semnate atât de

cercetători consacrați, cât și din noua generație, din spațiul academic românesc și polonez (Ilka Veress, Marius Petraru, Karina Stempel-Gancarczyk, Helena Krasowska, Danuta Roman, Philippe Henri Blasen, Anca Filipovici, Ion Constantin, Florin Pintescu). Studiile sunt organizate în jurul unor teme de reflecție asupra reperelor identitare: păstrarea identității prin educație și școlarizare în limba maternă; evoluția corpului viu al limbii; memorii ale apartenenței; instituții reprezentative și relația cu statul de origine. Lucrarea pune în relief și spațiul bucovinean, regiune în care sunt localizate cele mai numeroase comunități poloneze din România și care reprezintă un model de referință al multiculturalismului și al conviețuirii interetnice.

În acest volum, Anca Filipovici (cercetător ISPMN) semnează Nota editorului care introduce cititorul în problematica lucrării, precum și textul „De la drama refugiaților polonezi în cel de-al Doilea Război Mondial la provocările regimului politic postbelic (1939-1952)”, care analizează situația minorității poloneze din România în cele mai dramatice momente ale secolului trecut.

Titlul proiectului: *Monografia minorității albaneze din România*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Cercetător extern participant în proiect: Cătălina Vătășescu

Tema proiectului: Proiectul de față are ca scop realizarea unui volum cu cele mai importante informații și analize referitoare la minoritatea albaneză din România. În acest sens monografia tratează aspectele istorice, lingvistice, culturale ale albanezilor din România, precum și situația instituțiilor lor culturale și condiția actuală a acestei minorități.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Albanezii din România**
Descriere: În cursul anului 2020 a fost finalizată activitatea editorială și a apărut volumul despre minoritatea albaneză din România.

Titlul proiectului: *Monografia grecilor din România - MOZAIC: Minoritatea greacă din România*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Toma Stefánia

Cercetători externi participanți în proiect: Paula Scalcău, Leonidas Rados, Maria Pakucs-Willcocks, Alexandru Chiselev, Petruța Teampău, Rostás Zoltán

Tema proiectului: Proiectul MOZAIC are ca scop trecerea în revistă a diferitelor resurse științifice care s-au ocupat de minoritatea elenă din România din domeniul științelor sociale. Astfel, se va crea și o posibilă rețea de specialiști, iar colaborarea cu acești specialiști va ușura urmărirea sistematică a publicațiilor și a cercetărilor care se axează pe minoritatea greacă din România. Pe lângă crearea parteneriatelor cu cercetători specialiști, proiectul dorește să creeze noi parteneriate cu actori semnificativi care sunt

implicați activ în politicile identitare ale minorității elene. Proiectul, neavând antecedente în activitățile ISPMN, se va concentra în primă fază pe cercetare bibliografică, colectarea și analiza datelor secundare, și identificarea persoanelor resursă (din România, dar și din străinătate) cu care Institutul ar putea să colaboreze în viitor. În cadrul proiectului MOZAIC au fost planificate următoarele activități:

1. Crearea unei baze de date bibliografice referitoare la minoritatea greacă din România (inclusiv resurse on-line);
2. Contribuție la dezvoltarea Bibliotecii ISPMN prin cumpărarea cărților, publicațiilor relevante;
3. Crearea unei baze de date a organizațiilor elene din România;
4. Identificarea unor instituții în a căror preocupare intră cercetări referitoare la minoritatea greacă din România (inclusiv din Grecia);
5. Identificarea persoanelor resursă în vederea colaborării cu Institutul (cercetător, bursier, lector de specialitate, consultant, reprezentanți mass-media etc);
6. Elaborarea unor lucrări noi cu contribuția actorilor identificați în diferite domenii de cercetare (reprezentare politică, actualizarea cronologiei, descrierea și dinamica demografică, educație, producție culturală, reprezentare identitară, etc);
7. Deplasări în teren în țară și în străinătate;
8. Colaborare cu autori în vederea editării monografiei.

Pe parcursul anului 2020 s-au finalizat manuscrisele incluse în volum. Autorii volumului provin din diferite domenii ale științelor sociale – istorie, arhivistică, etnologie, antropologie, educație. Astfel, culegerea de studii permite ca cititorii să aibă o imagine amplă și complexă a modului în care minoritatea greacă a participat/participă în diferitele domenii ale vieții sociale din România. De asemenea, a fost elaborată cronologia minorității elene din România din 2010 până în 2018, inclusiv. O parte a acestei cronologii a fost publicată pe pagina ISPMN la adresa: <https://ispmn.gov.ro/node/minoritatea-elen-2010>.

Această lucrare continuă cronologia minorității elene publicată la Editura ISPMN, realizată tot de Paula Scalcău. De asemenea, au fost arhivate la Centrul de Documentare o serie de materiale colectate de Paula Scalcău (afișe, fotografii, broșuri etc.) care se leagă de activitatea cultural-științifică a minorității elene din România și fotografii realizate de Alexandru Chiselev (Tulcea). Aceste materiale pot fi consultate pe bază de cerere la Centrul de Documentare.

Dezvoltarea bazei de date a organizațiilor culturale și sociale ale minorității elene, dezvoltarea bibliografiei, respectiv a materialelor arhivate este o activitate permanentă, care a continuat și în anul 2020.

Articolele elaborate de către autorii incluși în volumul editat au fost lecturate, corectate lingvistic, urmând a fi tehnoredactate și tipărite.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Monografia grecilor din România - Mozaik**
 - **Descriere:** Manuscris predat la editură.

Titlul proiectului: *Revitalizarea limbii tătare*

Anul: 2019

Coordonator proiect: Horváth István

Cercetător ISPMN participant în proiect: Adriana Cupcea

Instituții partenere: Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI) (România), Ministerul Educației Naționale (România)

Tema proiectului: În 2019, la inițiativa DRI s-a constituit un grup de lucru pentru revitalizarea limbii tătare, prin planificarea funcției educaționale. În cadrul grupului de lucru au fost cooptați și cercetători ISPMN, alături de reprezentanți ai DRI și ai Ministerului Educației Naționale.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Limba tătară. Schiță istorică**
 - **Descriere:** În perioada 1.01.2019-1.07.2020 a fost elaborată o schiță istorică care descrie problema limbii în ideologia mișcării naționale tătare din Crimeea și Dobrogea, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX.
Schița istorică este parte a lucrării/working-paper-ului, care va fi elaborat până la sfârșitul anului: Între oportunități politice și oscilații ideologice. Cazul limbii tătare din Dobrogea (România).
 - **Redactare studiu pentru Seria Working Paper a ISPMN: Între oportunități politice și oscilații ideologice. Cazul limbii tătare din Dobrogea (România).**
Descriere: Redactare studiu pentru Seria Working Paper a ISPMN: Între oportunități politice și oscilații ideologice. Cazul limbii tătare din Dobrogea (România).
Studiul este o analiză istorică și sociolingvistică a limbii tătare.

Titlul proiectului: *Valorile populației maghiare din România*

Anul: 2019

Coordonatori proiect: Horváth István, Kiss Tamás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Toró Tibor, Székely István

Tema proiectului: Ancheta sociologică European Values Study (EVS) aplicată pe un eșantion al populației maghiare din Transilvania, o cercetare coordonată de ISPMN în colaborare cu grupul metodologic EVS. European Values Study este un program de anchete sociologice de anvergură derulate în mod regulat pe eșantioane mari în 42 de țări din Europa. Acum este pentru prima dată când EVS se concentrează pe eșantioane reprezentative ale minorităților, în cazul de față minoritatea maghiară din Transilvania și minoritatea suedeză din Finlanda. Cercetarea este inedită și importantă pentru că ne oferă posibilitatea de a studia sistemul de valori al maghiarilor din Transilvania în context european. În cadrul conferinței de presă vor fi prezentate rezultatele privind valorile politice și încrederea populației, o parte dintre temele abordate în cercetările EVS.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:
 - **Maghiarii din Transilvania pe harta sistemelor de valori din țările europene. European Values Study**
Descriere: Încredere și capital social, orientare și atitudini politice, Europa, protecția mediului.
 - **Maghiarii din Transilvania pe harta sistemelor de valori din țările europene. European Values Study**
Descriere: Maghiarii din Transilvania.
- Organizare eveniment ISPMN:
 - **Conferință de presă: Maghiarii din Transilvania pe harta sistemului european de valori**
 - **Perioada:** 13/10/2020
 - **Locul:** Cluj-Napoca
 - **Responsabil ISPMN:** Kormos Katalin
 - **Număr participanți:** 25
 - **Descriere:** Marți, 13 octombrie 2020, de la ora 16 a avut loc primul eveniment din seria de comunicări intitulată *Maghiarii din Transilvania pe harta sistemului european de valori*, la Casa libertății religioase (B-dul 21 decembrie 1989 nr. 14). Seria de comunicări a fost organizată de Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN). În cadrul evenimentului a fost prezentată ancheta sociologică European Values Study (EVS) aplicată pe un eșantion al populației maghiare din Transilvania, o cercetare coordonată de ISPMN în colaborare cu grupul metodologic EVS. La conferința de presă au participat István Horváth – președinte ISPMN, Tamás Kiss – sociolog, István Gergő Székely – politolog, coordonatorii cercetării, respectiv Dénes Kiss – sociolog, cercetător al componentei referitoare la religie și religiozitate.
 - **Conferință de presă: Maghiarii din Transilvania pe harta sistemului european de valori - migrație**
 - **Perioada:** 03/11/2020
 - **Locul:** Cluj-Napoca
 - **Responsabil ISPMN:** Kormos Katalin
 - **Număr participanți:** 25
 - **Descriere:** Marți, 3 noiembrie 2020, de la ora 16 respectiv ora 17 (lb. maghiară), a avut loc cel de-al doilea eveniment din seria de comunicări intitulată *Maghiarii din Transilvania pe harta sistemului european de valori*. Seria de comunicări este organizată de Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN). La eveniment au participat István Horváth - președinte ISPMN, Tamás Kiss - sociolog, Toró Tibor - politolog, colaborator pentru prelucrarea datelor cu privire la xenofobie.
 - **Conferință de presă: Maghiarii din Transilvania pe harta sistemului european de valori - valorile politice și încrederea populației**

- **Perioada:** 17/11/2020
- **Locul:** Cluj-Napoca
- **Responsabil ISPMN:** Kormos Katalin
- **Număr participanți:** 21
- **Descriere:** Marți, 17 noiembrie 2020, ora 16 respectiv ora 17 (lb. maghiară), a avut loc cel de-al treilea eveniment din seria de comunicări intitulată *Maghiarii din Transilvania pe harta sistemului european de valori*. Seria de comunicări este organizată de Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN). La eveniment au participat István Horváth – președinte ISPMN, Székely István Gergő – politolog, Tamás Kiss – sociolog, Toró Tibor – politolog, colaboratori în prelucrarea datelor cu privire la valorile politice.

Titlul proiectului: *Hărți etnice*

Anul: 2019

Coordonator proiect: Veress Ilka

Tema proiectului: Principalul scop al acestui proiect este cartografierea datelor statistice și elaborarea suplimentelor de hartă pentru publicații ISPMN.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:
 - Distribuția religiilor în România pe baza Recensământului din 2011
 - Supliment de hartă pentru volumul ISPMN „Doar atât e al nostru. Religie și biserici în Transilvania postcomunistă”.

Titlul proiectului: *Aplicarea pe plan local a actelor normative privind drepturile lingvistice ale minorităților naționale*

Anul: 2019

Coordonatori proiect: Kiss Tamás, Székely István

Cercetător ISPMN participant în proiect: Horváth István

Cercetător extern participant în proiect: Kiss Dénes

Tema proiectului: Proiectul a fost început în 2019, la finalul anului elaborându-se un raport de cercetare. În 2020 va fi finalizat proiectul, iar raportul va fi supus unei dezbateri cu experți și lideri din administrația locală. Proiectul, demarat la solicitarea DRI, își propune colectarea unor date referitoare la aplicarea în plan local a prevederilor privind drepturile lingvistice ale minorităților naționale cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001 și în HG 1206/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările ulterioare. Obiectivul colectării acestor date constă în 1. utilizarea acestora în rapoartele de țară ale României privind aplicarea Convenției-Cadru pentru protecția minorităților naționale și a Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare; 2. formularea unor recomandări de politici publice pentru Guvern privind aplicarea legislației despre protecția minorităților, cu un accent special pe

costurile și resursele umane și financiare ale multilingvismului în administrația publică locală în unitățile administrative unde ponderea minorităților naționale este peste 20%.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:
 - **Estimarea costurilor legate de utilizarea de către minorități a limbii lor materne la nivelul unităților administrative locale**
Descriere: raport de cercetare, varianta a doua

Titlul proiectului: *Reprezentări despre romii din România în timpul pandemiei COVID-19*

Anul: 2020

Perioada: 06/04/2020

Coordonatori proiect: Fosztó László, Kozák Gyula

Tema proiectului: Obiectivele cercetării:

- Identificarea surselor și formelor de discurs stigmatizant despre minoritățile care au apărut în perioada pandemiei cu scopul de a localiza, combate și contrabalansa aceste discursuri cu analize și interpretări specifice științelor sociale.
- Producerea și publicarea unor analize care contribuie la înțelegerea situațiilor și incidentelor apărute și punerea lor în context mai larg discursiv și structural prin care putem explica sursele și cauzele acestor situații.
- Informarea procesului de concepere și implementare a intervențiilor sociale și a politicilor publice pe baza de dovezi (evidence based policies).

Rațiunea și necesitatea cercetării:

- Intensificarea sentimentelor de frică (chiar panică) socială, intoleranță, xenofobie și rasism în publicațiile media din România, dar și la nivel global.
- Intensificarea proceselor de stigmatizare și de producere a ‘țapului ispășitor’ cu privire la diferitele grupuri sociale, în special cu privire la migranți care au revenit în țară și a minorităților etnice, mai ales romii.
- Poziția vulnerabilă a unei părți semnificative a membrilor comunității rome din România din cauza lipsei infrastructurii de bază (apă, canalizare, curent, rețele de telecomunicații) și a condițiilor socio-economice precare în care trăiesc.
- Intervențiile forțelor de ordine, uneori cu riscuri de abuz, în cazul incidentelor care au apărut ca consecință a perioadei lungi de carantină, sau din alte motive în comunități compacte.

Antecedentele cercetării și rezultate existente:

- Monitorizarea presei pe diferite teme legate de romi produs de Centrul de Documentare ISPMN.
- Monitorizarea ziarelor locale și regionale din perioada 2012-2017 – produsă în cadrul proiectului SocioRoMap.
- Baza de date cu comunități compacte din România realizată în cadrul proiectului SocioRoMap.

Rezultatele scontate:

- Arhivă indexată de monitorizare presă / material multimedia de pe media de socializare.
- Intervenție / prezență în mass media – în limba română și maghiară.

- Publicații tip ‘policy brief’ – texte scurte despre măsuri de planificare a politicilor publice efective în domeniul protecției drepturilor omului / membrilor minorităților etnice.

- Publicații academice – limba română, maghiară, engleză.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Descriere metodologică și conceptuală**
 - **Descriere:** Observații preliminare:

Dacă ar fi să identificăm un enunț care să se bucure de consens în lumea analiștilor și cercetătorilor ne-am îndrepta cu siguranță atenția asupra rolului sau semnificației generale atribuite crizei provocate de pandemia Covid-19. Tot mai mulți analiști, cercetători din domeniul social consideră că apariția crizei, modalitatea în care a fost și este gestionată și implicațiile ei reprezintă o radiografie a societății contemporane, un indicator care pare să dezvăluie fisurile, fracturile existente în organizarea socială, amplificându-le și oferind o perspectivă nouă asupra unor fenomene vechi și diverse cum sunt reproducerea inegalităților sociale, vulnerabilitatea crescută a comunităților marginale, consumul excesiv și împovăraător asupra mediului, proliferarea știrilor false și a teoriilor conspiraționiste, încălcarea drepturilor omului, relația angajator-angajat, încrederea în autorități etc.
 - **Plan de volum și rezumate pentru capitole despre România**

Descriere: László Fosztó împreună cu Gergő Pulay participă în elaborarea unui volum cu tematica romii și pandemia de Covid în diferite țări din lume. Volumul va fi editat de Paloma Gay y Blasco și Martin Fotta și conține capitole colaborative care abordează procesele sociale în timpul pandemiei din diferite perspective în diverse țări (Brazilia, Spania, Slovacia, Polonia și România).

Titlul proiectului: *Cercetarea rețelelor sociale și culturale ale muzicanților romi din Transilvania*

Anul: 2008

Coordonator proiect: Köncezi Csongor

Tema proiectului: Cercetarea rețelei sociale și culturale a muzicienilor romi din Transilvania din mai multe perspective este o sarcină importantă și interesantă în domeniul socioumanului. Până în prezent abordările care vizau activitățile muzicienilor profesioniști din sate s-au concentrat fie pe aspectele muzicale ale acestei problematici, fie pe aspectele ce priveau relațiile sociale și economice existente între comunitate, satul și muzicantul ca servitor. Totodată, din etnomuzicologie, respectiv cercetare etnografică lipsește acea concepție care ar asigura o privire mai amplă și complexă asupra acestei tematici. De exemplu: activitatea profesională și viața cotidiană a muzicanților romi din zonele rurale sunt marcate și într-un fel limitate de o rețea. Descrierea acestei rețele ar cuprinde (de fapt cuprinde) în totalitate modul de viață a comunității. De aceea punctul forte al unei astfel de cercetări ar fi viziunea complexă, cuprinzătoare, globală.

Scopul proiectului: Scopul descrierii rețelei sociale și culturale a muzicienilor romi din Transilvania este de a certifica faptul că muzicienii tradiționali profesioniști nu sunt

izolați unii de alții, ci activitatea lor a fost și este marcată de reguli nescrise. Acest sistem de reguli poate fi interpretat ca un sistem complex multicolor, unde fiecare parte din sistem este într-o anumite relație sau contact cu celelalte părți. Importanța cercetării se reflectă și prin prisma descrierii unei entități profesionale cu o mare mobilitate între diferite identități și grupuri etnice, regionale și culturale. Muzicanții romi din Transilvania recunosc diferențele culturale constituite pe plan etnic și folosesc într-un mod conștient rezultatele specifice ale acestora. Cu ajutorul profesiei de muzicant re trăiesc complexitatea și schimburile din cultură, unde granițele, trecerile devin mai plauzibile. Astfel sunt mai ușor transgresabile. De aici derivă faptul că trăsăturile care stau la baza identității etnice și care în contextul fluxului cultural au o anumită discontinuitate sunt pre-definite ca simboluri ale identității etnice, deși pentru muzicanții romi nu constituie un aspect primordial. În anumite situații, aceste trăsături sunt considerate ca sursă de venit. Prin această cercetare am dorit crearea unui model de cercetare. Este posibil, ca aceste constatări să fie relevante și pentru alte rețele de muzicanți din alte regiuni, susținând astfel necesitatea cercetărilor similare. Colectarea datelor referitoare la muzicanții din Transilvania, respectiv procesarea acestora necesită și o perspectivă istorică: faptul că aceste comunități examinate între timp s-au destrămat și s-au dezintegrat aproape în totalitate justifică utilizarea în cercetare a metodologiei de antropologie istorică. Prin aceasta putem obține informații noi, care pe parcurs pot fi analizate și interpretate în cadrul modelului creat.

Antecedentele proiectului: 1. În 2008 am susținut disertația de doctorat cu titlul *Rețelele sociale și culturale ale muzicanților romi din zona etnografică Călata* la Universitatea Eötvös Lóránd, Facultatea de Litere din Budapesta, Ungaria. În 2011 această disertație a fost editată și publicată în limba maghiară de către Asociația Etnografică Kriza János în seria Kriza Könyvek. Tot în 2011, în cadrul ISPMN lucrarea a fost tradusă și editată în limba engleză, iar în decembrie 2012 a fost publicat volumul cu titlul *On the Social and Cultural Network of the Gypsy Musicians of Kalotaszeg*. Volumul a fost prezentat la Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta în data de 11 decembrie 2013. 2. În vara anului 2008 am început – folosind infrastructura Institutului – studierea muzicanților romi pe teren în Câmpia Transilvaniei. Am început cu o familie de muzicanți din Pălatca, familia Codoba, rezultatul fiind studiul de atelier publicat cu titlul: *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? Másodlagos identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál / De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei*. În paralel cu publicarea acestui studiu, rezultatele au fost prezentate în mai multe prelegeri științifice la diferite evenimente, conferințe în ultimii ani. (În anul 2014 am republicat studiul într-un volum de studii antropologice editat de către Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta.) În ultimii ani am extins cercetarea și în alte comune din Câmpia Transilvaniei. 3. În 2010 am început stagii de documentare la Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj despre muzicanții romi orășeni în presa secolelor 19–20 din Transilvania.

Obiectivele proiectului: Continuarea diseminării rezultatelor acestor cercetări în cadrul unor prelegeri științifice la diferite evenimente și conferințe.

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
 - **Muzsikával szolgálni... (A servi prin muzică...)**
 - **Perioada:** 19/08/2020
 - **Locul:** Grădina cu ruine de lângă Biserica Reformată din strada Mihail Kogălniceanu
 - **Responsabil ISPMN:** Köncei Csongor
 - **Număr participanți:** 40
 - **Linkuri în presă:** <https://magyarnapok.ro/2020/ro/program/a-servi-prin-muzica/> ; <http://szabadsag.ro/-/muzsikaval-szolgalni->
 - **Coorganizatori:** Fundația Casa Tradițiilor din Transilvania
 - **Descriere:** Miercuri, 19 august 2020 Csongor Köncei (cercetător ISPMN) a fost amfitrionul discuției Muzsikával szolgálni... (A servi prin muzică...) în cadrul Zilelor Culturale Maghiare din Cluj, ediția a 11-a. La „conversația muzicală” despre viața muzicanților romi păstrători ai tradițiilor din Transilvania au participat muzicanți renumiți din Ceauș, județul Mureș (Csányi Sándor, Mezei Ferenc „Csángáló”), din Budești, județul Bistrița-Năsăud (Hârleț Ioan „Nucu”), din Huedin (Varga István „Kiscsipás”), din Baciu (Fodor Sándor „Netti”) și Mera (Tóni Rudolf, Berki Béla „Árus”), precum și din Pălatca, județul Cluj (Codoba Martin Florin, Matingo Ignat „Nați” și Radac Remus).

Titlul proiectului: *Migrație și Inegalitate Socială*

Anul: 2014

Coordonator proiect: Anghel Remus

Tema proiectului: Proiectul migrație și inegalitate socială cuprinde studii și publicații realizate pe diverse teme, precum: migrație și efectele acesteia asupra comunităților etnice, procese de migrație de întoarcere, rolul migrației asupra relațiilor etnice, de status și de clasă.

Rezultatele proiectului:

- Alte rezultate:
 - **Tipul activității:** Diseminare / pr / participări târg de carte
 - **Perioada:** 30/06/2020
 - **Descriere:** Remus Gabriel Anghel a participat la workshup-ul „Causes, Effects, and Policy Approaches – Addressing Emigration from the Western Balkans” (Cauze, efecte și demersuri de politici publice – Adresând provocările emigrării din Balcanii de Vest), 23-25 iunie 2020, organizat de către Institutul „Aspen” Germania și Südosteuropa Gesellschaft (Asociația Europei de sud-est). Anghel Remus a prezentat articolul intitulat „Lessons from Romania on Highly Qualified Returnees: Processes, Policies, Effects” (Cazuri din România despre întoarcerea migranților înalt calificați: procese, politici și efecte). Articolul a fost realizat împreună cu Monica Roman, profesor la ASE București. Articolul discută câteva din politicile de retenție ale migranților de întoarcere înalt

calificații realizate de către statul român.
<https://www.aspeninstitute.de/events/expert-online-workshop-series-causes-effects-and-policy-approaches-addressing-emigration-from-the-western-balkans-2/>

- **Tipul activității:** Diseminare / pr / participări târg de carte
 - **Perioada:** 31/10/2020
- Descriere:** Vineri, 30 octombrie 2020, Remus Gabriel Anghel (cercetator ISPMN) a organizat un workshop intitulat „Why Do Social Origins Still Matter? New Mechanisms of Privilege Maintenance on the Labour Market” (De ce este importanta originea sociala? Noi mecanisme de păstrare a privilegiului pe piața muncii). Workshop-ul a fost susținut de către dr. Diana Galoș, cercetător postdoctorand la Universitatea din Konstanz (Germania) și a fost organizat în cadrul burselor Star UBB. Prezentarea a discutat modalitățile prin care originea socială are rolul de preservare a inegalităților și privilegiilor în cazul persoanelor înalt calificate. Studiul a fost realizat pe baza datelor existente în țări precum: Italia, Franța și Statele Unite. Remus Gabriel Anghel a organizat workshop-ul și a condus cea de-a doua parte din secțiunea dedicată discuțiilor de după prezentare.

Titlul proiectului: *Inegalități educaționale ale tinerilor romi din România*

Anul: 2014

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Tema proiectului: Cercetarea începută în 2011 urmărește două direcții. Pe de o parte, analizează mecanismele instituționale și strategiile individuale care influențează performanța educațională într-o școală cu copii romi, respectiv într-o comunitate de romi din Oradea. O mare parte a părinților și bunicilor acestor copii provin din aceeași comunitate, colonia de romi „Cinka Panna” din acest oraș (un spațiu geografic și social, care a fost desființat în anii 1970, în urma politicilor de locuire ale comunismului de stat). Al doilea obiectiv al cercetării este descrierea fostei colonii, destrămarea sa, relocarea forțată a membrilor comunității, transformarea sa într-un ghetou urban, memoria comunicativă a vieții în colonia respectivă.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Az aranykor története - a Cinka Panna telep emlékezete [Istoriile epocii de aur - memoria coloniei Cinka Panna]**
Descriere: În luna mai s-a realizat un studiu în limba maghiară despre colonia Cinka Panna din Oradea. Studiul este publicat în revista orădeană Várad, cu scopul de a familiariza cititorii din oraș cu rezultatele cercetării.
 - **Segregated schools, "slow minds" and "must be done jobs" - experiences about formal education and labour market in a Roma community in Romania [Școli segregate, "oameni pe care nu îi duce capul" și ocupații "musai" - experiențe despre educația formală și piața muncii într-o comunitate de romi din România]**
Descriere: În luna iunie a fost finalizat studiul sus-menționat, care va

reprezenta un capitol din volumul "Education. Social and Economic Vulnerability of Roma People - Key factors for the success and continuity of schooling levels" [Educația. Vulnerabilitatea socială și economică a persoanelor de etnie romă – factori-cheie în succesul și continuitatea educațională] publicat la Editura Springer.

Titlul proiectului: *Succesul academic în rândul romilor din România și Spania. Condiții, traiectorii, consecvențe (School success among the Roma in Romania and Spain, conditions trajectories, consequences.)*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Tema proiectului: Deși integrarea socială a diferitelor populații de romi reprezintă o temă prioritară în Europa de astăzi, marea majoritate a cercetărilor cu acest subiect au ca grup țintă categoriile sociale defavorizate din populațiile de romi. Acest proiect propune o perspectivă diferită, concentrându-se asupra romilor care au un nivel de educație și o performanță școlară ridicată (high achievers). Astfel, în loc de a trece în revistă factorii economici, sociali și culturali, care îngreunează accesul la educația de calitate a romilor (și blochează astfel integrarea socială a acestui grup), cercetarea de față identifică și analizează mijloacele care facilitează mobilitatea educațională, și - prin acesta - mobilitatea socială a acestei categorii etnice. Prin realizarea a două cercetări de teren se dorește identificarea cauzelor specifice ale mobilității educaționale pentru fiecare țară.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Rom sau țigan? Etonimele comunităților de romi din România**
Descriere: În luna mai cercetătoarea Plainer Zsuzsa a realizat un fișier mp3 despre tema politicilor de numire și etnonimele comunităților de romi din România. Acest discurs a înlocuit o prezentare pentru studenții de la secția de jurnalistică din cadrul UBB, FSPAC. Fișierul a fost distribuit studenților. În cursul lunii septembrie s-au realizat trei interviuri cu tineri de etnie romă despre succesul lor educațional. În luna decembrie un abstract dintr-un viitor studiu bazat pe rezultatele cercetării a fost predat pentru evaluare revistei recunoscută internațional Intersections.

Titlul proiectului: *Rețeaua tinerilor cercetători științifici romi*

Anul: 2017

Perioada: 15/11/2020

Coordonator proiect: Lăcătuș Crăciun Ioan

Cercetători externi participanți în proiect: Gheorghe Sarău (prof. univ. dr. – Universitatea București), Neagotă Bogdan (lector universitar Facultatea de Litere – Universitatea Babeș-Bolyai)

Tema proiectului: În mediul științific din România și nu numai există un număr foarte mic de cercetători romi în științele sociale care să se evidențieze prin publicații și activitate de cercetare ori științifică în problematica romă. Din anul 2017, pentru prima dată după 1989, Guvernul României a acordat locuri bugetate pentru romi la nivel de doctorat în cadrul măsurilor afirmative educaționale. La Universitatea Babeș-Bolyai din

Cluj șase doctoranzi romi au fost admiși, precum și la alte universități din țară. Prin activitățile acestui proiect dorim să realizăm o rețea a tinerilor cercetători științifici și doctoranzi romi prin invitarea lor pentru a susține prelegeri științifice în cadrul unor ateliere științifice ale ISPMN, în cadrul altor instituții academice din Cluj-Napoca, sau alte centre universitare din România, precum și încurajarea publicării materialelor științifice elaborate de aceștia. Scopul atelierelor științifice, al prelegerilor științifice în medii academice, al micro-conferințelor sau al publicațiilor cu grad crescut de performanță academică, care se doresc a fi dezvoltate în prezentul proiect, este de a crește vizibilitatea tinerilor cercetători romi. O altă componentă a proiectului va conține focusarea pe mediul universitar clujean unde se vor organiza ateliere științifice (lunare pe cât posibil) despre problematica romă, care se vor adresa mediului universitar clujean (studenți, masteranzi, doctoranzi etc.) în care să fie cooptate și cadre didactice din mediul universitar sau specialiști în problematica romă. Antecedentele proiectului: implicare în demersul către Ministerul Educației Naționale de solicitare a locurilor bugetate pentru romi la doctorat în cadrul Universității Babeș-Bolyai; Consultanță științifică oferită de cercetătorul ISPMN Lăcătuș Crăciun-Ioan pentru doctocandul rom Dima Doru din cadrul Universității Babeș-Bolyai în perioada 2015-2016, Conferința ISPMN din 2011: "Utilizarea limbii romani în diverse domenii de activitate", micro-conferința cu titlul "Rromii în spațiul Bisericii Ortodoxe" din august 2015, Simpozionul "Romii, aproapele de lângă noi, între vizibili și invizibili" din aprilie 2016, organizate de cercetătorul ISPMN, Lăcătuș Crăciun-Ioan.

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
 - **Atelier științific cu doctoranzi romi din Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca**
 - **Perioada:** 12/12/2020
 - **Locul:** Cluj-Napoca (pe platforma zoom)
 - **Responsabil ISPMN:** Lăcătuș Crăciun Ioan
 - **Număr participanți:** 5
 - **Descriere:** În data de 12 decembrie 2020, Lăcătuș Crăciun-Ioan (cercetător ISPMN) a organizat un atelier științific cu cinci doctoranzi romi în cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Atelierul științific s-a desfășurat pe platforma zoom, cu susținerea de prezentări a câte 20 de minute, urmate de întrebări după fiecare prezentare. Au fost susținute prelegeri de către următorii doctoranzi romi: drd. Hoca Valer-Nicolae din cadrul Facultății de Drept cu tema *Dreptul succesoral la romi*, drd. Lakatos-Iancu Marius din cadrul Facultății de Istorie și Filosofie, cu tema *Patrimoniul material și imaterial la romii din județul Cluj*, drd. Lakatos-Iancu Alina, cu tema *Statutul femeii rome din Sebeș-Alba și Florești-jud. Cluj*, drd. Petaca Dan-Alexandru din cadrul Facultății de Știința și Ingineria Mediului cu tema *Poluarea prin metale grele în comunități de romi ghetozare*. În cadrul atelierului științific a participat și Gido Attila (șef compartiment de Studii,

analiză și cercetare din cadrul ISPMN), iar Lăcătuș Crăciun-Ioan (cercetător ISPMN) a fost moderatorul evenimentului.

Titlul proiectului: *Mobilitate și stratificare socială la romi*

Anul: 2016

Perioada: 19/12/2020

Coordonator proiect: Lăcătuș Crăciun Ioan

Cercetător extern participant în proiect: Gheorghe Sarău (prof.univ.dr. – Universitatea București)

Partener: Asociația Alteralia (France)

Tema proiectului: Proiectul multianual vizează valorificarea unor activități de cercetare anterioare, cu privire la comunitățile de romi, respectiv fenomene cercetate anterior precum locuirea marginală, gentrificarea urbană, excluziunea socială, politici educaționale pentru romi, dinamica cultural-religioasă în comunități de romi. Rezultatele acestor demersuri de cercetare sunt analizate exhaustiv în sensul unui studiu despre mobilitate și stratificare socială la romi. În cursul anului 2018, au continuat preponderent demersurile de cercetare privind politica lingvistică de înființare a Departamentului de Limba Romani în cadrul Facultății de Litere de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, după ce în anul 2016 s-a reușit introducerea studiului Limbii Romani cu statut de curs facultativ în Universitatea Clujeană. În primul an universitar (2016-2017) au participat peste 50 de persoane, din patru județe din Transilvania, studenți, cercetători, lucrători sociali, cadre didactice romi din învățământul preuniversitar, teologi etc.), iar în anul academic 2017-2018 numărul participanților a crescut până la 70 de persoane. În proiect au fost valorificate oportunități privind schimbul de vizite pe tema locuirii marginale și excluziunii sociale în scopul unei analize în perspectivă comparativă, orașe mari în state membre UE, condiții, contexte naționale, atitudini și strategii de intervenție. În anul 2020 voi participa la un schimb de experiență în mediul instituțional și rural din Uganda-Africa (în domeniul educațional și social), pentru o perioadă de două luni, ceea ce va permite extinderea spectrului comparativ al proiectului, Uganda fiind una dintre cele mai sărace țări din lume, dar în același timp având o populație tânără datorită dinamicilor demografice particulare.

Rezultatele proiectului:

- Alte rezultate:
 - **Tipul activității:** Colaborare cu utilizatori externi
 - **Perioada:** 01/05/2019 - 29/05/2020
 - **Descriere:** În luna mai 2019 s-a demarat o colaborare cu lectorul universitar dr. Rareș Beuran de la Departamentul de Jurnalism și Media Digitală din cadrul Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, cu scopul efectuării unor prezentări la cursul opțional teoretic de Comunicare interculturală în media.
Cercetătorul ISPMN Lăcătuș Crăciun-Ioan, după ce a avut o primă prelegere în luna mai 2019 despre problematica romilor în mass-media națională și regională, în data de 14 mai 2020 a avut o prelegere cu următoarele conținuturi tematice: Mobilitate socială și traiectoria socio-

educațională la romi, studiu de caz cu tematica Reflectarea în presă a situației romilor în contextul pandemiei de COVID 19, mediatizarea excesivă a carantinării „clanurilor” care s-au întors în țară, romii folosiți ca „țap ispășitor” în comunicările media. Prelegerea a avut loc prin platformă online la același curs universitar, Comunicare interculturală în media, cu studenți din anul III din cadrul Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, UBB Cluj.

- **Tipul activității:** Colaborare cu utilizatori externi
- **Perioada:** 13/10/2020
- **Descriere:** Marți, 13 octombrie 2020, Lăcătuș Crăciun-Ioan (cercetător ISPMN) la invitația Punctului Național de Contact pentru Romi din cadrul Ministerului Fondurilor Europene a participat la al doilea atelier tematic destinat regiunii Nord-Vest a României, în cadrul proiectului „Platforma Națională de Bune Practici pentru Romi”. Evenimentul s-a desfășurat în intervalul orar 9:00-17:00 în sala de conferințe a Hotelului Univers T din Municipiul Cluj-Napoca, respectând toate măsurile de protecție pentru prevenirea infectării cu coronavirus – Covid-19.

Activitățile atelierului s-au centrat pe analiza unor studii de caz primite anterior de la participanții prezenți în cadrul primei serii de ateliere.

Atelierul a vizat printre altele și schimbul de experiențe la nivel local, regional și național, promovarea exemplelor de bună practică, a posibilelor soluții pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă comunitățile cu populație romă. Scopul acestor ateliere a fost de a servi la fundamentarea politicilor publice ce au ca obiectiv principal dezvoltarea și îmbunătățirea situației romilor atât la nivel comunitar, cât și la nivelul întregii țări.

Titlul proiectului: *Religiozitate și procese de modernizare în comunități tradiționale rurale*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Peti Lehel

Tema proiectului: Prelucrarea materialului etnografic care provine din cercetările de teren efectuate în diferite comunități tradiționale rurale (de exemplu: romi, ceangăi, minorități religioase etc.), completarea cercetărilor, elaborarea unor articole și prezentarea rezultatelor la conferințe științifice.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Ruralitás, változó falu [Ruralitate, satul în schimbare], număr special al revistei Korunk**
Descriere: În luna aprilie 2020, a apărut numărul special al revistei Korunk cu titlul *Ruralitás, változó falu [Ruralitate, satul în schimbare]* editat de Jakab Albert Zsolt și Peti Lehel (cercetători ISPMN). Numărul se concentrează asupra problematicii sociale, economice și mentalitare a satului contemporan. Autorii au fost solicitați să dezvolte unul dintre următoarele subiecte: 1. schimbări în atitudinile locale și externe față de

ruralitate (cum ar fi aprecierea moștenirii culturale); 2. transformarea atitudinilor de tip consumerist față de mediul rural (turism, mutarea la sat, folosirea satului ca spațiu de agrement); 3. schimbări în condițiile și motivațiile producției de alimente (agricultura făcută în timp liber/hobby, aprecierea culturilor proprii, apariția ideii de culturi „aproape organice”); schimbarea formelor de cooperare. Revista include și analize care tratează problemele de mentalitate și sociale care îngreunează reducerea decalajelor sociale în societăți rurale. Numărul conține și traducerea în limba maghiară a unui articol semnat de Iulia-Elena Hossu (cercetător ISPMN), articol publicat în revista LUD, revistă de etnologie, apărută sub egida Academiei Poloneze de Științe. Articolul dezvoltă o analiză asupra familiilor românești afectate de migrația transnațională, transformarea cadrului relațiilor de înrudire, modificarea sensurilor acestora. Titlul articolului: „*Még mindig egy család vagyunk?*” *Transznacionális családok - romániai perspektívák* [„*Mai suntem o familie?*” *Familii transnaționale - perspective din România*].

○ **A moldvai csángók [Ceangăii din Moldova]**

Descriere: În luna septembrie 2020, a apărut numărul tematic al revistei Korunk (2020 sept., vol. 3) despre ceangăii din Moldova, volum editat de Peti Lehel (cercetător ISPMN). Numărul special conține analize etnografice despre rituri, mentalitate religioasă, culegeri/texte de folclor, reflecții despre problemele metodologice ale unei cercetări lingvistice în derulare, precum și o serie de interviuri.

○ **Publicație: „Nagyon hamar kiderült, hogy nem tudok úgy foglalkozni velük, mint a székelyföldi gyerekekkel”. A moldvai csángómagyar oktatás nyelvi céljai a tanárok szempontjából [“Foarte repede mi-a devenit clar că nu pot lucra cu ei așa cum pot să lucrez cu copiii din Secuime”. Obiectivele lingvistice ale predării limbii maghiare la ceangăii din Moldova – perspectiva cadrelor didactice] In: Péntek János – Visy Zsolt (red.): *Hagyomány, változatosság és változás a székely nyelvjárásban. [Tradiție, diversitate și schimbare în dialectul secuiesc]. Pro Énlaka Alapítvány–Nemzetstratégiai Kutatóintézet–Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 2020. 211–224.***

Descriere: Coautori: Petteri Laihonon – Peti Lehel. În articol autorii analizează bazele și obiectivele ideologice ale Programului Educațional din Moldova. Analiza se bazează în principiu pe interviuri realizate cu profesori care lucrează în acest program educațional.

○ **„Krisztus ajándéka van bennünk”. Pünkösdzizmus moldvai román, roma és csángó közösségekben. [„Darul lui Hristos e în noi”. Cultul penticostal în comunitățile de români, roma și ceangăii din Moldova]**

Descriere: În luna august 2020, a apărut la Balassi Kiadó-Erdélyi Múzeum-Egyesület [Editura Balassi – Editura Societatea Muzeului Ardelean] volumul cu titlul „Krisztus ajándéka van bennünk”. Pünkösdzizmus moldvai román, roma és csángó közösségekben. [„Darul lui Hristos e în noi”. Cultul penticostal în comunitățile de români, roma și ceangăii din Moldova] Budapesta – Cluj-Napoca (189 pagini, ISBN: 978-

606-739-149-7; ISBN: 978-963-456-068-5). Cartea îl are ca autor pe Peti Lehel (cercetător ISPMN) și prezintă rezultatele unei cercetări de antropologie a religiei bazate pe o cercetare de teren extensivă efectuată în comunități penticostale într-o microregiune mixtă din punct de vedere etnic și religios. Comunitățile penticostale studiate funcționează în sate cu majoritate religioasă romano-catolică sau ortodoxă, cu o populație majoritară de ceangăi, români sau romi. Cartea explorează istoria, funcționarea, structura rituală și interrelația acestor comunități penticostale. Analiza activităților rituale ale acestor comunități penticostale, a motivațiilor convertirii religioase și a proceselor de modernizare la scară largă oferă posibilitatea înțelegerii mai aprofundate a modului în care apariția noilor comunități religioase reorganizează cu succes liniile de demarcație dintre ele, care sunt efectele diferențelor etnice, culturale și religioase. Volumul încearcă, de asemenea, să exploreze impactul cultului penticostal asupra mentalității, organizării comunităților, dar totodată analizează relația dintre religie, migrație și etnie.

- **Publicație: The Religious Conversion of the Founders of Two Charismatic Communities in Moldova: An Analysis [Conversia religioasă a fondatorilor a două comunități carismatice din Moldova. Studiu de caz] în Ágnes Hesz-Éva Pócs (eds): Present and Past in the Study of Religion and Magic [Prezent și trecut în studiul religiei și magiei] (Religious Anthropological Studies In Central Eastern Europe 7) Budapest: Balassi Kiadó, 129-154.**

Descriere: În luna martie 2020, a apărut studiul **The Religious Conversion of the Founders of Two Charismatic Communities in Moldova: An Analysis [Conversia religioasă a fondatorilor a două comunități carismatice din Moldova. Studiu de caz]** în Ágnes Hesz-Éva Pócs (eds): *Present and Past in the Study of Religion and Magic [Prezent și trecut în studiul religiei și magiei]* (Religious Anthropological Studies In Central Eastern Europe 7) Budapest: Balassi Kiadó, 129-154. Acesta este semnat de Peti Lehel (cercetător ISPMN) și publicat într-un volum colectiv care conține mai multe analize scrise de cercetători specializați în antropologia religiei. Articolul analizează narativele de conversie ale fondatorilor a două comunități religioase penticostale într-o subregiune mixtă din punct de vedere etnic și religios. Pe de o parte, studiul examinează convertirea religioasă la nivel individual. Pe de altă parte, prin studierea istoriei convertirii și a carierei fondatorilor comunității care aparțin aceleiași rețele penticostale se poate modela dezvoltarea micro-istorică a comunităților religioase apărute după schimbarea regimului în România. Cea mai importantă concluzie a analizei este că experiența religioasă subiectivă, mediul cultural și educația celor mai respectate persoane care stau la baza organizării comunităților religioase au un impact determinant asupra formării și funcționării comunităților religioase.

- **Redactare de carte: Peti Lehel – Tamás Ildikó (red.): Vallási kultúra a Kárpát-medencében. Előadások a Nemzetközi Magyarorságtudományi**

Társaság VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszusán (Pécs, 2016. augusztus 22–27.) [Cultură religioasă în Bazinul Carpatic. Studii prezentate la Conferința Internațională de Hungarologie (Pécs, 22-27. aug. 2016)]

Descriere: Cartea conține 14 studii pe tematica religiozității din Bazinul Carpatic. Articolele analizează diferitele aspecte ale istoriei cultelor și religiilor din Bazinul Carpatic, fenomene ale religiozității populare, ale folclorului religios, precum și ale modernității (reprezentanții globalizării, noi mișcări religioase, mișcări religioase alternative etc.) Cuvântul introductiv al volumului este scris de Pócs Éva și Voigt Vilmos, reprezentanți importanți ai cercetărilor din perspectiva etnologiei și antropologiei religiei.

- **Raport de cercetare în satele Pustiana, Frumoasa, Cleja**

- **A moldvai csángók [Ceangăii din Moldova]**

Descriere: Lajos Veronika (Universitatea din Miskolc, Catedra de Antropologie Culturală și Vizuală) și Peti Lehel (cercetător ISPMN) au realizat o serie de interviuri pentru numărul special al revistei *Korunk* cu titlul *A moldvai csángók [Ceangăii din Moldova]* cu cercetători de diferite etnii ce se ocupă cu cercetarea societății și culturii ceangăilor din perspectivă istorică, lingvistică, antropologică: Meinolf Arens, Agnieszka Barszczewska, Bodó Csanád, Călin Cotoi, R. Chris Davis, Heltai János Imre, Iancu Laura, Petteri Laihonen, Péntek János, Petres László, Pozsony Ferenc și Tánzos Vilmos. În răspunsurile lor, cercetătorii menționați își exprimă opiniile legate de situația societății ceangăilor, și totodată enumeră cele mai importante rezultate ale lor în acest domeniu.

- **Publicație:**

Két moldvai karizmatikus vallási közösség alapítója megtéréstörténete [Conversia religioasă experimentată de fondatorii a două comunități carismatice din Moldova] (p. 141-167).

Descriere: În cadrul volumului cu titlul *Vallási kultúra a Kárpát-medencében. Előadások a Nemzetközi Magyarológiai Kongresszusán (Pécs, 2016. augusztus 22-27.) [Cultură religioasă în Bazinul Carpatic. Studii prezentate la Conferința Internațională de Hungarologie (Pécs, 22-27 august 2016)]* redactat de Peti Lehel și Tamás Ildikó la Editura Pécsi Tudományegyetem Néprajz - Kulturális Antropológia Tanszék - L'Harmattan Kiadó [Universitatea din Pécs, Departamentul de Etnologie și Antropologie Culturală - Editura L'Harmattan], Peti Lehel (cercetător ISPMN) a publicat un articol cu titlul *Két moldvai karizmatikus vallási közösség alapítója megtéréstörténete [Conversia religioasă experimentată de fondatorii a două comunități carismatice din Moldova]* (p. 141-167). Traducerea articolului în limba engleză a apărut cu următoarele date bibliografice: *The Religious Conversion of the Founders of Two Charismatic Communities in Moldova: An Analysis*. In: Ágnes Hesz-Éva Pócs (eds): *Present and Past in the Study of Religion and Magic*.

(Religious Anthropological Studies in Central Eastern Europe 7.)
Budapest: Balassi Kiadó, 2019. 129-154.

- **Publicație: Ruralitás, korunkban változó falu [Ruralitate, schimbarea satului în lumea contemporană]**

Descriere: Numărul special al revistei Korunk cu titlul Ruralitás, változó falu [Ruralitate, satul în schimbare], Vol.3/aprilie redactat de Jakab Albert Zsolt și Peti Lehel (cercetători ISPMN) debutează cu un Cuvânt-introductiv semnat de către redactorii Jakab Albert Zsolt-Peti Lehel cu titlul: *Ruralitás, korunkban változó falu* [Ruralitate, schimbarea satului în lumea contemporană].

- **Publicație: A moldvai csángómagyar oktatás nyelvi céljai a tanárok szempontjából [Obiectivele lingvistice ale predării limbii maghiare la ceangăii din Moldova – perspectiva cadrelor didactice]. Ethnographia, vol. 131, nr. 4, 2020. 684–709. (autori: Petteri Laihonen – Peti Lehel).**

Descriere: În anul 2001 comunitatea ceangăilor din Moldova a fost recunoscută oficial ca minoritate etnică și lingvistică de către Consiliul Europei și în același an a început un proiect de educație în limba maghiară în Moldova. Programul educațional al ceangăilor din Moldova acoperă în prezent 30 de așezări cu aproximativ 2000 de copii participanți. Pentru a realiza o revitalizare lingvistică de succes, clarificarea obiectivelor și a ideologiilor lingvistice este imperativă. Autorii articolului (Petteri Laihonen, senior research fellow, Universitatea din Jyväskylä, Peti Lehel, cercetător ISPMN) investighează baza ideologică și obiectivele Programului educațional. Există o distanță și o diferență considerabilă între dialectele ceangăieși și limba maghiară vorbită în Transilvania și în Ungaria. În consecință, Programul educațional poate fi caracterizat cu un paradox de obiective în raport cu revitalizarea lingvistică a vorbirii ceangăiești și educația citirii și scrierii în limba standard maghiară. Autorii prezintă un concept educațional alternativ care ia în considerare circumstanțele locale, în timp ce este în armonie cu modelele dovedite anterior de revitalizarea lingvistică de succes. O versiune anterioară a studiului a fost publicată cu următoarele date bibliografice: „Nagyon hamar kiderült, hogy nem tudok úgy foglalkozni velük, mint a székelyföldi gyerekekkel”. A moldvai csángómagyar oktatás nyelvi céljai a tanárok szempontjából ["Foarte repede mi-a devenit clar că nu pot lucra cu ei așa cum pot să lucrez cu copiii din Secuime". Obiectivele lingvistice ale predării limbii maghiare la ceangăii din Moldova – perspectiva cadrelor didactice] In: Péntek János – Visy Zsolt (red.): *Hagyomány, változatosság és változás a székely nyelvjárásban*. [Tradiție, diversitate și schimbare în dialectul secuiesc]. Pro Énlaka Alapítvány–Nemzetstratégiai Kutatóintézet–Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 2020. 211–224.

- **Recenzie despre cartea Tánczos Vilmos – Peti Lehel (red.) Mágia, ima, misztika. Tanulmányok a népi vallásosságról [Magie, rugăciune, misticism. Studii despre religiozitatea populară] (Societatea Muzeului Ardelean–Asociația Etnografică Kriza János, Cluj Napoca, 2019.**

Descriere: Iancu Laura, cercetător al Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet (Centrul de Cercetare al Institutului de Etnologie, Budapesta) a publicat o recenzie în revista Ethnographia despre cartea redactată de Tánczos Vilmos (UBB, Cluj) și Peti Lehel (cercetător ISPMN) cu titlul *Mágia, ima, misztika. Tanulmányok a népi vallásosságról* [Magie, rugăciune, misticism. Studii despre religiozitatea populară] (Societatea Muzeului Ardelean–Asociația Etnografică Kriza János, Cluj Napoca, 2019. Autoarea consideră un succes încercarea editorială de a prezenta studiile pe tematici religioase realizate cu diferite metodologii. Datele bibliografice ale recenziei: Ethnographia, vol. 131, nr. 4, p. 715–718.

Titlul proiectului: *„Petrecere descrisă...” Cercetarea istoriei ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania (‘Táncház’)*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Köncei Csongor

Tema proiectului: Mișcarea de tip revival a Caselor de dans popular (‘Táncház’) din mediul urban poate fi considerată una din cele mai importante mișcări din ultimele decenii, care în 2017 a împlinit patruzeci de ani de la înființare. Putem afirma că – din perspectiva contextului socio-cultural al maghiarilor din Transilvania – a avut un impact deosebit. În ultimii ani au apărut mai multe scrieri, volume, în mare parte retrospective, care trateau parțial sau din punct de vedere local această tematică. Dar din perspectiva etnocoreologiei și etnografiei această cercetare va fi o nișă, în sens mai larg al literaturii științelor sociale, care printr-o evaluare sistematică și critică, printr-o analiză a științelor sociale a acestor patruzeci de ani ar trata istoria ideilor, funcționarea, impactul socio-cultural al acestei fenomen, numit ‘Táncház’.

Antecedentele proiectului: 1. Proiectul individual multianual cu numărul 6-1-2014 – Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei. 2. În 2016 am început stagii de documentare la Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj despre mișcarea de tip revival a Caselor de dans popular (‘Táncház’) din mediul urban. În paralel cu aceste stagii de documentare, rezultatele cercetării au fost prezentate în mai multe prelegeri științifice la diferite evenimente, conferințe în ultimii ani. 3. Vineri, 24 februarie 2017 a avut loc la Casa Tranzit din Cluj lansarea volumului A 40 éves kolozsvári táncház sajtókronológiája I. (1977–1990) [Cronologia presei referitoare la cei 40 de ani ai casei dansului popular din Cluj I. (1977–1990)], volum editat de către Csongor Köncei (cercetător ISPMN) și apărut la Editura Asociației Etnografică Kriza János din Cluj. 4. Vineri, 26 aprilie 2018 a avut loc la Casa Tranzit din Cluj lansarea volumului A 40 éves kolozsvári táncház sajtókronológiája II. (1990–2017) [Cronologia presei referitoare la cei 40 de ani ai casei dansului popular din Cluj II. (1990–2017)], volum editat de către Csongor Köncei (cercetător ISPMN) și apărut la Editura Asociației Etnografică Kriza János din Cluj.

Obiectivele proiectului: revizuirea și prelucrarea scrierilor, articolelor și a știrilor, respectiv a materialelor de arhivă (inclusiv documentele de la CNSAS) apărute în presa maghiară din România din 1977 și care au tangență cu mișcarea de tip revival a Caselor de dansuri populare din mediul urban, scrierea și editarea mai multor studii și volume în limba maghiară în anii următori.

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
 - **Amikor a nép táncol, akkor néptáncol? Gondolatok a hagyományos tánckultúra jelenkori változásairól (Câteva gânduri asupra schimbărilor contemporane din cultura dansului tradițional)**
 - **Perioada:** 08/05/2020
 - **Locul:** prelegere online
 - **Responsabil ISPMN:** Könczei Csongor
 - **Număr participanți:** 1000
 - **Linkuri** în presă:
<https://www.facebook.com/Sapientia.Kolozsvar/videos/könczei-csongor-amikor-a-nép-táncol-akkor-néptáncol-gondolatok-a-hagyományos-tán/339919826980992> /;
<https://www.youtube.com/watch?v=sm4fEGmYPzg> ;
<https://kronikaonline.ro/szines/virtualis-nyilt-napok-a-kolozsvari-sapientian>
 - **Coorganizatori:** Facultatea de Științe și Artă a Universității Sapientia din Cluj-Napoca
 - **Descriere:** Vineri, 8 mai 2020, Csongor Könczei (cercetător ISPMN) a susținut o prelegere în cadrul Zilelor deschise virtuale organizată de către Facultatea de Științe și Artă a Universității Sapientia din Cluj-Napoca cu titlul *Amikor a nép táncol, akkor néptáncol? Gondolatok a hagyományos tánckultúra jelenkori változásairól (Câteva gânduri asupra schimbărilor contemporane din cultura dansului tradițional)*. În cadrul acestei prelegeri online Csongor Könczei a vorbit despre întrebările esențiale ale etnocoreologiei contemporane: ce considerăm a fi o cultură tradițională de dans, cum se dezintegrează această cultură și ce putem considera dans popular în secolul 21-lea?
Este de menționat faptul că Csongor Könczei, ca specialist etnocoreolog, a fost și coordonatorul grupului de lucru între anii 2017–2019 care a reușit acreditarea Departamentului de Coregrafie a Facultății de Științe și Artă a Universității Sapientia din anul universitar 2020–2021, unde va fi cadru didactic universitar asociat.

Titlul proiectului: *Comunitatea armeană din Constanța. Procese identitare și lingvistice*

Anul: 2020

Coordonatori proiect: Veress Ilka, Adriana Cupcea

Tema proiectului: Scopul general al acestei cercetări este surprinderea și descrierea diferiților factori istorici și socio-demografici din secolului XX care joacă un rol decisiv în procesele identitare și lingvistice ale minorității armenesti din Constanța (România).

Conform acestora, din punct de vedere tematic, cercetarea plănuită este divizată în două subdomenii. Pe o parte ne focusăm asupra perioadei comuniste, cu scopul de a descrie

impactul schimbărilor economice, politice și sociale aduse de regimul comunist asupra identității etnice și religioase a armenilor din Constanța.

A doua parte a cercetării este axată pe procesele lingvistice ale armenilor din România din ultimul secol, bazându-se pe conceptul domeniilor lingvistice al lui Fishman și pe modelul teoretic al vitalității etnolingvistice al lui Giles. În cazul armenilor, ca grup etnic și lingvistic trăind în mediul urban în proporții sub 0,1%, utilizarea și reproducerea limbii materne este delimitată în sfera privată a indivizilor, iar acest fenomen accelerează procese lingvistice defavorabile din punctul de vedere al comunității. Obiectivul nostru este surprinderea stării actuale a practicilor lingvistice și, conform modelului menționat de mai sus, inventarierea instituțiilor formale și a celor informale care joacă un rol decisiv în menținerea limbii materne în cazul armenilor.

Rezultatele proiectului:

Rapoarte / manuscrise / publicații:

Ideologii lingvistice în presa minoritară armeană

Descriere: Lucrarea cu titlul "Ideologii lingvistice în presa minoritară armeană" a urmărit metodologia analizei de conținut (efectuată în programul Atlas ti.) și s-a centrat asupra acestor ideologii lingvistice explicite, care pot avea impact asupra atitudinii personale a vorbitorilor nativi de limba armeană, precum și asupra practicilor și strategiilor lingvistice la nivelul comunității de vorbitori.

Titlul proiectului: *Locuri și spații ale identității naționale în cadrul minorităților naționale din Transilvania*

Anul: 2012

Coordonator proiect: Jakab Albert Zsolt

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Peti Lehel, Gidó Attila

Tema proiectului: Scopul proiectului: 1. întocmirea și completarea unei baze de date pe următoarele categorii: copaci comemorativi, plăci comemorative, statui și busturi, monumente publice (comemorative), obeliscuri, cenotafuri, cimitire de onoare; 2. publicarea datelor pe internet pe un site special; 3. cercetarea și analiza practicilor de comemorare legate de aceste locuri și spații.

Antecedentele proiectului: În anul 2012 s-a luat legătura cu instituții de specialitate, s-au publicat două cărți în limba maghiară pe tema ridicării monumentelor și practica comemorării în Cluj-Napoca, s-a participat la conferințe naționale și internaționale pe tema respectivă. În anul 2013-2014 s-a întocmit baza de date a monumentelor din Partium și Banat; în 2016 s-a completat și s-a continuat colectarea datelor din Transilvania. Rezultatul cercetării efectuate în 2016 a fost descrierea a peste 500 de obiecte de comemorare trecute în baza de date a locurilor comemorative din Transilvania și Banat. Prin urmare, baza de date conține un număr de 1500 de obiecte comemorative. Această bază de date funcționează în format electronic și ulterior va fi încărcată în baza de date online a paginii web a ISPMN. Proiectul este unul deschis, care se poate extinde și la alte județe, creând o bază de date complexă, care poate fi utilă cercetătorilor minorităților naționale, dar și publicului larg interesat de istoria și situația minorităților naționale din România.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport intermediar**
 - **Descriere:** În cadrul acestui proiect, în prima jumătate a anului 2020, cercetătorul Jakab Albert Zsolt a lucrat la manuscrisele volumelor pe tema memoriei culturale: 1. Piatra aceasta a fost amplasată... Locuri ale memoriei în Cluj-Napoca (1440–2020). Bază de date, 2. Constituirea memoriei și practici comemorative. Reprezentări ale memoriei culturale la Cluj-Napoca.
 - **Raport anual**
 - **Descriere:** În cadrul acestui proiect, în anul 2020, cercetătorul Jakab Albert Zsolt a participat la 1 conferință (online) internațională, între 26–27 noiembrie: [Digitalizarea patrimoniului etnografic din Transilvania. Rezultate și perspective] Az erdélyi magyar néprajzi örökség digitalizációja. Eredmények és perspektívák – prezentată în cadrul conferinței cu titlul: [Conferință Interdisciplinară despre situația socială și economică a maghiarilor din Bazinul Carpatic – ediția a II-a] II. Interdiszciplináris konferencia a Kárpát-medencei magyarság társadalmi és gazdasági helyzetéről. Organizator: Nemzetstratégiai Kutatóintézet (Budapesta).
De asemenea, în acest an, cercetătorul Jakab Albert Zsolt a publicat 2 studii: 1. [Cercetarea și arhivarea culturii maghiare din Transilvania și Moldova] Az erdélyi és moldvai magyar kultúra kutatása és archiválása. A KJNT három évtizede. Ethnographia. vol. 131. (2020) nr. 1. 145–169; 2. [Caracteristicile ruralului transilvănean în perioada de după integrarea europeană] Az erdélyi vidék jellemzői az európai integrációt követő időszakban. In: Jakab Albert Zsolt – Vajda András (ed.): [Ruralitate și strategii economice în secolul XXI] Ruralitás és gazdasági stratégiák a 21. században. (Kriza Könyvek, 47.) Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2020, 7–17. – co-autor împreună cu VAJDA András.
În anul 2020, cercetătorul Jakab Albert Zsolt a completat și a extins volumele individuale aflate în curs de publicare la Editura ISPMN.

Titlul proiectului: *Antisemitism și relații interetnice în România secolului 20*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: Proiectul vizează explorarea unor aspecte legate de istoria minorității evreiești din România interbelică, din perspectiva dinamicii relaționale minoritate-majoritate. Sunt vizate procesele de construcție identitară etnică și națională și plasarea acestora în contextul consolidării statului național de după 1918. Un loc central în cadrul acestei cercetări îl deține problema antisemitismului și a reprezentării Holocaustului. Cercetarea se axează în special pe aspecte ale istoriei evreilor din Bucovina istorică. Documentarea bibliografică se bazează pe surse de la bibliotecile universitare din Cluj-Napoca și București, precum și materiale arhivistice din fondurile ANIC, CSIER și CNSAS. Rezultatele cercetărilor de până acum au fost diseminate prin participarea la

conferințe și publicarea unor studii în publicații de specialitate, susținerea unor prelegeri și efectuarea unor stagii de documentare și specializare în instituții externe.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport de activitate – documentare**
 - **Descriere:** În prima parte a acestui an s-au efectuat documentări bibliografice pe tema antisemitismului și relațiilor interetnice, pe baza materialelor de epocă din Biblioteca Centrală Universitară Cluj, dar și a volumelor de specialitate achiziționate recent de Biblioteca ISPMN.
În 29 aprilie am asistat la un workshop online cu tema „Antisemitism: Here and Now”, susținut de Lisa Leff, Director al Jack, Joseph and Morton Mandel Center for Advanced Holocaust Studies și istoricul Deborah Lipstadt. Evenimentul are la bază volumul cu același titlu publicat recent de Lipstadt și a analizat resurgența antisemitismului la un an de la atacul singaogii din Poway, California, precum și pericolul acestui fenomen în contextul pandemiei Covid 19.
 - **Raport de cercetare**
Descriere: La începutul anului 2020 a fost acceptat spre publicare textul cu titlul ‘Faith and work for King and Country!’ Nationalization and covert Romanianization through the youth organization Straja Țării (1934-1940) [„Credință și muncă pentru Țară și Rege!” Naționalizare și românizare mascată prin organizația de tineret Straja Țării (1934-1940)], în revista National Identities (Routledge). Studiul discută dimensiunea ideologică a organizației patronată de regele Carol II, precum și relația dintre această instituție și tinerii evrei. Textul este în curs de apariție.
 - **Raport de activitate – documentare**
 - **Descriere:** Joi, 7 mai 2020, Anca Filipovici a asistat la o masă rotundă online cu tema „Nationalism and the Pandemic” [Naționalism și pandemie], organizată de Association for the Study of Nationalities (ASN). Cercetători ai problematicii naționalismului (Florian Bieber, Kanchan Chandra, John Hall, Gwendolyn Sasse) au discutat despre profilul relațiilor interetnice în perioade de criză, deglobalizare, alteritate și etnie, plasând analiza în contextul pericolelor pandemiei Covid-19. Masa rotundă a fost moderată de Zsuzsa Csergő, președinte al ASN.

Titlul proiectului: *Etnicități și afectivități la TIFF*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: Proiectul dezvoltă o perspectivă fenomenologică asupra (re)producerii cinefiliei și etnicității, trăsături care marchează Festivalului Internațional de Film Internațional Transilvania, un eveniment cinematografic care se desfășoară anual la Cluj.

Obiectivul proiectului constă în elaborarea unor texte științifice spre publicare, respectiv schimbul de experiențe în cadrul unor manifestări științifice.

Printre realizările proiectului se numără mai multe publicații în perioada 2015-2018, semnate de către coordonatorul proiectului, dar și participări cu prezentări la mai multe conferințe internaționale: conferința “World in Flux: Exploring Cultural and Media Studies in a Changing World” (Lume în flux: explorând studiile culturale și de media într-o lume schimbătoare), organizată la Universitatea King's College din Londra, Anglia (2018); Sensibility and the Senses: Media, Bodies, Practices— NECS 2017 Conference (Sensibilitate și simțuri: media, trupuri, practici - conferința anuală a NECS (European Network for Cinema and Media Studies, Rețeaua europeană pentru studii de film și media, desfășurată la Paris; »in/between: cultures of connectivity« — The NECS 2016 Conference [Culturi ale conectivității: conferința rețelei europene de studii media - European Network of Cinema and Media Studies] desfășurată la Brandenburg, Germania.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport de activitate**
Descriere: În anul 2020 a fost predat un articol în limba maghiară către revista științifică Erdélyi Múzeum (publicația va apărea la sfârșitul acestui an sau la începutul anului 2021).

Titlul proiectului: *Despre construcția socială a izolării etnice (accesului la resurse pentru satisfacerea nevoilor de bază)*

Anul: 2020

Perioada: 28/01/2020 - 31/12/2020

Coordonator proiect: Kozák Gyula

Tema proiectului: Din 2010 accesul la apă potabilă curată este un drept al fiecărui cetățean conform unei rezoluții a Adunării Generale a Națiunilor Unite. Cu toate acestea se pare că există zone în Europa și în România unde accesul la apă este îngădit pentru anumiți cetățeni sau grupuri de cetățeni definiți sub raport etnic. Cercetarea propusă dorește să abordeze această problemă fixându-și două obiective: în primul rând să identifice grupurile cu acces limitat sau fără acces la apă potabilă pornind de la bazele de date și informațiile existente despre rețeaua de utilități și distribuția comunităților marginalizate. În al doilea rând, să schițeze procesul prin care se produce situația supusă analizei, adică situația de acces limitat sau inexistent la apă și să evalueze diferitele abordări (utilizate sporadic sau mai consistent-regulat în cercetarea marginalizării etnice) care ar putea da un răspuns la întrebarea inițială (cum se construiește izolarea?).

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Rezultate preliminare trecere în revistă a literaturii de specialitate**
Descriere: În primele luni ale proiectului am trecut în revistă literatura de specialitate care abordează terenul de cercetare constituit la intersecția marginalizării și a consumului de apă. Am trecut în revistă 5 studii despre consumul de apă la romii din România și Europa mai general și un studiu general despre cercetările sociale ce se concentrează pe analiza relației dintre mediul social și apă, ca parte a mediului natural, sau a mediului construit. Două sunt punctele de interes major reliefate de aceste studii. În

primul rând, problematica consumului și accesului la apă face parte din ceea ce se numește un complex, sau un sistem hidro-social, în care aspectele sociale și cele naturale se întrepătrund indisolubil. Ele nu pot fi despărțite decât artificial. Recunoașterea acestei idei are o serie de implicații asupra oricărei analize privind tema noastră. Al doilea rezultat de interes al parcurgerii acestei literaturi este decelarea perspectivelor aplicate.

Titlul proiectului: *Considerații de etică în cercetarea socială*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Kozák Gyula

Tema proiectului: Va fi o încercare de inventariere a deontologiei profesionale așa cum este propusă de cele mai cunoscute asociații în cercetarea socială, asociații care au autoritatea recunoscută în fixarea reperelor nu doar în ceea ce privește etica cercetării, dar și în privința standardelor profesionale în practica cercetării sociale. Alături de o prezentare, poate critică din perspectiva relațiilor etnice, a acestor coduri etice, se dorește descrierea și prezentarea unor cazuri din sociologie și antropologie, unele arhicunoscute, altele mai puțin cunoscute, care pun problema eticii într-un mod cât se poate de direct. Rezultatul va fi descriere a standardelor etice ale cercetării cu exemplificări, descrieri adunate într-o publicație utilă pentru promovarea deontologiei profesionale.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Dosar de exemple privind conduita etică în cercetare**
Descriere: Având un scop mai ales practic (prezentarea unor cazuri și implicațiile lor), am ales să încep proiectul de promovare a bunelor practici prin adunarea unei cazuistici diverse publicate în varii culegeri de texte, volume de metodologie și tratate de etică a cercetării.

Titlul proiectului: *Convenția-Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale și Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare – monitorizarea României într-un cadru comparat*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Székely István

Cercetător ISPMN participant în proiect: Toró Tibor

Tema proiectului: Proiectul a fost început în 2019 de către un cercetător aflat la ISPMN în cadrul programului Erasmus, și are drept obiectiv o analiză sistematică a rapoartelor, opiniilor și rezoluțiilor publicate de-a lungul celor patru cicluri de monitorizare care s-au derulat de când România a ratificat Convenția. Un al doilea obiectiv este o analiză comparată cu alte țări din Europa Centrală și de Est în care trăiesc minorități naționale semnificative.

În 2020 dorim să continuăm și să finalizăm proiectul cu participarea unui cercetător/bursier extern.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- **The Advisory Committee to the Framework Convention’s Stance towards Romania**
(Poziția față de România a Comitetului Consultativ al Convenției-cadru a CoE pentru Protecția Minorităților Naționale (FCNM))
Descriere: Cercetarea a fost efectuată de Jakab Zalán-Tamás, student masterand la CEU, aflat la ISPMN în cadrul programului Erasmus. Cercetarea constă într-o analiză a documentelor elaborate de Comitetul Consultativ al Convenției-cadru a CoE pentru Protecția Minorităților Naționale în cadrul procesului de monitorizare (toate cele 4 cicluri încheiate până acum în cazul României). Din partea ISPMN, studentul Erasmus a fost mentorat de Székely István Gergő. La începutul anului 2020 a fost planificată reluarea colaborării cu acesta prin intermediul unei burse ISPMN. Acest lucru însă nu s-a realizat încă.

Titlul proiectului: *Familie și migrație*

Anul: 2018

Coordonator proiect: Iulia-Elena Hossu

Tema proiectului: Acest proiect se încadrează în linia de formare urmată pe parcursul doctoratului de către cercetătoare. Aceasta și-a susținut teza de doctorat ce a avut ca temă familia, practicile și dinamica acesteia în cadrul Universității Babeș-Bolyai, în anul 2010. Cartea publicată în anul 2018, cu titlul *Relațiile de înrudire. Căsătoria, atitudini, practici și dinamici* (Editura MEGA) reprezintă materializarea muncii de cercetare pe tematică a autoarei. Începând din anul 2015, cercetătoarea a lucrat în mai multe proiecte pe tematica migrației și a familiei. A participat la o serie de conferințe în domeniu, publicând mai multe articole pe subiectul familiei și migrației în reviste de specialitate și volume.

Prezentul proiect îmbină activitatea de cercetare în domeniul familiei cu experiența pe cercetarea migrației.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **„Még mindig egy család vagyunk?” Transznacionális családok – romániai perspektívák [“Mai suntem o familie?” Familii transnaționale – perspective din România]**
Descriere: Articolul reprezintă o traducere în limba maghiară a studiului cu titlul “Are we still a family?” The perspective from Romanian transnational families [“Mai suntem o familie?” Familii transnaționale – perspective din România]. Studiul a apărut în anul 2019 în revista de antropologie LUD, t. 103, 2019, ISSN: 0076-1435, DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/lud103.2019.03> .
 - **”Ritual and Relatedness in a Community of Apuseni Mountains, Romania” [Ritual și înrudire într-o comunitate din Munții Apuseni] în Ethnologia Slovaca et Slavica**
Descriere: Articolul oferă o imagine de ansamblu asupra principalelor practici de familie care sunt asociate căsătoriei într-o comunitate rurală. Autoarea susține teoria conform căreia căsătoria a fost și continuă să

reprezintă centrul legăturilor de rudenie în România. Pe baza unui studiu de caz, analiza explorează modul în care căsătoria structurează relațiile în societatea contemporană românească. Acest articol este rezultatul mai multor ani de cercetări într-o comunitate rurală din Munții Apuseni.

○ **Raport cercetare**

Descriere: În anul 2020 au fost publicate două articole pe tematica proiectului. Cercetarea de teren a fost adaptată momentului, ce a presupus anumite restricții de deplasare în contextul COVID-19, fiind realizate interviuri online cu membri ai familiilor transnaționale ce se află atât pe teritoriul României cât și în alte țări. În anul următor interviurile urmează a fi analizate. O parte dintre materiale vor fi prelucrate sub formatul unor articole ce vor fi publicate atât în limba engleză cât și în limba română în reviste de specialitate.

Cap III. Centrul de documentare

1. Proiecte inițiate de către CDM

Titlul proiectului: *Monografiile minorităților naționale din România*

Anul: 2017

Coordonatori proiect: Iulia-Elena Hossu, Bokor Zsuzsa

Tema proiectului: ISPMN a inițiat proiectul Monografii cu scopul de a elabora descrieri monografice despre minoritățile naționale din România. Monografiile cuprind sinteze tematice ale studiilor științifice existente (studii istorice, etnologice, sociologice și cele lingvistice).

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Monografiile minorităților naționale din România**
Descriere: Pe parcursul anului 2020 au fost tipărite 3 volume în cadrul Colecției *Minorități*.
Anca Filipovici (editor)
POLONEZII DIN ROMÂNIA. Repere identitare. Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, 2020.
Marius Lazăr - Iulia-Elena Hossu (editori)
RUȘII LIPOVENI DIN ROMÂNIA: istorie, identitate, comunitate. Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, 2020.
Plainer Zsuzsa (editor)
Minoritatea albaneză din România. Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, 2020.

Având în vedere contextul general, știrile legate de apariția volumelor au fost postate pe diferite pagini de Facebook și pe paginile autorilor/contributorilor. Informația cu privire la apariția lor a fost inclusă în buletinele informative ale ISPMN. Totodată, volumele au fost prezentate în cadrul mai multor emisiuni TV.

- Alte rezultate:
 - **Tipul activității:** Colaborare cu utilizatori externi
 - **Perioada:** 06/01/2020 - 01/12/2020
 - **Descriere:** În anul 2020 s-a continuat procesul de editare al monografiilor minorităților naționale.
 - s-a început procesul de editare al volumului: Horváth István - Kiss Tamás (ed.): Monografia minorității maghiare (titlu în lucru), am obținut drepturile de autor pentru traducerea volumului, am început corectura lingvistică a acestuia;
 - s-a finalizat redactarea volumului: Toma Stefánia (ed.): Mozaic. Spicuiuri din trecutul și prezentul minorității grecești din România;

- s-a finalizat colectarea materialului și a început editarea volumului: Claudia Daraban, Lucian Nastasă, Ilka Veress (ed.): Monografia minorității armene din România.

Titlul proiectului: *Producția media în domeniul minorităților naționale din România*

Anul: 2016

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: Producția media în domeniul minorităților naționale din România s-a constituit ca secțiune distinctă în cadrul unui proiect complex pe tema Monografiile minorităților naționale din România. În cursul anului 2016, s-au identificat producțiile media din România (presa scrisă, emisiuni radio/TV) care explorează aspecte legate de cultura și istoria minorităților naționale reduse ca număr. În urma workshop-ului organizat în octombrie 2016, s-au inițiat și dezvoltat parteneriate cu producătorii și redactorii de emisiuni sau rubrici de profil. În 2017, s-au adăugat materialele audio-video transmise de redactori în categoria dedicată fiecărei minorități din site-ul ISPMN. Secțiunea producției media a fost integrată și în pagina proiectului Monografia minorităților naționale din România, dezvoltată în cadrul site-ului ISPMN: <http://ispmn.gov.ro/page/monografia-minoritatilor-nationale-din-romania>

În anii următori, s-au adăugat materialele audio-video transmise de redactori în categoria dedicată fiecărei minorități din site-ul ISPMN. Secțiunea producției media a fost integrată și în pagina proiectului Monografia minorităților naționale din România, dezvoltată în cadrul site-ului ISPMN: <http://ispmn.gov.ro/page/monografia-minoritatilor-nationale-din-romania>

Rezultatele proiectului:

- Alte rezultate:
 - **Tipul activității:** Arhivare
 - **Perioada:** 31/12/2020
 - **Descriere:** Secțiunea aferentă producției media în domeniul minorităților naționale este permanent actualizată. De asemenea, materiale de interes sunt distribuite și pe pagina de Facebook a ISPMN.

Titlul proiectului: *Documentarea vizuală a minorităților naționale din România*

Anul: 2018

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Cercetător ISPMN participant în proiect: Iulia-Elena Hossu

Tema proiectului: Documentarea vizuală a istoriei și identității minorităților se va constitui ca o direcție de cercetare distinctă în cadrul activităților ISPMN. Prin acest proiect, urmărim crearea unui fond documentar de fotografie care va putea fi prelucrat ulterior sub forma unor produse media care să pună în valoare diferite aspecte ale istoriei și culturii minorităților. Fotografiile vor fi preluate din colecțiile de arhivă foto ale A.N.I.C. București, colecții muzeale, colecții ale bibliotecilor universitare București și Cluj-Napoca, precum și ale Bibliotecii Academiei Române, colecții foto online (de ex.: colecția Willy Prager din cadrul Landesarchiv Baden-Württemberg), presa ilustrată a perioadei 1918-1940. Avem în vedere crearea unui album foto online, integrat în site-ul

ISPMN, care să conțină o selecție de fotografii cu caracter istoric, ce documentează viața, cultura și identitatea minorităților naționale în cadrul statului național român creat prin Unirea de la 1918. Colecția de fotografii va putea fi accesată ca sursă de documentare vizuală de către cercetătorii de specialitate, dar și de publicul larg interesat de această tematică. Albumul va fi diseminat și prin intermediul paginii de Facebook a Centrului de Documentare al ISPMN.

Pe baza inventarelor Colecției fotografice, existente la sala de referințe a Arhivelor Naționale Istorice Centrale din București, a fost întocmită o bază de date excel ce conține informații despre fotografii reprezentând minoritățile etnice din România secolului XX. Baza de date include cota documentelor și descrierea, pe baza acestor informații urmând să se solicite, printr-un protocol de colaborare, reproducerea materialului vizual ce va fi inclus în arhiva fotografică a ISPMN.

De asemenea, au fost identificate și alte colecții fotografice online ce conțin imagini care surprind membri ai minorităților etnice în diverse ipostaze. În 2019, s-au diseminat parțial rezultate analizelor asupra colecțiilor de fotografie istorică, în cadrul unei conferințe organizate de către Institutul Bucovina din Augsburg, Germania.

În anul 2020, proiectul va integra o componentă axată pe cercetarea filmului documentar. În cadrul acesteia vor fi explorate conexiunile dintre reprezentarea vizuală, identitate și diferitele aspecte ce țin de experiența grupurilor etnice minoritare.

Rezultatele proiectului:

Rapoarte / manuscrite / publicații:

Raport de activitate – documentare

Descriere: În vederea aprofundării metodologiilor de analiză a fotografiei ca sursă istorică, Anca Filipovici (cercetător ISPMN) a asistat, joi, 28 mai 2020, la un workshop online intitulat "Exploring Holocaust Photography with David Shneer" [Explorând fotografia Holocaustului cu David Shneer], organizat de către The Wiener Holocaust Library și Holocaust Research Institute, Royal Holloway, University of London. Workshopul a fost susținut de către David Shneer, cercetător al istoriei evreilor și profesor la University of Colorado, Boulder. Prezentarea a explorat o serie de fotografii ce surprind momente din perioada Holocaustului, realizate de fotografi evrei de origine rusă, precum Evgenii Khaldei. Discuția a vizat trei elemente necesare în analiza fotografică: biografia fotografului, distincția între text și context, precum și interpretarea imaginii prin prisma istoriei și a memoriei.

Înregistrarea evenimentului poate fi accesată pe canalul Youtube al The Wiener Holocaust Library.

Raport de activitate – documentare

Descriere: Joi, 11 iunie 2020, Anca Filipovici (cercetător ISPMN) a asistat la evenimentul online „Virtual Book Talk: School Photos in Liquid Time: Reframing Difference” [Fotografii de școală în vremuri fluide]], de prezentare a cărții recente cu același titlu semnată de renumiții cercetători ai istoriei și memoriei evreiești, Marianne Hirsch și Leo Spitzer. Cartea analizează fotografiile ale elevilor evrei școlarizați în diverse forme, în ghetouri și lagăre din timpul Holocaustului. Evenimentul a fost găzduit de

The Wiener Holocaust Library din Londra, iar înregistrarea acestuia poate fi accesată pe canalul Youtube al instituției.

Cronică de film documentar

Descriere: În perioada 16-25 octombrie 2020, a avut loc online Festivalul de Film Documentar ASTRA. AFF 2020 Sibiu, ajuns la cea de-a 26-a ediție, este cel mai mare festival de film documentar din România și unul dintre cele mai importante din Europa. Anul acesta programul festivalului a cuprins o selecție de documentare proiectate la ediția în aer liber, desfășurată în cursul lunii septembrie, cât și o selecție de documentare incluse în ediția online a festivalului. Pe parcursul ediției online, Iulia-Elena Hossu (cercetător ISPMN) a publicat 3 cronici de film documentar pe portalul cultural LiterNet. Mai multe detalii despre întregul eveniment puteți accesa pe pagina AFF 2020 [<https://www.astrafilm.ro/>].

Cronica 1: <https://agenda.liternet.ro/articol/24979/Iulia-Hossu/Cufarul-familiei-It-Takes-a-Family-Secrete-de-familie-la-Astra-Film-Festival-2020.html>

Cronica 2: <https://agenda.liternet.ro/articol/24994/Iulia-Hossu/Vieti-fragmentate-Village-of-Women-Satul-femeilor-la-Astra-Film-Festival-2020.html>

Cronica 3: <https://agenda.liternet.ro/articol/25006/Iulia-Hossu/Intalnirea-cu-celalalt-Josefin-Florin-la-Astra-Film-Festival-2020.html>

Recenzie volum: Affinities: Photographs by Timothy Hearsum

Descriere: Recenzie apariție volum în revista *Visual Studies: Affinities: Photographs by Timothy Hearsum*
Arthur Ollman, Paul Cullum, Katie Hearsum, Devin Symons
Albuquerque: SF Design, llc / FrescoBooks, 2019, 71 p.

Titlul proiectului: *Monitorizarea presei privind minoritățile naționale*

Anul: 2009

Coordonatori proiect: Plainer Zsuzsa, Kormos Katalin

Cercetător ISPMN participant în proiect: Sebesi Claudia

Tema proiectului: Monitorizarea presei pe următoarele tematici: conflicte interetnice, legea privind statutul minorităților naționale din România, legea învățământului – predarea limbii române ca a doua limbă, problema emigranților români din Italia, transformarea sistemului electoral – problematica reprezentării minorităților în parlament (problema votului uninominal), conflictul romi - Primăria Baia Mare, dezbaterile etnonimelor rom-țigăni, dubla cetățenie - minoritatea maghiară din România, imigranții români (Spania, Franța, Anglia, Germania), reforma regiunilor de dezvoltare, tinerii romi – condițiile sociale, tinerii romi – copiii romi în familie, tinerii romi – educația, problematica steagului secuiesc, ISPMN în presă.

Scopul proiectului:

- Crearea unei baze de date cu articolele, știrile, interviurile, reportajele, editorialele apărute, care sunt disponibile pentru cei interesați de o analiză mai amplă, cantitativă a discursurilor publice legate de minoritățile naționale.
- Prelucrarea materialelor existente, posibilitate de publicație online (posibil sub formă de WP) pentru studenți, masteranzi, doctoranzi.

- Colaborare, schimb și uniformizare baze de date cu alte instituții, organizații interesate de monitorizarea temelor legate de minoritățile naționale.

Antecedentele proiectului: Crearea unei baze de date online cu articolele adunate, administrare pagina web. Articole în tematicile prezentate: cca 4700. Pagina web: <http://adatbank.transindex.ro/regio/ispmn/sajto/>, <http://ispmn.gov.ro/page/monitorizare-de-pres> Suprafață de administrare: <http://adatbank.ro/regio/ispmn/sajto/admin>

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
 - **ISPMN în mass-media**
 - **Formatul bazei de date:** word
 - **Descrierea bazei de date:** ISPMN în mass-media
 - **Colectarea datelor:** 02/11/2020 - 24/12/2020

Titlul proiectului: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România*

Anul: 2010

Coordonatori proiect: Bokor Zsuzsa, Virginás Péter

Tema proiectului: Scopul proiectului este colectarea și difuzarea informațiilor despre lucrările științifice recent apărute în domeniul cercetării minorităților naționale din România, respectiv evenimentele de importanță majoră din această arie. Aceste informații sunt redactate în forma unui buletin informativ periodic. Buletinul informativ apare din două în două luni. Până în mai 2018, buletinele informative în format electronic au fost difuzate de către ISPMN la cca. 900 adrese: organizațiile minorităților din România, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale din România care se ocupă de problemele minorităților naționale, relațiile interetnice și drepturile omului. Pentru a respecta Regulamentul general privind protecția datelor (Regulamentului UE 2016/679), din mai 2018 folosim un sistem de abonare de tip double opt-in (cu doi pași de confirmare a abonării), iar trimiterea buletinului informativ se realizează prin serviciul MailChimp, care la rândul său respectă Regulamentul general privind protecția datelor.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Noutăți în cercetarea minorităților**
 - **Descriere:** numere 2020
 - Noutăți ianuarie -martie_2020
 - Noutăți aprilie-iunie 2020
 - Noutăți iulie-august 2020
 - Noutăți octombrie-noiembrie 2020

Titlul proiectului: *Pagina Web ISPMN*

Anul: 2008

Coordonator proiect: Kormos Katalin

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Anca Filipovici, Iulia-Elena Hossu, Virginás Péter

Tema proiectului: Scopul proiectului: Cei care accesează pagina noastră de web pot afla date legate de profilul Institutului, principalele cercetări și proiecte efectuate de către noi

și pot accesa rapoartele acestora; au accesul la catalogul online al bibliotecii ISPMN, pot afla informații despre viitoare manifestări, conferințe organizate de către instituția noastră, pot chiar descărca versiunea online a cărților, newsletter-urilor, textelor Studiilor de atelier pe care le edităm. Antecedentele proiectului: Conținutul paginii este dezvoltat încă din anul 2007 în 3 limbi: limba română, limba engleză și limba maghiară. Conținutul paginii este permanent dezvoltat cu noile proiecte ale Institutului, cu rapoartele rezultate în urma cercetărilor, cu noile publicații ale Editurii ISPMN etc., astfel încât să oferim o imagine cât mai completă despre activitățile Institutului precum și despre alte tipuri de informații care ar putea fi utile celor interesați de problematica minorităților naționale, atât la nivel național, cât și internațional. Pagina web: www.ispmn.gov.ro Suprafața de administrare: www.ispmn.gov.ro/admin Pentru anul 2020 pe lângă update-ul continuu al site-ului, se are în vedere dezvoltarea structurii și conținutului paginii web.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
 - **Pagina web ISPMN**
 - **Formatul bazei de date:** web
 - **Descrierea bazei de date:** Pe parcursul acestui an, s-a realizat actualizarea permanentă de conținut: știri ISPMN, aparițiile editurii ISPMN, rezultatele cercetărilor (rapoarte de cercetare, materiale multimedia, baze de date).
S-au mai realizat actualizarea și îmbunătățirea paginii web existente [ispmn.gov.ro](http://www.ispmn.gov.ro):
 - design nou și modern pentru site-ul bazat pe un sistem de management al conținutului;
 - posibilitate de încărcare documente/fotografii;
 - interfață de administrare a datelor;
 - posibilitatea de categorizare a conținutului;
 - posibilitatea vizualizării documentelor PDF cu un reader PDF;
 - posibilitatea de încărcare ușoară a diferitelor formulare și documente (de ex. Declarații de avere și interese, Formulare bilingve);
 - îmbunătățirea coșului de cumpărături și adăugarea vizualizării cărților prin Google Books în secțiunea „Editura ISPMN” ;
 - actualizarea modulului Newsletter;
 - actualizarea bazelor de date: Research, Roma Grey Papers, Cronologii;
 - Generarea meniului „Proiecte” din aplicația „Activity”.
 - **Colectarea datelor:** 01/01/2020 - 31/12/2020
 - **URL:** <http://ispmn.site.pzse.ro/ro/page/institutul>

Titlul proiectului: *Platformă activități ISPMN*

Anul: 2014

Coordonator proiect: Kormos Katalin

Tema proiectului: Suprafață web și suprafață administrativă pentru înregistrarea și arhivarea cercetărilor, proiectelor ISPMN: elaborarea Planului de activitate ISPMN,

elaborarea Raportului de activitate ISPMN, arhivarea ISPMN, evidență buget pe activități. Scopul proiectului: colectarea, sistematizarea și păstrarea materialelor aferente proiectelor derulate în cadrul Departamentului de studii și analize ISPMN, respectiv Centrul de documentare ISPMN.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
 - Platforma ISPMN
 - **Formatul bazei de date:** web
 - **Descrierea bazei de date:** În 2020, s-au efectuat activități de întreținere a platformei și de corectare a anumitor erori; arhivarea proiectelor ISPMN; îndrumarea și verificarea completării online a proiectelor de către cercetătorii ISPMN. S-a mai realizat actualizarea și îmbunătățirea site-ului existent <http://ispmn.gov.ro/activity> (care folosește framework-ul Drupal 7):
 - actualizarea Drupal 7 și pluginuri la cea mai nouă versiune;
 - dezvoltarea unui meniu nou pentru „planificare”;
 - remedierea erorii anului aferent în secțiunea „publicațiile mele”;
 - actualizarea și traducerea în limba română a listei țărilor enumerate;
 - câmpul pagina să fie de tip text în secțiunea „publicații în afara editurii” (sa fie posibilă utilizarea intervalurilor);
 - includerea secțiunilor „cercetare de teren”, respectiv „raport de delegație” în raportul final;
 - includerea în raportul final a titlului cărților colective;
 - adăugarea editorului și volumului de autor în secțiunea „Rezultate Editura ISPMN rezultate”;
 - mărirea dimensiunii câmpului „titlul publicației” ;
 - în secțiunea „publicații în afara editurii ISPMN” ;
 - adăugarea unei noi secțiuni: „Organizare evenimente / mese rotunde”;
 - adăugarea unei noi secțiuni: „Recenzii”;
 - rezolvarea problemei în secțiunea „Biblioteca” – să existe o singură secțiune „Biblioteca”;
 - adăugarea în raportul final a secțiunilor: „îndrumări practică”, „îndrumări voluntari”;
 - rezolvarea problemei datei: la adaugarea unui proiect să se poate specifica anul raportului în care să apară.
 - **Colectarea datelor:** 31/07/2020

Titlul proiectului: *Newsletter ISPMN*

Anul: 2010

Coordonator proiect: Iulia-Elena Hossu

Tema proiectului: Centrul de documentare a lansat în luna octombrie 2010 Newsletter-ul ISPMN. Scopul său este de a oferi publicului avizat informații despre principalele

activități organizate sub egida institutului sau de către cercetătorii care activează în cadrul acestuia. Paleta de evenimente la care se va face referire va fi destul de largă, putând să cuprindă informații despre: ultimele apariții editoriale ale ISPMN, conferințe, ateliere, mese rotunde organizate de către institut, parteneriate de cercetare etc. Apariția sa este o dată la două luni, pe parcursul anului 2020 fiind difuzate 6 numere. Pentru a respecta Regulamentul general privind protecția datelor (Regulamentului UE 2016/679), din mai 2018 folosim un sistem de abonare de tip double opt-in (cu doi pași de confirmare a abonării), iar trimiterea buletinului informativ se realizează prin serviciul MailChimp, care la rândul său respectă Regulamentul general privind protecția datelor.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **ISPMN NL - ianuarie-februarie 2020**
 - **ISPMN NL - martie-aprilie 2020**
 - **ISPMN NL - mai-iunie 2020**
 - **ISPMN NL - iulie-august 2020**
 - **ISPMN NL - septembrie-octombrie 2020**
 - **ISPMN NL - noiembrie-decembrie 2020**
 - **Raport activitate**
 - **Descriere:** În perioada ianuarie-decembrie 2020 a continuat activitatea de redactare și editare a NL ISPMN. Au apărut 6 numere ce valorifică activitățile pe care cercetătorii ISPMN le-au efectuat pe parcursul acestei perioade: proiecte de cercetare, conferințe, editare de volume, scriere de articole etc. Numerele pot fi consultate pe pagina web ISPMN.

2. Fondul de documente al CDM

Titlul proiectului: *Dezvoltarea bibliotecii*

Anul: 2008

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: În anul 2020 s-a propus îmbogățirea fondului de documente prin noi achiziții de cărți de specialitate (în varianta print) de la distribuitori autohtoni (în limbi de circulație internațională, respectiv în limba română și maghiară).

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Colectia online a bibliotecii ISPMN**
 - **Descriere:** În condițiile actuale principala activitate privind dezvoltarea bibliotecii constă în catalogarea cărților primite prin donație începând cu anul precedent; catalogul bibliotecii s-a îmbogățit cu aproape 300 de noi intrări (catalogul online este accesibil pe site-ul institutului).
 - **Raport de activitate**
 - **Descriere:** În condițiile actuale principala activitate privind dezvoltarea bibliotecii a constat în actualizarea catalogului online (accesibil de pe site-

ul institutului), corectarea descrierilor bibliografice, precum și realizarea de liste bibliografice cu titluri spre achiziție în viitor.

3. Promovarea CD

Titlul proiectului: *Promovarea Centrului de Documentare și a Bibliotecii ISPMN*
Anul: 2012

Coordonator proiect: Virginás Péter

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Kiss Ágnes, Iulia-Elena Hossu, Kormos Katalin, Bokor Zsuzsa, Anca Filipovici

Tema proiectului: Proiectul implică promovarea pe diverse canale a activităților Centrului de Documentare, precum și a publicațiilor Editurii și a Bibliotecii ISPMN.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport de activitate**
Descriere: În anul 2020, activitățile Centrului de Documentare cu publicul larg au fost limitate pe un singur canal media (internet). Pagina web a institutului a fost actualizată în permanență. Campaniile de diseminare prin e-mail (prin aplicația mailchimp) a publicației tip newsletter a ISPMN au fost efectuate în mod regulat. Pe pagina de Facebook aferentă au fost postate evenimente științifice, publicații și lansări de carte (inclusiv diseminarea volumelor Editurii ISPMN), precum și call-uri pentru burse sau alte tipuri de aplicații, care implică cercetarea minorităților naționale.

4. Editura

Editura ISPMN a obținut, în anul 2020, recunoaștere și clasificare din partea Consiliului Național de Cercetare Științifică (CNCS), în domeniul Istorie și studii culturale, Categoria B, pe o perioadă de patru ani (1 ianuarie 2021- 31 decembrie 2024).

Editare cărți

Titlul cărții: *Polonezii din România. Repere identitare – Anca Filipovici (editor)*

Colecția ISPMN: Colecția Minorități

Nr. Pagini: 240

Coordonatori colecție: Iulia-Elena Hossu, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Iulia-Elena Hossu

ISBN: 978-606-8377-62-9

Abstract: Urmărind dinamica secolelor XIX-XX, acest volum problematizează aspectele fundamentale ale identității minorității poloneze din România, pe trei planuri corespondente: cel al populației, al instituțiilor minoritare și al statelor implicate. Lucrarea conține nouă studii structurate în secțiuni distincte, organizate în jurul unor teme de reflecție asupra reperelor identitare: păstrarea identității prin educație și școlarizare în limba maternă; evoluția corpului viu al limbii; memorii ale apartenenței;

instituții reprezentative și relația cu statul de origine. Toate aceste dimensiuni compun procesul de autoidentificare a polonezilor din România ca o comunitate ai cărei membri împărtășesc și promovează o serie de valori comune. Beneficiind de abordările unor specialiști din diferite domenii de studiu, volumul schițează profilul minorității poloneze din perspectiva diferitelor contexte de exprimare a identității, a evoluției istorice, a revendicărilor și a transformărilor, a dramelor colective și a altor fenomene sociale și politice la care polonezii din România au fost parte în ultimele secole. Nu în ultimul rând, lucrarea pune în relief spațiul bucovinean, regiune în care sunt localizate cele mai numeroase comunități poloneze din România și care reprezintă un model de referință al multiculturalismului și al conviețuirii interetnice.

Titlul cărții: *Monografia minorității albaneze din România - Plainer Zsuzsa (coordonator)*

Colecția ISPMN: Colecția Minorități

Nr. Pagini: 206

Coordonatori colecție: Bokor Zsuzsa, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 978-606-8377-65-0

Abstract: Volumul face parte din proiectul ISPMN cu titlul „Monografia minorităților din România” și are ca scop prezentarea câtorva aspecte importante despre trecutul și prezentul minorității albaneze din țară. Cartea colectează lucrări semnate de cercetători, filologi, diplomați sau lideri politici care au contribuții importante în cercetarea comunității albaneze, respectiv în reprezentarea politică a acestui grup etnic. Studiile din volum abordează următoarele tematici: istoria comunității albaneze din România, prezentarea asociației ALAR, cadrului instituțional, reproducerea identității albaneze în zilele noastre, istoria instituțiilor culturale albaneze din România, relațiile lingvistice și diplomatice dintre România și Albania etc.

Titlul cărții: *20000 de nume. Evidența deportaților din Transilvania de Nord rămași în viață - Attila Gidó*

Colecția ISPMN: Documenta et studia minoritatum

Nr. Pagini: 640

Coordonator colecție: Bokor Zsuzsa

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 978-606-8377-67-4

Abstract: Au trecut mai mult de 75 de ani de la deportarea evreilor din Ungaria și din Transilvania de Nord.

După revenirea în țară, supraviețuitorii s-au confruntat cu o serie de probleme. În primul rând, au fost nevoiți să accepte că majoritatea rudelor lor dispăruseră. Cu o situație materială precară, lipsiți de avere și de un loc de muncă, cu sănătatea șubrezită în anii de deportare, cu traume împovărătoare, cu probleme identitare, ei aveau să înfrunte nu doar provocările unui nou început, ci și un nou val de manifestări antisemite.

Identitatea multor victime a rămas necunoscută, și până recent nu se știau multe amănunte nici cu privire la identitatea supraviețuitorilor, dată fiind lipsa documentelor care să acopere întregul areal. Deși există liste cu numele victimelor publicate în diferite volume memoriale (yizkor books) care prezintă tragedia populației evreiești dintr-o

localitate dată, aceste liste sunt de regulă incomplete. Iar majoritatea volumelor memoriale nu publică lista supraviețuitorilor. În acest sens putem afirma că nu doar victimele, ci și supraviețuitorii rămân fără destin. În cadrul stagiului de cercetare efectuat în 2014 la Arolsen Archives – International Center on Nazi Persecution am identificat un material compus din două părți, ce conține nume și date personale despre evreii din Transilvania de Nord care au supraviețuit deportărilor și s-au întors în Transilvania în anii 1945-1946. Sper că publicarea celor aproape 20.000 de nume împreună cu datele aferente va contribui nu numai la studiul Holocaustului, ci și la creionarea unui destin, dacă nu pentru victime, măcar pentru cei rămași în viață.

Titlul cărții: *Rușii lipoveni din România: istorie, identitate, comunitate - Marius Lazăr - Iulia-Elena Hossu (editori)*

Colecția ISPMN: Colecția Minorități

Nr. Pagini: 440

Coordonatori colecție: Horváth István, Iulia-Elena Hossu

Redactor responsabil ISPMN: Iulia-Elena Hossu

ISBN: 978-606-8377-64-3

Abstract: Volumul analizează aspectele fundamentale ale identității lipovenilor din România, o minoritate etnică cu comunități importante localizate în sud-estul, respectiv în nord-estul țării. Cartea reunește 13 texte structurate în diferite capitole, concepute să reflecte cele mai importante dimensiuni ce compun identitatea acestei comunități: Istorie, Etnografie, Sociologie, Miscellanea. Autorii textelor sunt specialiști ce provin din diferite arii de cercetare, fapt ce conferă lucrării perspective valoroase ce provin atât din interiorul comunității, cât și din afara ei.

O parte dintre materialele incluse în acest volum au mai fost publicate pe parcursul timpului în alte volume de specialitate, în timp ce altele se află la o primă apariție. Plusvaloarea acestei lucrări este aceea de a fi reușit să adune într-un singur volum informații de factură istorică și etnoculturală despre o minoritate din România mai puțin cunoscută și studiată în spațiul transilvănean.

Titlul cărții: *„Nekünk csak ez van.” Egyházak és vallás az erdélyi magyarok körében [„Doar atât e al nostru”. Religie și biserici în Transilvania post-socialistă] - Kiss Dénes*

Colecția ISPMN: Nuanțe ale diversității

Nr. Pagini: 240

Coordonatori colecție: Bokor Zsuzsa, Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Redactori responsabili ISPMN: Bokor Zsuzsa, Jakab Albert Zsolt

ISBN: 978-606-8377-66-7, 978-606-9091-22-7

Abstract: Volumul prezintă religiozitatea, viața religioasă și cadrul instituțional al acesteia, în cazul minorității maghiare din România, sau, cu alte cuvinte, câmpul social religios maghiar din Transilvania. Pe de o parte, cartea este o încercare de a schița o imagine transversală a situației actuale, iar, pe de altă parte, o analiză a proceselor sociale care au dus la circumstanțele actuale. Volumul este structurat în cinci capitole de analiză, și un al șaselea cu caracter de Anexă. În primele două sunt prezentate schimbările provenite prin înglobarea instituțională a religiei după prăbușirea regimului comunist. Astfel, aceste capitole reprezintă niște analize sistemice axate pe cele mai mari biserici

istorice. În ele sunt examinate schimbările prezentei sistemice a subsistemului religios, precum și funcțiile și rolul bisericilor maghiare istorice în organizarea socială al acestei comunități etnice. În capitolul al treilea sunt analizate caracteristicile religiozității la nivel individual, cu ajutorul unor sondaje sociologice reprezentative pentru populația maghiară din Transilvania. În capitolele patru și cinci sunt prezentați actorii mai puțin cunoscuți ai câmpului religios, bisericile neoprotestante și mișcările religioase interne ale bisericilor istorice. În ultima parte a volumului este prezentată distribuția teritorială a membrilor bisericilor relevante pentru minoritatea maghiară.

Titlul cărții: *KRITERION. Egy nemzetiségi könyvkiadó a diktatúra évtizedeiben. (1969-1989). Beszélgetések a kiadó régi szerkesztőivel [KRITERION. O editură de naționalitate în deceniile dictaturii (1969-1989) Conversații cu editori vechi al editurii]* - Bartha Katalin Ágnes

Nr. Pagini: 408

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 978-606-8377-63-6, 978-606-542-082-3

Abstract: Cartea se concentrează pe istoria editurii Kriterion între 1969–1989 văzută prin prisma unor interviuri realizate cu membrii colectivului de redacție din perioada menționată. Studiul introductiv propune o nouă perspectivă de interpretare, conturată în urma tematicii abordate în cele 16 interviuri despre viața editurii și realizate cu scopul de a afla cât mai multe despre felul în care politicile editoriale au facilitat afirmarea, respectiv supraviețuirea culturile minoritare în contextul instituțional dominat de cultura majoritară românească și restricțiile regimului comunist.

Editare Working Paper

Titlul: *Scientific Accounts to the Memory of Communism of the Hungarians in Romania [Producția științifică despre memoria comunismului în cadrul minorității maghiare din România]* - Plainer Zsuzsa

Nr. Pagini: 19

Coordonatori) colecție: Iulia-Elena Hossu, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Iulia-Elena Hossu

Abstract: Scopul acestui studiu este prezentarea și categorizarea literaturii academice despre modul în care minoritatea maghiară din România își construiește memoriile despre comunism. Prin trecerea în revistă și categorizarea acestor publicații autoarea își propune să identifice eventualele similarități și diferențe dintre memoria minoritară și corespondentul acesteia în română. În urma acestui proces de analiză au fost identificate două mari paradigme. Prima conține abordările etnografilor și ale antropologilor (printre care și perspectivele de memorie locală, istorie orală sau antropologia comunismului). A doua categorie tratează acele abordări ale istoricilor care au avut o oarecare influență asupra publicului mai larg, în afara cercurilor profesionale.

Asemănător construcțiilor românești despre trecutul comunist, memoria minoritară maghiară se concentrează asupra discursurilor victimelor. Ambele memorii (cea română, respectiv cea maghiară) consideră că perioada comunistă a fost un eveniment neplăcut în istorie, care trebuie condamnat, care trebuie lăsat în urmă. Astfel, comunismul, în aceste abordări, relatează suferințele victimelor, ale protagoniștilor „adevărați”, „nepătați”, care

nu au fost implicați și corupți de către sistem. Însă există și diferențe între cele două perspective (cea majoritară și cea minoritară): reprezentările maghiare au tendința de a accentua latura etnică a sistemului, ceea ce permite crearea unei perspective conform căreia minoritarii ar fi putut sta deoparte de acest sistem, fără a fi implicați. Însă noua generație de istorici contestă acest discurs și pledează pentru o descriere mai nuanțată a trecutului, afirmând că și maghiarii pot fi considerați a fi „parte a sistemului”.

Cap IV. Proiecte internaționale

Titlul proiectului: *REDISCOVER - Rediscover, expose and exploit the concealed Jewish heritage of the Danube Region (Redescoperă, expune și exploatează moștenirea evreiască ascunsă din regiunea Dunării)*

Anul: 2018

Coordonatori proiect: Anca Filipovici, Gidó Attila

Tema proiectului: REDISCOVER a pornit de la constatarea caracterului fragmentat al societăților evreiești din zona Dunării, al căror patrimoniu cultural și religios este bine reprezentat în orașele capitală și în marile centre regionale. Situația este însă diferită la nivelul orașelor de mărime medie care pun în valoare astfel de patrimonii iudaice doar prin conexiune cu alte rețele turistice. Principala dificultate pentru aceste orașe central și est-europene constă în explorarea și punerea în circulație a elementelor materiale și imateriale ale moștenirii culturale iudaice locale, prin intermediul produselor culturale cu potențial turistic.

Principalul obiectiv constă astfel în explorarea și revitalizarea moștenirii culturale evreiești „ascunse” din orașele partenere în proiect, prin crearea unor instrumente și servicii turistice accesibile publicului larg, care pot fi tranferate ulterior și în alte spații.

Proiectul, având ca partener principal orașul Szeged, Ungaria, reunește 18 instituții, orașe și comunități evreiești din state dunărene (Ungaria, România, Germania, Slovenia, Croația, Serbia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina).

În 2018-2019, cercetătorii ISPMN implicați în acest proiect au oferit consultanță științifică partenerului reprezentat de Municipiul Galați, în activitățile legate de elaborarea listei factorilor interesați, prin indicarea organizațiilor și instituțiilor la nivel național care ar putea fi de interes pentru tema proiectului.

De asemenea, cercetătorii au intervenit și în activitatea de pregătire a Ghidului pentru elaborarea seriei de interviuri, oferind indicații pentru realizarea metodologiei și a conținutului acestuia.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:

- **Raport de cercetare**

Descriere: În luna ianuarie 2020, Anca Filipovici (cercetător ISPMN) participant în proiectul Rediscover, a elaborat un text despre istoria evreilor din Galați, în vederea publicării în Newsletterul nr. 2 editat de partenerul de proiect Primăria Timișoara. Publicația a apărut în versiune bilingvă (RO/EN).

În perioada 25-27 februarie 2020, Anca Filipovici a participat la Banja Luka (Bosnia), la întâlnirea de lucru a partenerilor proiectului Rediscover, unde s-au discutat stadiul și planificarea activităților legate de rutele tematice, strategia comună pentru vizibilitate, pregătirea acțiunilor pilot etc.

În perioada 6-7 octombrie au avut loc, în mediul online, A 5-a reuniune a partenerilor proiectului Rediscover și workshopul de testare a acțiunilor

pilot, organizate de partenerul municipal Kotor, Muntenegru. În cadrul evenimentului, partenerii au prezentat produsele și serviciile de turism cultural ce vor pune în valoare moștenirea culturală iudaică din zona Dunării, în forma adaptată la noul context al pandemiei de Covid-19. Parteneriatul între orașele din proiect și sinergia dintre echipele de implementare, istorici, comunități evreiești locale și operatori de turism contribuie la dezvoltarea regională și locală, promovând cultura evreiască în turism pe următoarele coordonate: gastronomie, patrimoniu material, evenimente culturale, istorie orală. Anca Filipovici (cercetător ISPMN) a participat la dezbateri din partea partenerului strategic asociat (ASP 8), în calitate de consultant expert.

În luna noiembrie 2020, revista Memoria nr. 38, editată de Memorialul de la Auschwitz a publicat textul „Rediscover project (2018-2021). Gateway to the Jewish past and cultural heritage in East-Central Europe” [Proiectul Rediscover (2018-2021). Poartă către trecutul evreiesc și moștenirea culturală în Europa Est-Centrală], semnat de Anca Filipovici. Pornind de la istoricul comunității evreiești din Galați, articolul prezintă principalele activități implementate local de proiectul Rediscover. Revista poate fi consultată aici: shorturl.at/fyW29

Titlul proiectului: *Inventarierea izvoarelor arhivistice referitoare la evrei în arhivele ecleziastice creștine din Transilvania*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Gidó Attila

Cercetători externi participanți în proiect: Ladislau Gyémánt, Tóth Levente

Partener: Rothschild Foundation (Hanadiv) Europe (United Kingdom)

Tema proiectului: Proiectul are o durată de 24 luni (perioada 1 ianuarie 2020 – 31 decembrie 2021). Finanțatorul extern este Rothschild Foundation (Hanadiv) Europe, iar proiectul face parte din programul „Yerusha Project” al Rothschild Foundation.

Proiectul *Survey of the material of Jewish reference in the archives of the Christian denominations from Transylvania [Inventarierea izvoarelor arhivistice referitoare la evrei în arhivele ecleziastice creștine din Transilvania]*, în concordanță cu programul „Yerusha Project”, are ca scop inventarierea materialelor documentare păstrate în arhivele bisericilor romano-catolic, reformat, luteran și unitarian din Transilvania. Pe parcursul proiectului va fi utilizată o bază de date Excel (Yerusha Data Set model 3.0), pusă la dispoziție de către finanțator. În această bază de date vor fi introduse informații (descrieri de conținut, date tehnice) referitoare la fondurile arhivistice care conțin documente relevante pentru proiect. Vor fi realizate cercetări în următoarele arhive ecleziastice: Arhiva Arhidiecezană Romano-Catolică din Transilvania (Alba Iulia); Arhiva Diecezană Romano-Catolică din Timișoara; Arhiva Diecezană Romano-Catolică din Oradea; Arhiva Diecezană Romano-Catolică din Satu Mare; Arhiva Statusului Romano-Catolic din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Districtuală a Bisericii Reformate (Oradea); Arhiva Centrală Districtuală a Bisericii Reformate din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Centrală a Bisericii Unitariene (Cluj-Napoca); Arhiva Bisericii Luterane din România (Cluj-Napoca); arhivele unor comunități ecleziastice mai mari din

Aiud, Arad, Baia Mare, Braşov, Dej, Deva, Făgăraş, Odorheiu Secuiesc, Reghin, Sfântu Gheorghe, Sighetu Marmăţiei, Târgu Mureş, Târgu Secuiesc, Turda, Zalău.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport semestrial**

Descriere: În primele şase luni ale proiectului au fost efectuate cercetări în următoarele arhive ecleziastice: Arhiva Districtuală a Bisericii Reformate (Oradea); Arhiva Centrală Districtuală a Bisericii Reformate din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Centrală a Bisericii Unitariene (Cluj-Napoca); Arhiva Bisericii reformate din Aiud. Rezultatele cercetărilor vor fi incluse într-o bază de date care va conţine următoarele informații referitoare la fondurile arhivistice conţinând documente referitoare la evrei: descrieri de conţinut, date tehnice.
 - **Raport anual**

Descriere: În primul an al proiectului au fost efectuate cercetări în următoarele arhive ecleziastice: Arhiva Districtuală a Bisericii Reformate (Oradea); Arhiva Centrală Districtuală a Bisericii Reformate din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Centrală a Bisericii Unitariene (Cluj-Napoca); Arhiva Bisericii reformate din Aiud, Arhiva Bisericii Reformate Odorheiu Secuiesc. Rezultatele cercetărilor au fost incluse într-o bază de date numită Yerusha Data Set 3.0 care cuprinde următoarele informații referitoare la fondurile arhivistice conţinând documente referitoare la evrei: descrieri de creatori de fond, descrieri de conţinut ale fondurilor cu accent pe documentele referitoare la evrei, date tehnice (dimensiunea fondului arhivistic în metri lineari, limba/limbile documentelor, condițiile de păstrare și starea documentelor etc.).

Cercetările au fost îngreunate de restricțiile în vigoare din cauza situației epidemiologice din țară. În cea mai mare parte a anului sălile de studiu ale arhivelor ecleziastice au fost închise.

Titlul proiectului: *Limitele intimității*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetători externi participanți în proiect: Luis Escobedo, Arnab Devin

Tema proiectului: Filmul tratează relațiile de dragoste dintre persoane de origine romă, respectiv non-romă din Transilvania și evoluția acestor relații într-un mediu social în care deși cultura și discursurile dominante vorbesc despre un model de relații etnice relativ neproblematic, apartenența de clasă și etnică continuă să fie strâns legate una de alta. Filmul prezintă povestea a trei cupluri căsătorite formate din romi și non-romi care explorează particularitățile pe care le presupune în România de azi o relație de dragoste romantică ce trece de granițele etnice și rolul pe care uniunea o are în transgresarea, izolarea, estomparea, mobilizarea sau transcenderea acestor granițe.

În 2018 populația romă a reprezentat circa 6.1 – 6.3 procente din populația totală a României, undeva în jur de 1.2 milioane de persoane (Horváth and Kiss 2018). Conform acestor cifre populația romă este a doua minoritate ca mărime după minoritatea maghiară

care reprezintă 6.5 procente din populația țării în care există mai mult de 15 grupuri etnice recunoscute (Kiss 2018a; Romania INS 2011). Deși în termeni demografici numărul maghiarilor și romilor este oarecum similar, situația celor două minorități diferă în mod substanțial. Kiss și Kiss (2018) descrie această diferență utilizând termenii lui Horowitz privind sistemele etnice ierarhice și neierarhice. Dacă relația dintre români și maghiari este neierarhică, adică etnicitatea nu este asociată cu anumite poziții sociale și canalele de mobilitate socială sunt controlate de elitele grupului etnic, relația dintre romi și non-romi este ierarhică în sensul în care identitatea romilor echivalează cu un statut marginal, iar elitele romilor controlează un număr extrem de restrâns de canale de mobilitate (Kiss and Kiss 2018). Identitatea romă este adesea supusă categorizării reduționiste sau etichetării, frecvent în termeni rasiali (Kiss 2018b: 430; Ladányi și Szelényi 2006). Inegalitatea și marginalizarea întâlnite în aceste situații sunt cele care ne captează atenția când ne gândim la modul în care operează dragostea romantică în contextul diversității etnice din România, în acest caz sub forma căsnicieii.

Fiind pe deplin conștienți de faptul că distincția dintre romi și non-romi nu se limitează la relația dintre romi și români, ci și la relația dintre romi și alte minorități din România (vezi România INS 2011) suntem interesați să urmărim și modul în care se prezintă relațiile ierarhice între minorități. Ținând cont de faptul că 99.1 la sută dintre maghiarii din România trăiesc în Transilvania (Kiss 2018a: 24), și că maghiara este una din limbile dominante pe care le folosesc romii care trăiesc în grupuri sau comunități compacte (Horváth și Kiss 2018) și că deși populația maghiară și cea romă sunt similare din punct de vedere demografic, experiențele lor sunt foarte diferite, am decis să plasăm filmul în contextul regiunii Transilvania.

O serie de fenomene referitoare la romii din Europa, cum ar fi inegalitățile, discriminarea și altele, au fost relativ bine documentate și tratate în ultimele decenii, atât la nivel național cât și la cel pan-european. Au apărut o multitudine de perspective care au încercat să înțeleagă legăturile dintre categorizările simpliste și practicile rasiale și rasiste comune, precum și alte atitudini și comportamente îndreptate împotriva romilor pe de o parte și nivelul scăzut de educație, sărăcie, segregare și alte probleme cu care se confruntă romii, pe de alt parte. Statul și mai multe instituții, media, societatea civilă și chiar persoane individuale au lansat mai multe inițiative pozitive, dar cu toate acestea nu s-a dat prea multă importanță poveștilor de viață a persoanelor aparținând grupurilor marginalizate, povești de viață care sunt în măsură să problematizeze într-o formulă inedită culturile și discursurile dominante cu care se confruntă. Narațiunile vizuale, care prezintă povestiri din perspectiva romilor din România, sunt încă puține la număr, mai ales dacă vorbim de relații de dragoste romantică care transgresează granițele etnice.

Ce ne spun aceste povești despre un context național care deși este considerat în mare măsură neproblematic în privința relațiilor interetnice continuă să permită proliferarea și perpetuarea unor situații cu impact negativ asupra vieții multor persoane aparținând minorităților etnice și unor grupuri diferite de cele dominante? În ce măsură sunt relațiile de dragoste romantică interetnică formate în mod intenționat, în ce măsură sunt rezultate aleatorii sau forme de rezistență în situații de inegalitate susținute de contextele naționale și regionale? Ar putea fi ele forme de contestare ale diferitelor naționalisme, fie ele promovate de români, maghiari, romi sau alții? Cum arată aceste căsătorii mixte? Reprezintă sau construiesc acestea o nouă identitate românească? Cum se transgresează, izolează, mobilizează, estompează sau transcend granițele etnice ca urmare a acestor

uniuni interetnice? Acestea sunt câteva din multele întrebări pe care sperăm că povestirile romilor și partenerilor lor intimi le vor aborda.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Exogamie etnică și socializare în familiile etnic mixte**
Descriere: Studiul este compus din trei părți majore. În primul rând, schițează câteva aspecte majore ale cadrului analitic. În cea de a doua parte, prezintă sursele majore de date care fac posibilă studierea exogamiei etnice în rândul maghiarilor din Transilvania și socializarea în cadrul căsătoriilor etnic mixte, după care se discută unele aspecte ale evoluției istorice a căsătoriilor etnic mixte din Transilvania și încercarea de evaluare (pe baza unei comparații cu comunități minoritare similare) a proporției căsătoriilor exogame în rândul maghiarilor din Transilvania. La sfârșitul celei de-a doua secțiuni din acest capitol, se prezintă o analiză multivariată a factorilor care duc la exogamia etnică în rândul maghiarilor din Transilvania. În sfârșit, în partea a treia, sunt examinate socializarea în cadrul căsătoriilor etnic mixte, urmărind identificarea factorilor care influențează alegerile identitare privind copiii părinților care trăiesc în familii mixte. În această parte a capitolului, se utilizează și date de recensământ de nivel individual. A doua și a treia secțiune se bazează pe eșantioane de 10% din recensămintele din România din 1977, 1992, 2002 și 2011, oferite de baza de date IPUMS International, care fac posibilă studierea acestor fenomene la nivel individual.

Titlul proiectului: *Educația în limbă maghiară din perspectiva drepturilor minoritare*

Anul: 2019

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Toró Tibor, Székely István, Adriana Cupcea, Bogdán Andrea

Tema proiectului: Cercetarea propusă vizează cercetarea învățământului în limba maghiară în România din mai multe unghiuri. La un prim nivel, dorim să reconstruim paradigma educațională dominantă în rândul elitelor maghiare transilvănene, respectiv punctele în care se contrazic cu viziunile actorilor majoritari. Evident, elitele maghiare transilvănene nu pot fi privite ca o entitate omogenă și, în consecință, ar trebui investigate și dezbaterile intra-etnice privind educația în limba minorităților. Cu toate acestea, convingerea noastră (susținută de anchetele anterioare) este că există un cvasi-consens cu privire la rolul și formele dorite de educație minoritară în rândul elitelor ungare. În plus, acest cvasi-consens este legat de un program etno-politic mai general și o strategie de construire a comunității, care a fost construită istoric și se bucură de o legitimitate imensă în rândul elitelor ungare.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Hungarian-language education in Romania. Research report**

Descriere: Raport de cercetare

Autori: Kiss Tamás, Toró Tibor, Bogdán Andrea, Jakab Zalán Tamás, Keszeg Erika

Membrii echipei de cercetare: Székely István Gergő, Adriana Cupcea

Titlul proiectului: *MIGROMDEVPOL - Migration of Roma and indicators for local development policies [Migrația romilor și indicatori pentru politici de dezvoltare locală]*

Anul: 2019

Coordonator proiect: Toma Stefánia

Tema proiectului: Proiectul se focusează pe îmbunătățirea și dezvoltarea unor instrumente și metode de cercetare (din domeniul antropologiei și sociologiei) cu scopul de a contribui la înțelegerea mai aprofundată a situației grupurilor vulnerabile și a politicilor publice conexe. Unul dintre scopurile specifice ale acestui proiect este de a investiga prin metode mixte de cercetare efectul local al migrației populației de romi și de a identifica indicatori relevanți, care ulterior pot fi utilizați în dezvoltarea unor politici de dezvoltare locală și/sau strategii de incluziune socială. O altă direcție de analiză se concentrează pe politicile publice, sociale și de incluziune ale comunităților de romi marginalizate, de exemplu analiza programului de medieri sanitari romi și a mediatorilor școlari și profesori de limba romani.

Astfel, proiectul este în concordanță cu cele mai recente priorități formulate de către Comisia Europeană privind importanța întăririi capacităților locale în vederea dezvoltării, implementării și monitorizării strategiilor locale care iau în considerare diversitatea contextelor locale. Mai mult, se recomandă îmbunătățirea metodelor de colectare a datelor dezagregate și utilizarea metodelor mixte de cercetare în vederea unei mai bune contextualizări a indicatorilor cantitativi.

Primul schimb de experiență s-a desfășurat într-una dintre cele 19 centre de cercetare, membre al unui consorțiu mare în cadrul unui proiect HORIZON2020 coordonat de HIVA - Research Institute for Work and Society. În luna august 2019, Stefánia Toma (coordonator proiect) a fost numită membru supleant în Comitetul de management (MC Substitute) din România al rețelei COST CA16111 ETHMIGSURVEYDATA International Ethnic and Immigrant Minorities' Survey Data Network. Rețeaua are membri din 35 de țări, iar scopul ei este de a funcționa ca un centru (hub) de cercetări despre integrarea economică, socială și politică a minorităților etnice și a migranților. Scopul proiectului este de a integra, armoniza și optimiza instrumente și metode de cercetare pentru o mai bună înțelegere a incluziunii grupurilor vulnerabile din Europa, astfel această colaborare internațională contribuie la îmbunătățirea culegerii și analiza datelor, respectiv la dezvoltarea unor indicatori comuni la nivel European, dar, mai ales, la realizarea unor schimburi de experiență cu experți din domeniu.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Publicații on-line MIGROMDEVPOL**
Descriere: Au fost publicate on-line rapoartele de activitate realizate în urma stagiilor de cercetare InGRID-2 (Autori Stefánia Toma și Laszló Fosztó) pe pagina de web a proiectului:

<http://www.inclusivegrowth.eu/output-from-visits>

- **Baza de date a anchetelor sociologice realizate cu eșantion pe populație de migranți și minorități naționale**
Descriere: Pe parcursul acestui an au fost identificate aproximativ 20 de anchete sociologice realizate pe un eșantion de populație migranți sau minorități naționale, sau anchete reprezentative la nivel național care au și un sub/eșantion destul de mare de migranți sau membrii ai minorităților naționale. Am dezvoltat o bază de date, care conține cele mai importante date descriptive și de identificare a bazelor de date. În cadrul acestei activități am colaborat cu membrii echipei ETHMIGSURVEYDATA.
- **WAPOR Seminar Advances in Comparative Survey Methods - Seria de Seminarii Avansate în Metode Comparative**
Descriere: Marți, 15 septembrie 2020, a avut loc un nou webinar WAPOR despre metode avansate în anchetele comparative la care au fost invitați cercetători care au contribuit cu câte un capitol la volumul intitulat „Advances in Comparative Survey Methods” (Wiley, 2019) [Metode avansate de anchete comparative] despre provocările anchetelor multinaționale, multiregionale și multiculturale. Spre exemplu, s-a pus în discuție îmbunătățirea comparabilității anchetelor, cum să se aleagă și să se utilizeze limbile în țări și regiuni diferite, cum să se reducă sursele de eroare care provin din traducerea instrumentelor sau a scalelor utilizate, care sunt greutățile armonizării datelor. La webinar a participat Toma Stéfania (cercetător ISPMN).
- **”What do we know about interventions for building peaceful societies? What don't we know?” [Ce știm despre intervențiile pentru societăți pașnice? Ce nu știm?]**
Descriere: Joi, 30 aprilie 2020, Stéfania Toma (cercetător ISPMN) a participat la seminarul online ”What do we know about interventions for building peaceful societies? What don't we know?” [Ce știm despre intervențiile pentru societăți pașnice? Ce nu știm?] organizat de International Initiative for Impact Evaluation [Inițiativa Internațională pentru Evaluare de Impact] în colaborare cu German Institute for Development Evaluation [Institutul German pentru Evaluarea Dezvoltării]. Ada Sonnenfeld de la organizația 3ie a prezentat noul lor proiect - EGM (Evidence Gap Map), o hartă a evaluărilor de intervenții care au avut scopul de a contribui la o societate inclusivă și coezivă în contexte fragile. Au fost prezentate conceptele și conceptualizările aplicate pentru identificarea intervențiilor și a evaluărilor proiectelor de dezvoltare. În discuțiile care au urmat, a fost subliniată importanța cunoașterii acestor intervenții și a evaluării lor în dezvoltarea unor noi intervenții. Metodele mixte (cantitative și calitative), atât în cercetare, cât și în evaluare, au un rol foarte important și s-au dovedit a fi mai eficiente în procesul de cunoaștere și în design-ul unor noi politici sociale, deoarece permit o cunoaștere mai complexă.
- **Mixed Mode and Mixed Device Surveys: Why, When, and How? [Anchete realizate cu metode și instrumente mixte: de ce, când și**

cum?]

Descriere: Joi, 9 iulie 2020, Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a participat la webinarul intitulat Mixed Mode and Mixed Device Surveys: Why, When, and How? [Anchete realizate cu metode și instrumente mixte: de ce, când și cum?] organizat de Asociația WAPOR. Întâlnirea a fost organizată cu scopul de a discuta noile provocări cauzate de pandemie care au afectat modul și metodele de colectare a datelor în cadrul anchetelor sociologice. Edith de Leeuw și Anne Elevelt au prezentat câteva metode de colectare a datelor folosind metode mixte de culegere subliniind avantajele și dezavantajele în cazuri diferite.

- **Întâlnirea de lucru a comitetului de management și a conducătorilor grupurilor de lucru - ETHMIGSURVEYDATA, COST Action-16111**

Descriere: Luni, 26 octombrie 2020, a avut loc un webinar organizat de SSHOC în cadrul căruia a fost prezentată platforma EMM Survey Registry. Această platformă este rezultatul colaborării unui consorțiu european, ETHMIGSURVEYDATA, un proiect COST Action-16111. Platforma va conține o bază de date detaliată și actualizată, tip open access.

În perioada 29-30 octombrie, a avut loc întâlnirea de lucru a comitetului de management și a conducătorilor celor 5 grupuri de lucru pentru a discuta rezultatele proiectului, greutățile întâmpinate în perioada pandemiei și posibilitățile de colaborare și valorizare a rezultatelor. Toma Stefánia (cercetător ISPMN) face parte din echipa națională, fiind membru supleant în comitetul de management din România. Versiunea beta a platformei poate fi testată pe această pagină. Așteptăm sugestii și observații legate de baza de date.

Titlul proiectului: *DICE-ROMA*

Anul: 2016

Perioada: 01/01/2020 - 31/12/2020

Coordonator proiect: Toma Stefánia

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Plainer Zsuzsa, Kozák Gyula, Iulia-Elena Hossu, Fosztó László, Anghel Remus, Kiss Ágnes

Tema proiectului: DICE-ROMA este o platformă multidisciplinară pentru cercetători, post-doctoranzi, universitari, bursieri etc. din cadrul ISPMN, dar și de la alte centre de cercetare, respectiv universități din România unde cei interesați își pot prezenta proiectele de cercetare sau publicațiile în fața unei audiențe interesate de tematica propusă. Astfel se poate crea un nod comunicațional pentru cercetători din domeniul științelor sociale interesați de tematica cercetării în domeniul Romani Studies, creând un spațiu de schimburi academice creative, gândire inovativă și critică, care contribuie la îmbunătățirea producției științifice în acest domeniu și la lărgirea colaborărilor la nivel național și chiar internațional. Astfel, în cadrul proiectului, se vor organiza seminarii, ateliere, lansări de carte, întâlniri interne sau cu prezentări invitate din afara Institutului. Antecedentele proiectului: Proiectul DICE-ROMA a fost lansat în anul 2016. Pe parcursul anului 2016, au fost prezentate cinci articole în lucru, fiecare fiind publicat în anul 2017. În 2017 au fost organizate o serie de seminarii, inclusiv cu participare

internațională. Articolele în lucru prezentate și discutate în cadrul acestor seminarii au fost publicate în 2017 și 2018. Pe parcursul anului 2018, s-a organizat o lansare de carte, o prezentare a evoluției cercetărilor despre romi în cadrul ISPMN, România și pe plan internațional în cadrul unui atelier ISPMN, și o serie de întâlniri de lucru în vederea elaborării unor studii despre minoritatea romă în limba engleză (pentru revistele *Intersections* și *Review of Sociology*, respectiv un capitol pentru *Palgrave Handbook of Ethnicity*). Un articol a fost publicat în 2018, iar celelalte în 2019. Pentru 2020 au fost planificate mai multe tipuri de evenimente și activități pentru a lărgi canalele de diseminare a rezultatelor cercetărilor, respectiv de a iniția colaborări cu centre universitare și de cercetare din România și din străinătate. Primele două workshopuri ”clasice” (face-to-face) au fost urmate de discuții, întâlniri și participări la workshopuri virtuale în contextul pandemiei. Astfel a avut loc o întâlnire cu cercetători din Portugalia de la Universitatea Nova și CIES-ISCTE cu scopul de a elabora planul unei secțiuni în colaborare cu ISPMN în cadrul congresului ESA (Asociația de Sociologie Europeană) în 2021. Pe parcursul anului au fost publicate mai multe texte care au fost prezentate în cadrul acestor seminarii în anii anteriori. De ex. articolul prezentat de Kiss Agnes intitulat *Towards a descriptive Typology of informal institutions and practices [O tipologie descriptivă a instituțiilor și practicilor informale]*, sau capitolul scris de Plainer Zsuzsa care a apărut în volumul intitulat *Social and Economic Vulnerability of Roma People. Key Factors for the Success and Continuity of Schooling Levels [Vulnerabilitatea socială și economică a romilor. Factori cheie în succesul educațional]* lansat pe pagina editurii Springer și care va apărea în 2021.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Manuscris: Socio-cultural transformations following the recent mobility of Roma within the EU [Transformări socio-culturale în urma mobilității recente a romilor în UE]**
Descriere: Luni, 23 martie 2020, a fost publicată versiunea online a fișei de informare Socio-cultural transformations following the recent mobility of Roma within the EU [Transformări socio-culturale în urma mobilității recente a romilor în UE] semnată de László Fosztó și Stefánia Toma (cercetători ISPMN). Fișa este parte a colecției Factsheets on Romani Culture (<http://romafacts.uni-graz.at/>) îngrijită de Universitatea din Graz, publicată sub egida Consiliului Europei din Strasbourg. Acest articol prezintă pe scurt schimbările socio-culturale observate în diferite comunități de romi din România, dar și eventualele modificări ale relației cu populația majoritară din localitate, care au urmat migrației romilor din diferite localități. Articolul poate fi citit aici:
http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_2_6&l=en
http://romafacts.uni-graz.at/get_pdf.php?file=pdf_docs/ROMANI_CULTURE/English/C_2.6_migration_culture.pdf
 - **Towards a Descriptive Typology of Informal Institutions and Practices [O tipologie descriptivă a instituțiilor și practicilor informale]**
Descriere: Articol semnat de Ágnes Kiss, publicat în revista Romanian

Journal of Political Science, vol. 20, nr. 1, pg. 3-29. Text prezentat în cadrul seminariilor DICE-ROMA.

- **Manuscris: Education. Social and Economic Vulnerability of Roma People - Key Factors for the success and continuity of schooling levels [Educația. vulnerabilitatea socială și economică a persoanelor de etnie romă - factori cheie în succesul și continuitatea educațională]. Autori: Zsuzsa Plainer și Stefánia Toma**

Descriere: În luna septembrie 2020, a fost lansat pe pagina Editurii Springer volumul intitulat *Social and Economic Vulnerability of Roma People. Key factors for the Success and Continuity of Schooling Levels*. Volumul a fost editat de Mendes Maria Manuela (CIES-ISCTE), Olga Magano și Toma Stefánia (cercetător ISPMN). Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN) a publicat un capitol în acest volum. Conținutul volumului poate fi consultat pe pagina editurii. Volumul oferă perspective multiple asupra cauzelor și condițiilor care contribuie la succesul și mobilitatea socială, respectiv continuitatea școlară a copiilor romi în Europa. În același timp, volumul discută inegalitățile observate și experimentate de romi în relație cu alții, din perspectivă teoretică, metodologică și empirică. Oferă o perspectivă critică și reflexivă despre realitatea socială dintr-o perspectivă multidisciplinară și transversală, aducând exemple din diferite țări ale Europei.

- Organizare eveniment ISPMN:
 - **Seminar DICE-ROMA 2/2020**
 - **Perioada:** 06/02/2020
 - **Locul:** Cluj-Napoca, ISPMN
 - **Responsabil ISPMN:** Toma Stefánia, Plainer Zsuzsa, Kozák Gyula
 - **Număr participanți:** 3
 - **Descriere:** Joi, 6 februarie 2020, a avut loc primul seminar ISPMN DICE-ROMA din 2020. Atelierul intitulat "Education. Social and Economic Vulnerability of Roma People - Key factors for the success and continuity of schooling levels" [Educația. Vulnerabilitatea socială și economică a persoanelor de etnie romă – factori cheie în succesul și continuitatea educațională] a avut ca scop discutarea a două articole în pregătire pentru publicare la editura Springer de către autorii ISPMN: Plainer Zsuzsa și Toma Stefánia (cercetători ISPMN). Discussant-ul articolelor a fost Kozák Gyula (cercetător ISPMN). Articolul semnat de Plainer Zsuzsa tratează forțele sociale care creează și mențin segregarea școlară a copiilor romi. Toma Stefánia argumentează în articolul său că îmbunătățirea situației educaționale a copiilor romi depinde de un set de factori complecși, dintre care unii ies din cadrul formal al instituțiilor educaționale (de ex. Activitățile NGO-urilor și / sau migrația).
 - **Seminar DICE-ROMA 3/2020**
 - **Perioada:** 06/08/2020

- **Locul:** Cluj
- **Responsabil ISPMN:** Iulia-Elena Hossu
- **Număr participanți:** 2
- **Descriere:** Joi, 6 august 2020, a avut loc o nouă întâlnire DICE-ROMA, de această dată în mediul online. Iulia Hossu și Stefánia Toma (cercetători ISPMN) au avut o întâlnire de lucru cu scopul de a discuta pe marginea conceptului de (a)casă în contextul migrației în vestul Europei și a migrației de revenire.
- **Seminar DICE-ROMA 1/2020 - Factsheet**
 - **Perioada:** 10/01/2020
 - **Locul:** ISPMN
 - **Responsabil ISPMN:** Toma Stefánia, Fosztó László
 - **Număr participanți:** 2
 - **Linkuri în presă:** Articolul poate fi citit aici: http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_2_6&l=en
http://romafacts.uni-graz.at/get_pdf.php?file=pdf_docs/ROMANI_CULTURE/English/C_2.6_migration_culture.pdf
 - **Descriere:** Seminar în vederea elaborării unui articol în co-autorat. Titlul articolului este: *Socio-cultural transformations following the recent mobility of Roma within the EU [Transformări socio-culturale în urma mobilității recente a romilor în UE]*. Acest text face parte dintr-o serie de articole cu scop educațional din colecția Factsheets on Romani Culture (<http://romafacts.uni-graz.at/>) îngrijită de Universitatea din Graz, publicată sub egida Consiliului Europei din Strasbourg. Articolul discutat va prezenta pe scurt schimbările socio-culturale observate în diferite comunități de romi din România, dar și eventualele modificări ale relației cu populația majoritară din localitate, care au urmat migrației romilor din diferite localități. Articolul poate fi citit aici:
http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_2_6&l=en
http://romafacts.uni-graz.at/get_pdf.php?file=pdf_docs/ROMANI_CULTURE/English/C_2.6_migration_culture.pdf

Titlul proiectului: *Fond Special Nicolae Gheorghe - Sam Beck*

Anul: 2018

Coordonatori proiect: Fosztó László, Toma Stefánia

Cercetător extern participant în proiect: Sam Beck

Tema proiectului: În aprilie 2016, prof. Sam Beck a donat ISPMN diferite materiale de cercetare realizate în cadrul unor cercetări antropologice în rândul minorităților din România înainte de 1989. Materialele donate sunt în mare parte diapozitive color și fotografii alb-negru din perioada cercetării de teren în județul Brașov între anii 1970 și 1980, respectiv diapozitive realizate cu ocazia vizitei lui în România în 1990, documente

dactilografiate nepublicate din colecția personală elaborate în aceeași perioadă împreună cu Nicolae Gheorghe, scrisori și cărți poștale. Scopul proiectului este de a crea un fond special în cadrul ISPMN cu implicarea, colaborarea directă a prof. Sam Beck. Activitățile prevăzute sunt: ordonarea materialelor, identificarea și inventarierea lor, realizarea de fișe de descriere, pregătire pentru microfilmare sau digitalizare, crearea unei baze de date cu fotografii (crearea unui spațiu virtual accesibil on-line, interviu narativ/autobiografic și de istorie orală cu Sam Beck – acestea fiind activități prevăzute pentru anii următori, în măsura bugetului accesibil).

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
 - **Titlul evenimentului: Romii în timpul pandemiei (Romani People during Pandemics), Serie de webinar**
 - **Perioada:** 03/08/2020 - 28/09/2020
 - **Locul:** online
 - **Responsabil ISPMN:** Fosztó László
 - **Număr participanți:** 40
 - **Coorganizatori:** Cornell University, Harvard University
 - **Descriere:** Seria de webinar este inițiativa profesorului Sam Beck (Cornell University) pentru a aborda și analiza determinanții sociali ai sănătății în cazul populației de romi. El a invitat pe Margareta Matache (FXB Center for Health and Human Rights, Harvard University) și László Fosztó (ISPMN) în calitate de coorganizatori. Discuțiile propuse au ca scop abordarea condițiilor socio-economice și culturale care contribuie la menținerea și/sau accentuarea vulnerabilității populației romi în contextul Europei de Est, al Uniunii Europene, dar și la nivel global. Sunt propuse organizarea a 4 discuții online în perioada august-septembrie 2020.
 - **Inegalități structurale ca factori de risc în timpul pandemiei / Structural Inequalities as Risk Factors During Pandemic**
 - **Perioada:** 14/09/2020
 - **Locul:** online
 - **Responsabil ISPMN:** Fosztó László
 - **Număr participanți:** 40
 - **Linkuri în presă:**
<https://www.facebook.com/CEURomaniStudiesProgram/videos/3812092872151725>
 - **Coorganizatori:** FXB Center for Health and Human Rights at Harvard University, the Romani Studies Program of the Central European University, ISPMN și Cornell University
 - **Descriere:** Dezbaterile "Inegalități structurale ca factori de risc în timpul pandemiei" a fost organizat ca parte a seriei de dezbateri cu tematica *Romii în timpul pandemiei (Romani people during pandemics)*. Dezbaterile și-au propus:

- să discute fenomenul de blamare a populației rome în timpul pandemiei, plasând această tendință în cadrul mai larg al motivului „țapului ispășitor” pe timp de criză;
- să atragă atenția asupra reacțiilor adoptate de state la acest fenomen;
- să dezbată măsurile implementate la nivel local, național sau internațional de către state și actori non-statali, în vederea protecției populațiilor rome.

Participanții la discuție:

Zemfira (Zola) Kondur, Kiev Ukraine

Roxanna-Lorraine Witt, Heidelberg, Germany

Ozan Uştuk, Izmir / Budapest

Enikő Vincze, Cluj-Napoca, România

Discussant: James K. Galbraith, The University of Texas at Austin USA

Moderatorul discuției: László Fosztó

Discuția a fost transmisă live pe pagina de Facebook a Central European University Romani Studies Program

Mai multe detalii despre acest eveniment:

<https://fxb.harvard.edu/event/09142020webinar/>

Edițiile anterioare pot fi accesate online aici:

<https://fxb.harvard.edu/event/09022020webinar/>

<https://fxb.harvard.edu/event/august5webinar/>

- **Participare la Conferința Societății Academice Rome „Aven Amentza - Veniți cu noi”.** Evenimentul a avut loc pe 12 noiembrie, orele 19-21 (online) și a fost prilejuit de a 74-a aniversare a activistului și diplomatului rom Nicolae Gheorghe. Au participat Puiu Lățea, László Fosztó, Mandache Marian, Marius Taba, Furtuna Adrian, Ionela și Cristian Pădure. Moderator: Vasile Ionescu.

- **Perioada:** 12/11/2020

- **Locul:** online

- **Responsabil ISPMN:** Fosztó László

- **Număr participanți:** 40

- **Linkuri în presă:**

<https://www.facebook.com/Conferin%C8%9Bele-Societ%C4%83%C8%9Bii-Academice-Rome-Aven-Amentza-Veni%C8%9Bi-cu-noi-115607503688652>

- **Coorganizatori:** Vasile Ionescu

- **Descriere:** Joi, 12 noiembrie, László Fosztó a participat la o discuție în cadrul seria Conferințelor Societății Academice Rome „Aven Amentza - Veniți cu noi”. Evenimentul a avut loc online între orele 19-21, și a fost prilejuit de a 74-a aniversare a activistului și diplomatului rom Nicolae Gheorghe. Au participat Puiu Lățea, László Fosztó, Mandache Marian, Marius Taba, Furtuna Adrian, Ionela și Cristian Pădure. Moderator: Vasile Ionescu.

Titlul proiectului: *Migrație, mobilitate și efectul acestora în comunitățile locale*

Anul: 2017

Perioada: 07/01/2019 - 18/12/2020

Coordonatori proiect: Toma Stefánia, Fosztó László

Tema proiectului: Proiectul *Migrație, mobilitate și efectul acestora în comunitățile locale* abordează modul în care mobilitatea spațială și socială se intersectează, respectiv modul în care migrația și mobilitatea pot fi încadrate în contextele economice, sociale și politice mai largi, care definesc viața socială a unor comunități. În ultimele două decenii condițiile și contextul migrației au fost favorabile, în sensul că a devenit din ce în ce mai accesibilă pentru o populație cât mai numeroasă. Rezultatele cercetărilor noastre anterioare (MIGROM) ne arată că migrația romilor nu poate fi abordată independent de fenomenul migrației populației majoritare din comunitățile respective, dar modul în care afectează viața și relațiile sociale locale poate fi diferit. În cadrul acestui proiect, analizăm procesele de dezvoltare în localități de origine concentrându-ne pe modul în care migrația transnațională implică și contribuie la mobilitatea socială, respectiv la dezvoltarea locală în comunitățile de origine.

Antecedentele proiectului: MIGROM (2013-2017). Scopul acestui proiect a fost de a continua proiectul internațional FP7 MIGROM în vederea aprofundării analizei de date. Astfel, o serie de activități au fost realizate pe parcursul anilor 2018 și 2019, care vor continua și în 2020: cercetare de teren, analiza datelor statistice, elaborarea și publicarea unor articole în limba engleză în volume și reviste de specialitate, schimburi de experiență, prezentări și diverse activități de diseminare a rezultatelor în cadrul unor conferințe internaționale, universitate de vară, seminarii DICE-ROMA etc. Din cauza pandemiei Covid-19 unele dintre activitățile menționate au fost regândite sau amânate.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **László Fosztó & Stefánia Toma**
Socio-cultural transformations following the recent mobility of Roma within the EU
Descriere: Luni, 23 martie 2020, a fost publicată versiunea online a fișei de informare *Socio-cultural transformations following the recent mobility of Roma within the EU [Transformări socio-culturale în urma mobilității recente a romilor în UE]* semnată de László Fosztó și Stefánia Toma (cercetători ISPMN). Fișa este parte a colecției Factsheets on Romani Culture (<http://romafacts.uni-graz.at/>) îngrijită de Universitatea din Graz, publicată sub egida Consiliului Europei din Strasbourg. Acest articol prezintă pe scurt schimbările socio-culturale observate în diferite comunități de romi din România, dar și eventualele modificări ale relației cu populația majoritară din localitate, care au urmat migrației romilor din diferite localități.
Articolul poate fi citit aici:
http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_2_6&l=en
Download (pdf):

http://romafacts.uni-graz.at/get_pdf.php?file=pdf_docs/ROMANI_CULTURE/English/C_2.6_migration_culture.pdf
http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_2_6&l=en

- **WP nr. 9-2020 The Microcosm of Migration and Return: Identity, Space, and Home in Romania. A selected literature review on housing and remittance houses of Roma and Romanian migrants. Mai 2020. [Microcosmosul migrației și a revenirii: identitate, spațiu și casă în România. O selecție a literaturii asupra locuirii și caselor migranților romi și români]**
- **Descriere:** Miercuri, 20 mai 2020, a fost publicată lucrarea de atelier *The Microcosm of Migration and Return: Identity, Space and Home in Romania. A selected literature review on housing and remittance houses of Roma and Romanian migrants [Microcosmosul migrației și a revenirii: identitate, spațiu și casă în România. O selecție a literaturii asupra locuirii și caselor migranților romi și români]*. Working paper-ul prezintă în primul rând principalele direcții de cercetare din România referitoare la migrația cetățenilor români și a modului în care remiterile se materializează în casele construite în comunitățile de origine. Cercetarea pe care se bazează această lucrare face parte din proiectul european internațional Homing: The Home-Migration Nexus, iar autoarea Stefania Toma (cercetător ISPMN) este bursieră în cadrul acestui proiect. Lucrarea poate fi citită aici:
<https://homing.soc.unitn.it/2020/05/20/stefania-toma-the-microcosm-of-migration-and-return-identity-space-and-home-in-romania-homing-wp-9-2020/>
- **COVID-19 AND RESEARCH ON HOME AND MIGRATION – HOMINGERS’ TALES FROM THE FIELD (3): Home Research Confidential – Roma and Covid-19**
- **Descriere:** În contextul pandemiei COVID-19 mai mulți cercetători au contribuit la o serie de publicații în care autorii își exprimă gândurile referitoare la situația cercetării în contextul pandemiei, care sunt limitările și posibilitățile cercetării în domeniul migrației și al minorităților sau al grupurilor marginalizate și vulnerabile, respectiv, care este sau poate fi responsabilitatea cercetătorilor în noua societate care preferă „distanțarea socială”. Textul poate fi accesat aici:
<https://homing.soc.unitn.it/2020/07/08/covid-19-and-research-on-home-and-migration-homingers-theses-from-the-field-3-stefania-toma/>
- **Building a European Home: Some consequences of the recent mobility and return of the Romanian Roma [Construind o casă europeană: unele efecte ale mobilității recente a romilor din România]**
Descriere: Am elaborat împreună cu László Fosztó un articol în limba engleză intitulat *Building a European Home: Some consequences of the recent mobility and return of the Romanian Roma [Construind o casă europeană: unele efecte ale mobilității recente a romilor din România]*

utilizând în mare parte datele culese în cadrul proiectului MIGROM, la care ISPMN a fost partener, și observațiile etnografice care au urmat. Articolul tratează schimbările sociale și economice care pot fi observate după mobilitatea membrilor comunității de romi și investiția remiterilor în îmbunătățirea locuințelor sau construirea unor case noi. Articolul va fi tradus în limba spaniolă și va fi publicat într-un volum editat de Céline Bergeon, David Lagunas and Francisco Torres pe parcursul anului 2020.

- **Casă și acasă - migrația de revenire și remiterile**
- **Descriere:** În contextul pandemiei COVID-19, în care deplasările pe teren și cercetarea de teren suferă restricții, am fost forțați să remodelăm metodologia utilizată în cercetarea acestei teme, și să găsim metode și instrumente de cercetare care pot fi utilizate online. Astfel, după mai multe tatonări și imersie într-un domeniu nou, sau mai puțin accentuat în cercetările antropologice, am elaborat un chestionar online pe tema migrației de revenire, și un ghid de interviu telefonic pe tema situației locuirii romilor care au experiență de migrație și revenire. Urmează testarea instrumentelor, selecția subiecților și lansarea procesului de culegere a datelor.
- **Inițiativa Virtuală ASN (Association for the Study of Nationalities) - „Naționalism și pandemie”.**
Descriere: Joi, 7 mai 2020, Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a participat la evenimentul de lansare a Inițiativei Virtuale ASN (Association for the Study of Nationalities). Prima sesiune intitulată „Naționalism și pandemie”. La acest eveniment de lansare au fost invitați Florian Bieber (Universitatea din Graz), Kanchan Chandra (Universitatea New York), John Hall (Universitatea McGill) și Gwendolyn Sasse (Universitatea Oxford). Discuția a fost moderată de președintele ASN, Zsuzsa Csergő.
- **Home Research Confidential - Roma and Covid-19 [Confidențele cercetării acasă].**
Descriere: Miercuri, 8 iulie 2020, a fost publicată contribuția Stefániei Toma (cercetător ISPMN) pe platforma proiectului ERC HOMInG cu titlul *Home Research Confidential - Roma and Covid-19 [Confidențele cercetării acasă]*. Contribuția face parte dintr-o serie de mărturii elaborate de către antropologi care trebuiau să-și redefinească terenul, metodele, temele și subiecții de cercetare în contextul pandemiei COVID-19. Gândurile exprimate sunt reflecții mai mult sau mai puțin subiective referitoare la posibilitățile și dificultățile cercetării în contextul pandemiei, limitările și posibilitățile cercetării în domeniul migrației și al minorităților sau al grupurilor marginalizate și vulnerabile, respectiv, care este responsabilitatea cercetătorilor în noua societate care preferă „distanțarea socială”.
- **Lockdown: Sociality, Materiality and Placemaking [Carantina: socialitate, materialitate și facerea locului]**
Descriere: Joi, 23 iulie 2020, Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a participat la webinarul organizat de Royal Anthropological Institute din Marea Britanie. Institutul organizează o serie de întâlniri pe tematica crizei

cauzate de pandemia COVID-19 și care invită la discuții antropologi din diferite domenii de cercetare. În cadrul acestei sesiuni, dr. Maruška Svašek a susținut o prezentare cu titlul *Lockdown: Sociality, Materiality and Placemaking [Carantina: socialitate, materialitate și facerea locului]*, în care a vorbit despre modul în care criza cauzată de pandemie influențează relațiile dintre oameni, locuri și lucruri, despre modul în care se creează și se modifică granițele vechi sau noi dintre grupuri și/sau oameni. Prezentarea a fost urmată de discuții.

- **Overcoming the Educational Marginality of Roma in the Changing Cultures of Roma and School Communities [Depășind marginalizarea educațională a copiilor romi în contextul comunităților în schimbare]**

Descriere: În perioada 23-28 august 2020, au avut loc conferințele EERA-ECER, care anul acesta au fost organizate în mediul virtual de către Asociația Europeană de Cercetare în Educație. Stefănia Toma (cercetător ISPMN) a avut o prezentare, în coautorat cu Rosa Drown, cu titlul *Overcoming the Educational Marginality of Roma in the Changing Cultures of Roma and School Communities [Depășind marginalizarea educațională a copiilor romi în contextul comunităților în schimbare]* din cadrul sesiunii intitulată (Re)connecting Communities Through Research on Inclusive Education [Conectarea comunităților prin cercetarea educației incluzive]. Mai multe sesiuni și prezentări s-au centrat pe tema educației incluzive, din perspectiva mai multor discipline, accentuând rolul educației incluzive în dezvoltarea comunităților educaționale care funcționează pe principiul diversității ca element de bază în practicile și politicile educaționale.

- **Conferința internațională Social Dynamics. Inequalities, Integration, Mobility and Migration [Dinamica socială. Inegalități, integrare, mobilitate și migrație]**

Descriere: În perioada 16-17 noiembrie 2020, a avut loc la Budapesta și în mediul virtual conferința internațională *Social Dynamics. Inequalities, Integration, Mobility and Migration [Dinamica socială. Inegalități, integrare, mobilitate și migrație]* organizată de Centrul de Cercetare în Științe Sociale al Academiei de Științe a Ungariei în cadrul programului Excelență în Cooperare în Cercetarea Mobilității. Scopul conferinței a fost să surprindă o imagine mai clară a noilor schimbări sociale care sunt rezultatul răspunsurilor sociale și politice date la noile provocări globale ale mobilității și imobilității, a adâncirii disparităților sociale și creșterii inegalităților.

Pe parcursul celor două zile, mai multe secțiuni au discutat întrebări legate de mobilitatea transnațională, impactul local al migrației, modele ale integrării sociale, teme legate de identitate, migrație și integrare, situația și rolul familiei în mobilitatea transnațională, respectiv mobilitate socială și deschiderea sau închiderea structurilor sociale. În data de 17 noiembrie (marți) secțiunea intitulată *Cross-border Labour (im)mobilities of marginalized groups* a găzduit o serie de prezentări pe tema migrației și a efectelor locale. Astfel, Margaret Greenfields, David Smith și Egle

Dagilyte au vorbit despre muncitorii est-europeni din fermele din Marea Britanie. Kamila Fiałkowska și Michał P. Garapich au prezentat situația familiilor transnaționale române poloneze pe perioada pandemiei și a insecurităților care au apărut pe perioada crizei. Stefánia Toma și László Fosztó (cercetători ISPMN) au susținut prezentarea cu titlul *Going Abroad for making a Home at Home [Plecând în străinătate pentru a construi o casă acasă]* în care au vorbit despre efectul migrației și al utilizării remiterilor în localitățile și comunitățile de origine, discutând mai ales schimbările care au afectat mediul construit, mai exact care sunt procesele prin care se construiește o casă, cu ce scop și cum contribuie schimbările individuale la o schimbare pe o scară mai largă, ajungând la schimbarea spațiului construit și a landscape-ului etnic. Judit Durst a lansat întrebarea dacă există practici de mobilitate divergente în cazul diferitelor grupuri etnice din regiunea de Nord al Ungariei. În final, Veronika Nagy a prezentat imaginarul legăturilor digitale care însoțește migrația persoanelor și familiilor vulnerabile, respectiv a refugiaților.

Următoarea secțiune a continuat să discute despre migrația și mobilitatea persoanelor între Uniunea Europeană și țările vecine Uniunii. Secțiunea a fost deschisă de Remus Gabriel Anghel (cercetător ISPMN) și Ovidiu Oltean cu prezentarea intitulată *Minority Institutions and Transnational Identities – Reflections from the Romanian-German transnational space [Instituții ale minorităților și identități transnaționale – reflecții din spațiul transnațional româno-german]* despre modul în care instituțiile minorităților naționale intervin în formarea identităților, a rețelelor de migranți în Germania și România. În continuare, prezentarea Lisei Riedner s-a plasat în contextul Germaniei, discutând despre conflictele și tensiunile care însoțesc accesul la drepturile sociale și de locuire ale migranților și modul în care noile regimuri de migrație sunt contestate prin diferite practici de excludere. Izabella Main a prezentat rezultatele unui proiect H2020 – NoVaMigra, în cadrul căruia s-a cercetat situația migrației de revenire în Polonia. În final, Andrii Khomiak a vorbit despre migranții ucrainieni în Polonia și procesul de continuare a traiectoriei migratorii, deoarece Polonia este considerată doar un punct de plecare pentru migranți, respectiv cum acest proces a fost afectat de pandemie.

Mai multe informații și abstractele prezentărilor pot fi găsite pe paginile:

<https://www.facebook.com/events/3721712464585375/>

<https://tk.mta.hu/social-dynamics-inequalities-integration-mobility-and-migration-conference>

<https://qubit.hu/2020/11/23/mit-varnak-magyarorszagtol-a-kinai-kotvenytelepesek-es-mi-vezerli-a-visszaromanosodast>

- **Practică profesională pentru studenții Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș-Bolyai**

Descriere: În perioada iulie-septembrie 2020, în cadrul ISPMN, s-au desfășurat o serie de activități în colaborare cu Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”. Stefánia Toma (cercetător ISPMN), a coordonat practica profesională a studenților de la

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială în cadrul proiectului „Migrație, mobilitate și efectul acestora în comunitățile locale”. În cadrul acestui proiect, a fost dezvoltată o activitate de cercetare mai restrânsă și au fost adaptate metodologia și metodele de culegere a datelor la contextul actual al pandemiei. Astfel, în cadrul practicii profesionale „Migranții de revenire pe paginile rețelelor de socializare și schimbări sociale în comunitățile de origine / O netnografie (etnografie digitală)”, studenții au ocazia de a dobândi diferite aptitudini și cunoștințe profesionale care constituie baza unei cercetări netnografice.

Titlul proiectului: *Roma Survey 2020 inițiat de Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA)*

Anul: 2020

Coordonator proiect: Fosztó László

Tema proiectului: Proiectului Roma Survey 2020 a fost inițiat de Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA). Această anchetă comparativă va fi derulată în zece țări, dintre care opt State Membre ale Uniunii Europene (Croatia, Cehia, Grecia, Ungaria, Italia, Portugalia, România, Spania) și două țări în curs de aderare: Macedonia de Nord și Serbia.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Întâlnire de lansare: Prezentarea anchetei,**
 - **Descriere:** Întâlnire de lucru cu echipa de coordonare națională, reprezentanți ai FRA și experți naționali.
 - **Colaborarea asociațiilor rome din 9 state**
 - **Descriere:** Acest document conține stadiul de implicare a organizațiilor romilor din 9 state participante în anchetă.

Titlul proiectului: *A support tool model for decision making to reduce the health risk associated with the uncontrolled water and food sources in rural Roma communities in Transylvania (Un model de instrument de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscurilor de sănătate asociate surselor de apă și alimente necontrolate în comunități rome din mediul rural din Transilvania)*

Anul: 2020

Perioada: 01/10/2020 - 31/08/2023

Coordonator proiect: Kozák Gyula

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Fosztó László, Kiss Tamás, Kormos Katalin, Toma Stefánia

Instituții partenere: Norwegian University of Life Sciences (Norway)

Tema proiectului: Obiectivul general al proiectului este crearea unui model de suport care poate fi utilizat de autoritățile locale și instituțiile publice pentru întărirea capacității acestora în evaluarea și managementul riscului în sensul reducerii riscurilor de sănătate asociate cu sursele de apă și alimente necontrolate în comunitățile de romi din mediul rural din Transilvania. Modelul poate fi aplicat și în alte comunități rurale și în concordanță cu Strategia Națională de Integrare a Romilor. Proiectul este unul

interdisciplinar, care include specialiști în chimie analitică, biologie, sănătate publică, gastroenterologie, epidemiologie, informatică, statistică, rezultatele așteptate fiind un pas înainte important pentru reducerea inegalităților privind sănătatea între comunitățile de romi și non-romi, oferind totodată autorităților publice un instrument-model de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscului de sănătate asociat dietei în comunitățile rome rurale, instrument care poate fi inclus și în strategia națională de integrare a romilor.

Rezultatele proiectului:

Organizare eveniment ISPMN:

Conferința de lansare a proiectului RomaHealthRisk - „Un instrument-model de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscului de sănătate asociat cu sursele necontrolate de apă și alimente din comunitățile rome rurale din Transilvania.”

Perioada: 16/10/2020

Locul: UBB, Cluj-Napoca

Responsabil ISPMN: Kozák Gyula

Coorganizatori: UBB, UMF, INSP

Descriere: Vineri, 16 octombrie 2020, a avut loc conferința de lansare a proiectului RomaHealthRisk - „Un instrument-model de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscului de sănătate asociat cu sursele necontrolate de apă și alimente din comunitățile rome rurale din Transilvania.” RomaHealthRisk este un proiect interdisciplinar care angrenează specialiști din diferite domenii cum ar fi chimie analitică, biologie, sociologie, sănătate publică, gastroenterologie, epidemiologie, medicină veterinară, informatică, respectiv statistică, și al cărui obiect principal este crearea unei aplicații ce poate fi utilizată cu ușurință de administrațiile locale pentru evaluarea riscului de sănătate a populației. Proiectul are o durată de trei ani. Este implementat de un consorțiu de cinci parteneri, și este finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian și din fonduri publice interne. La întâlnirea de lansare au participat din partea ISPMN Gyula Kozák (cercetător ISPMN) și Péter Kallay (șef serviciu economic). Gyula Kozák a prezentat logica și contextul activităților de cercetare socială ce urmează a fi efectuate în cadrul proiectului. În a doua parte a întâlnirii, după prezentările susținute de parteneri, s-au trecut în revistă chestiunile legate de managementul financiar al proiectului, unde Péter Kallay a prezentat practicile și procedurile utilizate de institut în proiectele finanțate din fonduri europene.

Titlul proiectului: *Factori sociali și economici în succesul educațional al romilor*

Anul: 2019

Coordonator proiect: Toma Stefánia

Cercetător ISPMN participant în proiect: Plainer Zsuzsa

Cercetători externi participanți în proiect: Maria Manuela Mendes (CIES-IUL), Olga Magano (Universitatea din Lisabona)

Tema proiectului: Potrivit rezultatelor unor cercetări realizate de curând de către FRA (2012), Banca Mondială (2014) și alte organizații internaționale, familiile și persoanele de etnie romă încă trăiesc în condiții de marginalizare și vulnerabilitate severă, o situație care are cauze multiple. Rezultatul și efectul acestei situații se manifestă într-o inegalitate persistentă în ceea ce privește accesul la educație al copiilor romi și succesul lor în traiectoria școlară. Cu toate că există numeroase programe și intervenții în acest domeniu, mai mult, se observă și tendințe de îmbunătățire a situației, o parte a populației roma are nivelul de educație scăzut, rata abandonului școlar este mai mare, numărul absolvenților de universitate este încă foarte scăzut etc. Efectul benefic al programelor educaționale, al politicilor publice a fost deja documentat de cercetări, în schimb, factorii mai mult informal, care de asemenea contribuie la reușita implementării acestor politici publice, este mai puțin dezbătut în literatura de specialitate. Astfel, acest proiect dorește să adreseze această temă din perspectivă multidisciplinară și transversală, identificând practici și experiențe din România și din străinătate.

Pe parcursul anului 2019 au fost finalizate manuscrisele individuale, s-au efectuat activitățile specifice editării unui volum, editorii au făcut lectura științifică a primei variante a textelor predate. Ședința editorilor volumului, planificată pentru sfârșitul lunii august 2019 la Manchester, nu a fost organizată din lipsă de fonduri. La sfârșitul lunii octombrie 2019 manuscrisul volumului a fost predat la Editura Springer, iar la finalul anului evaluatorii și Editura au decis publicarea volumului.

În luna septembrie 2020, a fost lansat pe pagina Editurii Springer volumul intitulat *Social and Economic Vulnerability of Roma People. Key factors for the Success and Continuity of Schooling Levels*. Volumul a fost editat de Mendes Maria Manuela (CIES-ISCTE), Olga Magano și Toma Stefánia (cercetător ISPMN). Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN) a publicat un capitol în acest volum. Conținutul volumului poate fi consultat pe pagina editurii. Volumul oferă perspective multiple asupra cauzelor și condițiilor care contribuie la succesul și mobilitatea socială, respectiv continuitatea școlară a copiilor romi în Europa. În același timp, volumul discută inegalitățile observate și experimentate de romi în relație cu alții, din perspectivă teoretică, metodologică și empirică. Oferă o perspectivă critică și reflexivă despre realitatea socială dintr-o perspectivă multidisciplinară și transversală, aducând exemple din diferite țări ale Europei.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:
 - **Volum editat**
 - **Descriere:** Manuscris predat la Editura Springer. Iese de la tipar în octombrie 2020.
 - **Social and Economic Vulnerability of Roma People. Key factors for the Success and Continuity of Schooling Levels.**
Descriere: În luna septembrie 2020, a fost lansat pe pagina Editurii Springer volumul intitulat *Social and Economic Vulnerability of Roma People. Key factors for the Success and Continuity of Schooling Levels*. Volumul a fost editat de Mendes Maria Manuela (CIES-ISCTE), Olga

Magano și Toma Stefánia (cercetător ISPMN). Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN) a publicat un capitol în acest volum. Conținutul volumului poate fi consultat pe pagina editurii.

Volumul oferă perspective multiple asupra cauzelor și condițiilor care contribuie la succesul și mobilitatea socială, respectiv continuitatea școlară a copiilor romi în Europa. În același timp, volumul discută inegalitățile observate și experimentate de romi în relație cu alții, din perspectivă teoretică, metodologică și empirică. Oferă o perspectivă critică și reflexivă despre realitatea socială dintr-o perspectivă multidiscplinară și transversală, aducând exemple din diferite țări ale Europei.

Titlul proiectului: *ASN 2020 European Conference: Nationalism and Populism in Semi-Peripheries: Central and Eastern European Responses to Global Challenges [Conferința europeană ASN 2020: Naționalism și populism la semi-periferii: reacții ale Europei Centrale și de Est la provocările globale]*
Cluj-Napoca, România, 2-4 iulie 2020 - !!Eveniment reprogramat pentru 1-3 iulie 2021, din cauza pandemiei COVID-19

Anul: 2019

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Kormos Katalin, Anca Filipovici

Tema proiectului: Instituțiile consacrate ale democrațiilor europene și occidentale sunt din ce în ce mai amenințate de atitudinile populiste și naționaliste, generate de efectele sociale corozive ale neoliberalismului economic și ale globalizării. Pe măsură ce optimismul privind dezvoltarea economică din anii '90 a dispărut, iar credința populară că regiunea se va alătura centrului s-a diminuat, țările din Europa Centrală și de Est se reconfigurează ca o semi-periferie în cadrul ordinii post-comuniste neo-liberale.

Principalul obiectiv al conferinței se referă la interrelațiile dintre percepțiile, reprezentările și realitățile condiției semi-periferice, și naționalismul și populismul. Prezentările individuale și panel-urile se vor încadra în următoarele teme:

Naționalismul demografic, "panica" demografică și legătura lor cu procesele politice;

Recensămintele și "regimurile de numărare" asociate cu identitățile etnice;

Procesele migrației și percepțiile migrației (atât în cadrul migrației, cât și în afara acesteia);

Regimurile politice ale minorităților și provocările actuale naționaliste și populiste;

Explicații pentru populismul naționalist, apariția și tipurile sale în Europa Centrală și de Est;

Formele și tendințele naționalismului și construirea națiunii, inclusiv naționalismul transfrontalier;

Mobilizarea minorităților;

Utilizarea datelor în studiile de etnie și naționalism.

Conferința invită, de asemenea, lucrări și panel-uri dedicate unor întrebări ample privind construirea statului și naționalismul, etnia, frontierele, populațiile, identitatea națională și alte subiecte conexe, cu un accent special pe Europa Centrală și de Est, țările post-iugoslave, Rusia, republici post-sovietice, Turcia și Grecia. Sunt binevenite și investigații comparative și studii de caz realizate în alte părți ale lumii care oferă modele de analiză pentru zona geografică principală a conferinței. Așteptăm contribuții din domeniul

istoriei, sociologiei, științelor politice, antropologiei, studiilor culturale, geografiei, economiei, dreptului și disciplinelor conexe, precum și studii interdisciplinare și multidisciplinare, bazate pe diverse metodologii.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Raport de activitate**
 - **Descriere:** În perioada martie-aprilie 2020 au avut loc o serie de activități pentru pregătirea conferinței ASN:
 - S-au evaluat toate aplicațiile depuse și s-a decis acceptarea sau respingerea, după caz. Din partea ISPMN, din Comitetul de program și evaluare au făcut parte cercetătorii Kiss Tamás, Toró Tibor, Anca Filipovici;
 - S-au comunicat rezultatele evaluării și noile decizii organizatorice privind reprogramarea conferinței fiecărui aplicant în parte (responsabil activitate: Anca Filipovici);
 - Site-ul conferinței ASN a fost actualizat (responsabili activitate: Anca Filipovici, Kormos Katalin).

Cap V. Participare la evenimente organizate de către alte instituții

1. Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. naționale

Titlul: *Cercetare de teren*

Țara: România

Localitatea: Miercurea Ciuc

Perioada: 18/01/2020 - 19/01/2020

Participant: Peti Lehel

Descriere: În perioada 18-19 ianuarie 2020, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a desfășurat o cercetare de teren în comunitatea de ceangăi din Miercurea Ciuc. Cercetarea s-a efectuat în colaborare cu Departamentul de Lingvistică al Universității “Eötvös Lóránd” din Budapesta. Cercetarea s-a concentrat pe tematica practicilor lingvistice ale studenților din căminul elevilor din Miercurea Ciuc, a ideologiilor lingvistice care influențează interacțiunile cotidiene. Metodologia de bază utilizată pe parcursul cercetării a fost action research (cercetare-acțiune), cu scopul de a contribui la dezvoltarea unor metodologii care să sprijine buna funcționare a căminului, iar în mod indirect să contribuie la atingerea obiectivelor studenților în ceea ce privește progresul studiului în școli.

Titlul: *Lansare de carte Timișoara, Reșița*

Titlul prezentării: Lansare de carte „Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918”

Organizator: Forumul Democrat al Germanilor din România

Țara: România

Localitatea: Timișoara, Reșița

Perioada: 22, 24 /01/2020

Participant: Anghel Remus

Descriere: În data de 22 ianuarie 2020, a avut loc la Timișoara la Casa Adam Muller Guttebrunn lansarea cărții “Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918”. La lansare au participat coordonatorii volumului, dr. Ottmar Trașcă (cercetător la Academia Română) și dr. Remus Anghel (cercetător ISPMN). De asemenea, au participat prof. dr. Robert Reisz, profesor universitar la Universitatea de Vest din Timișoara precum și dl. Ovidiu Ganț, deputatul minorității germane în Parlamentul României. Prezentarea de carte s-a axat pe structura cărții, amintindu-se necesitatea volumului precum și locul lui în peisajul editorial românesc. După prezentare a avut loc un dialog cu publicul. La manifestare au participat aproximativ 50 de persoane.

În data de 24 ianuarie 2020, Remus Anghel (cercetător ISPMN) a participat la Reșița la Comemorarea a 75 de ani de la începutul deportării germanilor din România în URSS. Acțiunea, care a rezultat în deportarea a aproape toți tinerii germani, femeii între 18 și 30 de ani și bărbați între 18 și 45 de ani, aproximativ 70.000 persoane, a fost unul dintre cele mai tragice evenimente care au avut loc pe teritoriul României după 1945. Comemorarea a fost organizată de către Forumul Democrat German din România, filiala Reșița. În

cadrul manifestării comemorative a fost organizată și o sesiune de prezentări de carte: volumul "Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918", coordonat de către Ottmar Trașcă și Remus Anghel, "Dincolo și dincoace de tunel", un volum scris de către doamna Mariana Gorczyka, precum și "Deportarea în fosta URSS a etnicilor germani din România. Argumente arhivistice ruse" de către dl. dr. Ilie Schipor.

Linkuri reacții presă: <https://stiriletransilvaniei.ro/2020/01/18/75-de-ani-de-la-deportarea-etnicilor-germani-in-urss-manifestari-comemorativ-la-resita/>

Titlul: *Workshop*

Titlul prezentării: „*A Szentlélek által megkutatva*”. *Migráció, megtérések és új pünkösdi közösségek létrejötte Moldvában (Cercetat de Duhul Sfânt. Migrație, convertire religioasă și apariția noilor comunități religioase)*

Organizator: Vallástudományi Intézet (Institutul pentru Studiarea Religiei din Cluj-Napoca)

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 27/01/2020

Participant: Peti Lehel

Descriere: Luni, 27 ianuarie 2020, a avut loc o dezbatere pe marginea articolului cu titlul: „*A Szentlélek által megkutatva*”. *Migráció, megtérések és új pünkösdi közösségek létrejötte Moldvában* [„*Cercetat de Duhul Sfânt*”. *Migrație, convertire religioasă și apariția noilor comunități religioase*], articol semnat de Peti Lehel (cercetător ISPMN). La eveniment au participat reprezentanții comunității științifice din Cluj-Napoca, care au în aria lor de cercetare religia din punctul de vedere al științelor sociale. Studiul prezentat a analizat relația dintre convertirea religioasă și migrație. Principalul obiectiv al cercetării a fost cercetarea relațiilor dintre problemele sociale cauzate de migrație și convertirea religioasă. Cercetătorul a încercat să dezvăluie rolul pe care convertirea religioasă și alăturarea la comunitățile pentecostale îl au în viața persoanelor convertite în condiții de migrație internă sau migrație transnațională. La dezbateră pe marginea manuscrisului cercetătorii au împărtășit opinii despre procesul de convertire, precum și despre posibilitățile cadrelor de interpretare în analiza convertirilor religioase.

Titlul: *Erdélyi Médiajelentés - 2020 [Raport mass media din Transilvania - 2020]*

Titlul prezentării: *Sajtócenzára a kommunizmusban [Cenzura presei în comunism]*

Organizator: KAB - Comitetul Academic din Cluj-Napoca

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 30/01/2020

Participant: Plainer Zsuzsa

Descriere: În data de 30 ianuarie 2020, cercetătorul ISPMN Plainer Zsuzsa a participat la conferința națională cu titlul *Erdélyi Médiajelentés - 2020 [Raport mass-media din Transilvania - 2020]*, organizat de KAB - Comitetul Academic din Cluj-Napoca. La conferință cercetătorul a ținut o prelegere cu titlul: *Sajtócenzára a kommunizmusban [Cenzura presei în comunism]*.

Titlul: *Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni metodologice, paradigme, agendă*

Organizator: Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca al Academiei Române

Titlurile prezentărilor:

1. *Evreii din Transilvania și loialitatea față de statul român în anii interbelici* - Gidó Attila
2. *Musulmanii din Dobrogea (România) și politica kin-state a Turciei în Balcani* - Adriana Cupcea
3. *Politici naționale de mobilizare a tineretului în România (1935-1940): Organizația Straja Țării și tinerii români și minoritari* - Anca Filipovici
4. *„Parlamentul femeilor”. Alexandrina Cantacuzino și marea ei întâlnire cu „femeile minoritare”* - Bokor Zsuzsa
5. *Efectele sociale ale cenzurii minoritare: controlul pieselor de teatru și amintiri despre vizionarea pieselor în anii 1980 la Oradea* – Plainer Zsuzsa

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 02/02/2020 - 05/02/2020

Participanți: Gidó Attila, Adriana Cupcea, Anca Filipovici, Bokor Zsuzsa, Plainer Zsuzsa

Descriere: În perioada 2-5 februarie 2020, s-a desfășurat conferința „Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni metodologice, paradigme, agendă”, organizată de Institutul de Istorie „G. Barițiu” - Academia Română, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de activitate. Evenimentul a reunit cercetători și universitari care au dezbătut în secțiuni tematice diverse problematici ale istoriei României din ultimele secole. Trei secțiuni au fost dedicate cercetării minorităților, sub titlul „Minoritățile naționale din România în secolul al XX-lea: bilanț istoriografic și noi direcții de cercetare”. În acest cadru, mai mulți cercetători ISPMN au participat cu prezentări.

Titlul: *Lansarea colecției History of Medicine (Central European University Press, Budapest – New York)*

Organizatori: Academia Română

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 03/02/2020

Descriere: În data de 3 februarie 2020, Bokor Zsuzsa a participat la lansarea colecției *History of Medicine (Central European University Press, Budapest – New York.)* Cu ocazia acestei lansări Bokor Zsuzsa, alături de ceilalți invitați, Marius Turda, Constantin Bărbulescu și Răzvan Pârâianu, a prezentat cartea lui Constantin Bărbulescu: *Peasants, and Modern Medicine. Imagining Rurality in Romania, 1860-1910*. Lansarea cărții a avut loc în cadrul conferinței academice: *Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni, metodologie, paradigme, agendă*, organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române din Cluj-Napoca.

Titlul: *”What do we know about interventions for building peaceful societies? What don’t we know?” [Ce știm despre intervențiile pentru societăți pașnice? Ce nu știm? – ID Webinar: 993 9458 9943]*

Organizatori: International Initiative for Impact Evaluation [Inițiativa Internațională pentru Evaluare de Impact] în colaborare cu German Institute for Development Evaluation [Institutul German pentru Evaluarea Dezvoltării]

Țara: România

Perioada: 30/04/2020

Participant: Toma Stefánia

Descriere: Joi, 30 aprilie 2020, Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a participat la webinarul *”What do we know about interventions for building peaceful societies? What don’t we know?” [Ce știm despre intervențiile pentru societăți pașnice? Ce nu știm? – ID Webinar: 993 9458 9943]* organizat de International Initiative for Impact Evaluation [Inițiativa Internațională pentru Evaluare de Impact] în colaborare cu German Institute for Development Evaluation [Institutul German pentru Evaluarea Dezvoltării]. Ada Sonnenfeld de la organizația 3ie a prezentat noul lor proiect – EGM (Evidence Gap Map), o hartă a evaluărilor de intervenții care au avut scopul de a contribui la o societate inclusivă și coezivă în contexte fragile. Au fost prezentate conceptele și conceptualizările aplicate pentru identificarea intervențiilor și a evaluărilor proiectelor de dezvoltare. În discuțiile care au urmat, a fost subliniată importanța cunoașterii acestor intervenții și a evaluării acestora în dezvoltarea unor noi intervenții. Metodele mixte (cantitative și calitative), atât în cercetare, cât și în evaluare au un rol foarte important și s-au dovedit a fi mai eficiente în procesul de cunoaștere și în design-ul unor noi politici sociale, deoarece permit o cunoaștere mai complexă. Mai multe informații pe pagina: <https://gapmaps.3ieimpact.org/node/14158/about>

Titlul: *Conferință Internațională Asociația pentru Studiarea Naționalităților*

Organizatori: ASN, ISPMN etc.

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 07/05/2020

Participant: Toma Stefánia

Descriere: Joi, 7 mai 2020, Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a participat la evenimentul de lansare a Inițiativei Virtuale ASN (Association for the Study of Nationalities). Prima sesiune s-a intitulat *”Naționalism și pandemie”*. La acest eveniment de lansare au fost invitați Florian Bieber (Universitatea din Graz), Kanchan Chandra (Universitatea New York), John Hall (Universitatea McGill) și Gwendolyn Sasse (Universitatea din Oxford). Discuția a fost moderată de președintele ASN Zsuzsa Csergő. Mai multe informații găsiți pe pagina: <https://nationalities.org/news-archive/virtual-asn-initiative-is-announc>

Titlul: *Zilele deschise virtuale*

Titlul prezentării: *Amikor a nép táncol, akkor néptáncol? Gondolatok a hagyományos táncművészet jelenkori változásairól (Câteva gânduri asupra schimbărilor contemporane din cultura dansului tradițional)*

Organizator: Facultatea de Științe și Artă a Universității Sapientia din Cluj-Napoca

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 08/05/2020

Participant: Köncezi Csongor

Descriere: Vineri, 8 mai 2020, Csongor Köncezi (cercetător ISPMN) a susținut o prelegere în cadrul *Zilelor deschise virtuale* organizate de către Facultatea de Științe și Artă a Universității Sapientia din Cluj-Napoca cu titlul *Amikor a nép táncol, akkor néptáncol? Gondolatok a hagyományos táncművészet jelenkori változásairól (Câteva gânduri asupra schimbărilor contemporane din cultura dansului tradițional)*. În cadrul acestei prelegeri online Csongor Köncezi a vorbit despre întrebările esențiale ale etnocoerologiei contemporane: ce considerăm a fi o cultură tradițională de dans, cum se dezintegrează această cultură și ce putem considera dans popular în secolul al 21-lea?

<https://www.facebook.com/Sapientia.Kolozsvar/videos/339919826980992/>

Linkuri reacții presă: <https://kronikaonline.ro/szines/virtualis-nyilt-napok-a-kolozsvari-sapientian>

Titlul: *Conferința Anuală a Doctoranzilor din cadrul Școlii Doctorale de Studii de Hungarologie a Universității Babeș-Bolyai*

Titlul prezentării: *Ideologii lingvistice în presa minoritară armeană*

Organizatori: Școala Doctorală de Studii de Hungarologie, UBB Cluj

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 15/05/2020

Participant: Veress Ilka

Descriere: Lucrarea cu titlul *Ideologii lingvistice în presa minoritară armeană* a urmărit metodologia analizei de conținut și s-a centrat asupra acestor ideologii lingvistice explicite, care pot avea impact asupra atitudinii personale a vorbitorilor nativi de limba armeană, precum și asupra practicilor și strategiilor lingvistice la nivelul comunității de vorbitori.

Titlul: *Prelegere (conferință individuală) pe tema cărții "Despre vigilența ideologică ..."*

Titlul prezentării: *Despre vigilența ideologică - file din istoria cenzurii minoritare maghiare la Oradea*

Organizator: Colegiul Noua Europă (București)

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 17/06/2020

Participant: Plainer Zsuzsa

Descriere: În data de 17 iunie 2020, cercetătorul ISPMN Plainer Zsuzsa a avut o prelegere (conferință individuală) în limba engleză la Colegiul Noua Europa din București cu titlul: *Despre vigilența ideologică - file din istoria cenzurii minoritare maghiare la Oradea*, despre cartea sa apărută la Editura ISPMN în anul 2019.

Titlul: *"WAPOR July Webinar: Mixed Mode and Mixed Device Surveys: Why, When, and How" [Webinar WAPOR: Metode mixte în anchete: de ce, când și cum]*

Organizator: ESRA

Țara: România

Perioada: 09/07/2020

Participant: Toma Stefánia

Descriere: Webinarul a fost organizat de Asociația WAPOR cu scopul de a discuta noile provocări cauzate de pandemie care a afectat modul și metodele de colectare a datelor în cadrul anchetelor sociologice. Edith de Leeuw și Anne Elevelt au prezentat câteva metode de colectare a datelor folosind metode mixte de culegere subliniind avantajele și dezavantajele în cazuri diferite. Mai multe informații găsiți pe pagina:

<https://wapor.org/resources/wapor-webinars/>

Titlul: *Festivalul de Film Râșnov - Școala de vară Astra*

Titlul prezentării: luare de cuvânt în cadrul dezbaterii "Germanii din România după al Doilea Război Mondial" care se va realiza în cadrul Festivalului de Film Documentar.

Organizatori: FFIR

Țara: România

Localitatea: Râșnov

Perioada: 31/08/2020

Participant: Anghel Remus

Descriere: Sâmbata, 22 august 2020, Remus Anghel (cercetător ISPMN) a participat la dezbaterile intitulate „Germanii din România după cel de-al Doilea Război Mondial”, care a avut loc în cadrul secțiunii tematice „Forumul de Dezbateri” al Festivalului de Film și Istorie Râșnov „Război și pace”, din perioada 21-30 august 2020. Dezbaterile au fost moderată de către cercetător dr. Cosmin Budeancă și au participat Hannelore Baier, Ottmar Trașcă și Remus Anghel. Dezbaterile au analizat momentele critice din istoria comunității germane din România și a adus la cunoștința publicului lucruri cunoscute și mai puțin cunoscute din zbuciumata istorie a acestei comunități etnice în secolul al XX-lea. Dezbaterile au fost audiate de 50 de persoane și a atras mai mult de 1.000 de vizualizări pe internet.

Titlul: *WAPOR webinar despre metode avansate în anchetele comparative multietnice*

Organizator: WAPOR

Țara: România

Perioada: 15/09/2020

Participant: Toma Stefánia

Descriere: Marți, 15 septembrie 2020, a avut loc un nou webinar WAPOR despre metode avansate în anchetele comparative la care au fost invitați cercetători care au contribuit cu câte un capitol la volumul intitulat „Advances in Comparative Survey Methods” (Wiley, 2019) despre provocările anchetelor multinaționale, multiregionale și multiculturală. Spre exemplu, s-a pus în discuție îmbunătățirea comparabilității anchetelor, cum să se aleagă și să se utilizeze limbile în țări și regiuni diferite, cum să se reducă sursele de eroare care provin din traducerea instrumentelor sau a sculelor utilizate,

care sunt greutățile armonizării datelor. La webinar a participat Toma Stefănia (cercetător ISPMN).

Titlul: *Școala de toamnă Politici sociale în comunismul românesc, ediția a 5-a,,Tinerețea în comunism”.*

Titlul prezentării: *Memorie și identitate. Anii tinereții socialiste la turcii și tătarii din Dobrogea (România)*

Organizator: Facultatea de Istorie și Filosofie din Cluj-Napoca

Țara: România

Perioada: 21-26 septembrie 2020

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: În perioada 21 -26 septembrie 2020, Adriana Cupcea a participat la a cincea ediție a Școlii de toamnă „Politici sociale în comunismul românesc”, organizată de Facultatea de Istorie și Filosofie din Cluj-Napoca. Anul acesta tema a fost „Tinerețea în comunism”, conținând și o secțiune dedicată tinereții minorităților conlocuitoare din România comunistă: turci și tătari, maghiari, sași, romi.

Adriana Cupcea (ISPMN) a susținut prezentarea cu titlul: *Memorie și identitate. Anii tinereții socialiste la turcii și tătarii din Dobrogea (România).*

Titlul: *Minoritățile etnice ca bogăție a regiunii Dunării*

Titlul prezentărilor:

1. *Towards a diversification of diversity? Minorities and identity politics in Romania (Spre o diversificare a diversității? Minorități și identități politice în România)* – Horvath Istvan

2. *MIRAS-Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară* (Adriana Cupcea)

Organizatori: Departamentul pentru Relații Interetnice - Guvernul României, Forumul Cultural Austriac

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 23/09/2020

Participanți: Horváth István, Adriana Cupcea

Descriere: În data de 23 septembrie 2020, a avut loc conferința *Ethnic Minorities as treasure of the Danube Region (Minoritățile etnice ca bogăție a Dunării)*, organizată la București de către Departamentul de Relații Interetnice și Forumul Cultural Austriac. Din partea ISPMN au participat Horváth István (președinte ISPMN) și Adriana Cupcea (cercetător ISPMN). Horváth István a prezentat lucrarea cu titlul: *Towards a diversification of diversity? Minorities and identity politics in Romania (Spre o diversificare a diversității? Minorități și identități politice în România)*. Adriana Cupcea a prezentat proiectul *MIRAS - Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară din Dobrogea (România)*, coordonat de DRI și ISPMN.

Titlul: *Conferința de atelier PHILTER*

Titlul prezentării: *Memoriile publicului de teatru - o metodă de cercetare a istoriei comunismului.*

Organizatori: Participanții proiectului PHILTER - Teatrul Szigligeti, Oradea

Țara: România

Localitatea: Oradea

Perioada: 16/10/2020

Participant: Plainer Zsuzsa

Descriere: În data de 16 octombrie 2020, cercetătorul ISPMN Plainer Zsuzsa a participat la conferința de atelier organizată de către participanții proiectului PHILTER și Teatrul Szigligeti Oradea. În cadrul conferinței cercetătorul a susținut o prelegere în limba maghiară cu titlul: *Memoriile publicului de teatru - o metodă de cercetare a istoriei comunismului.*

Titlul: *Stagiu de documentare: Festivalul de Film Documentar ASTRA (Sibiu) - ediție online*

Organizator: ASTRA Sibiu

Țara: România

Localitatea: Sibiu

Perioada: 16/10/2020 - 25/11/2020

Participant: Iulia-Elena Hossu

Descriere: În perioada 16-25 octombrie 2020, a avut loc online Festivalul de Film Documentar ASTRA. AFF 2020 Sibiu, ajuns la cea de-a 26-a ediție, este cel mai mare festival de film documentar din România și unul dintre cele mai importante din Europa. Anul acesta programul festivalului a cuprins o selecție de documentare proiectate la ediția în aer liber, desfășurată în cursul lunii septembrie, cât și o selecție de documentare incluse în ediția online a festivalului. Pe parcursul ediției online, Iulia-Elena Hossu (cercetător ISPMN) a publicat 3 cronici de film documentar pe portalul cultural LiterNet. Mai multe detalii despre întregul eveniment puteți accesa pe pagina AFF 2020.

Linkuri reacții presă: Cronica 1: <https://agenda.liternet.ro/articol/24979/Iulia-Hossu/Cufarul-familiei-It-Takes-a-Family-Secrete-de-familie-la-Astra-Film-Festival-2020.html>

Cronica 2: <https://agenda.liternet.ro/articol/24994/Iulia-Hossu/Vieti-fragmentate-Village-of-Women-Satul-femeilor-la-Astra-Film-Festival-2020.html>

Cronica 3: <https://agenda.liternet.ro/articol/25006/Iulia-Hossu/Intalnirea-cu-celalalt-Josefin-Florin-la-Astra-Film-Festival-2020.html>

Titlul: *Why Do Social Origins Still Matter? (De ce contează în continuare originea socială?)*

Titlul prezentării: *Why Do Social Origins Still Matter? (De ce contează în continuare originea socială?)*

Organizatori: ISPMN, UBB FSPAC

Țara: România

Localitatea: Cluj Napoca

Perioada: 31/10/2020

Participant: Anghel Remus

Descriere: Vineri, 30 octombrie 2020, Remus Gabriel Anghel (cercetator ISPMN) a organizat un workshop intitulat „*Why Do Social Origins Still Matter? New Mechanisms of Privilege Maintenance on the Labour Market*” (*De ce contează în continuare originea socială? Noi mecanisme de păstrare a privilegiului pe piața muncii*). Workshop-ul a fost susținut de către dr. Diana Galoș, cercetător postdoctorand la Universitatea din Konstanz

(Germania) și a fost organizat în cadrul burselor Star UBB. Prezentarea a discutat modalitățile prin care originea socială are rolul de preservare a inegalităților și privilegiilor în cazul persoanelor înalt calificate. Studiul a fost realizat pe baza datelor existente în țări precum: Italia, Franța și Statele Unite. Remus Gabriel Anghel a organizat workshop-ul și a condus cea de-a doua parte din secțiunea dedicată discuțiilor de după prezentare.

Titlul: *Întâlnirea Coreografilor Maghiari din România, ediția a III-a*

Titlul prezentării: *A néprajzi hitelesség kérdése a színpadi néptáncművészetben (Despre problematica autenticității etnografice în arta spectacolului)*

Organizatori Asociația de Dans Popular a Maghiarilor din România

Țara: România

Localitatea: Valea Boroș

Perioada: 06/11/2020 - 08/11/2020

Participant: Könczei Csongor

Descriere: Sâmbătă, 7 noiembrie 2020, Csongor Könczei (cercetător ISPMN) a susținut o prelegere științifică în cadrul Întâlnirii Coreografilor Maghiari din România, ediția a III-a, organizată de către Asociația de Dans Popular a Maghiarilor din România la Valea Boroș, județul Harghita, cu titlul *A néprajzi hitelesség kérdése a színpadi néptáncművészetben (Despre problematica autenticității etnografice în arta spectacolului)*. În cadrul acestei prelegeri Csongor Könczei a vorbit despre formele de reprezentare, de păstrare a culturii tradiționale, în special a folclorului muzical și de dans în domeniul artei spectacolului în secolul al 21-lea. Scopul și obiectivul de bază al funcționării ansamblurilor de dansuri populare maghiare, inclusiv cele din Transilvania, sunt reprezentarea pe scenă a dansului popular tradițional. Teza principală a prelegerii a fost că examinarea autenticității etnografice a acestor spectacole este de fapt o sursă de critică.

(<https://www.facebook.com/neptancegyesulet/photos/a.172033796164083/3786626918038068/>)

Titlul: *Consultarea online a raportorului special al Națiunilor Unite, Ahmed Shaheed, asupra Impactului Islamofobiei, urii anti-musulmani, discriminării la adresa libertății de gândire și a conștiinței religioase, în Europa Centrală și de Est și în Asia Centrală.*

Titlul prezentării: *Islamofobia în România*

Organizator: Organizația Națiunilor Unite

Țara: România

Perioada: 01/12/2020

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: În data de 1 decembrie 2020, Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) a participat la consultarea online a raportorului special al Națiunilor Unite, Ahmed Shaheed, asupra Impactului Islamofobiei, urii anti-musulmani și discriminării la adresa libertății de gândire și a conștiinței religioase, în Europa Centrală și de Est, și în Asia Centrală.

Adriana Cupcea a prezentat o schiță a fenomenului islamofobiei în România, axată pe următoarele direcții de analiză, care s-au suprapus direcțiilor de discuție stabilite organizatori: definiții ale fenomenului în România, manifestări, cauze, apariția actorilor

statali și nestatali anti-musulmani, forme de discriminare ale acestora (directe și indirecte), eforturi de eliminare ale fenomenului.

La eveniment au participat 19 specialiști din Europa Centrală și de Est, și din Asia Centrală, reprezentanți ai mediului academic și societății civile.

Titlul: *Conferința CRCMIS – Centrul Român de Cercetare a Migrației și Incluziunii Sociale*

Titlul prezentării: *Rețele și lanțuri de migrație în migrația internațională. Concepte și utilizări*

Organizatori: Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației, LADO Cluj, ARPCPS Brașov, IGI

Țara: România

Localitatea: Cluj Napoca

Perioada: 11/12/2020

Participant: Remus Gabriel Anghel

Descriere: În data de 11 decembrie 2020, Remus Gabriel Anghel, cercetător ISPMN a participat la conferința intitulată *CRCMIS – Centrul Român de Cercetare a Migrației și Incluziunii Sociale*, organizată de către Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației afiliat Universității Babeș-Bolyai Cluj, Liga Apărării Drepturilor Omului Cluj, ARPCPS – Centrul de Integrare a Migranților Brașov și Inspectoratul General pentru Imigrări. Conferința a discutat datele existente în România în domeniul migrației și integrării migranților. Au fost prezenți reprezentanți ai diferitelor instituții cu atribuțiuni în colectarea de date. Remus Anghel a prezentat articolul: „*Rețele și lanțuri de migrație în migrația internațională. Concepte și utilizări*”. Articolul prezintă unele din teoriile dominante din domeniul migrației referitoare la conceptualizarea modului în care se produce migrația internațională.

2. Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. internaționale

Titlul: *Reuniune a partenerilor proiectului REDISCOVER*

Organizator: Primăria Banja Luka

Țara: Bosnia Herzegovina

Localitatea: Banja Luka

Perioada: 25/02/2020 - 27/02/2020

Participant: Anca Filipovici

Descriere: În perioada 25-27 februarie 2020, a avut loc la Banja Luka (Bosnia și Herzegovina) a 4-a întâlnire a partenerilor din cadrul proiectului *REDISCOVER (Rediscover, expose and exploit the concealed Jewish heritage of the Danube Regio)*, finanțat în cadrul Programului Transnațional Dunărea. Evenimentul a fost găzduit de Centrul Cultural Evreiesc și a discutat acțiunile pilot ce urmează a fi implementate de parteneri și contribuția acestora la studiul privind rutele tematice transnaționale ce vor pune în valoare moștenirea culturală evreiască. Întâlnirea s-a bucurat și de participarea reprezentanților portalurilor Jewish Heritage Europe și AEPJ Jewish Heritage, care și-au

exprimat disponibilitatea de a contribui la rezultatele proiectului. ISPMN, partener strategic asociat, a fost reprezentat la această întâlnire de Anca Filipovici (cercetător).

Titlul: *Conferința internațională despre practica multilingvă*

Titlul prezentării: *Equal, but some more equal than others? Official language use and linguistic landscape of mixed Hungarian-Romanian schools in Romania (Egali, dar unii mai egali decât alții? Utilizarea oficială a limbii și peisajul lingvistic în școlile mixte din România)*

Organizator: Uniwersytet Szczeciński

Țara: Polonia

Localitatea: Szczecin

Perioada: 24/02/2020 - 26/02/2020

Participant: Toró Tibor

Descriere: În perioada 24-26 februarie Toró Tibor, cercetător în cadrul Centrului de Documentare ISPMN, a participat la *Conferința internațională despre practica multilingvă* organizată de către Facultatea de Litere din cadrul Universității din Szczecin. Toró împreună cu Varga Szilvia, masterandă în cadrul Universității Sapientia din Cluj, a prezentat o cercetare axată pe folosirea limbii maghiare și peisajul lingvistic în cadrul școlilor mixte româno-maghiare din România. Studiul prezentat a subliniat că în majoritatea școlilor mixte cele două limbi nu sunt folosite simetric. În cazul în care directorul școlii aparține minorității naționale, sau dacă elevii aparținând minorității sunt în majoritate, comunicarea bilingvă a școlilor este mai accentuată.

În cadrul conferinței a fost invitat și renumitul sociolingvist, profesorul François Grosjean, care a vorbit despre cum contextul social influențează folosirea și competența în limbile cunoscute.

Titlul: *Expert Workshop „Causes, Effects, and Policy Approaches – Addressing Emigration from the Western Balkans” (Cauze, efecte și demersuri de politici publice – Adresând provocările emigrării din Balcanii de Vest).*

Titlul prezentării: *„Lessons from Romania on Highly Qualified Returnees: Processes, Policies, Effects” (Cazuri din România despre întoarcerea migranților înalt calificați: procese, politici și efecte)*

Organizatori: Aspen Institute Germany, Südosteuropa Gesellschaft

Țara: Germania

Localitatea: Berlin

Perioada: 25/06/2020

Participant: Anghel Remus

Descriere: În perioada 23-25 iunie 2020, Remus Gabriel Anghel a participat la workshop-ul „Causes, Effects, and Policy Approaches – Addressing Emigration from the Western Balkans” (Cauze, efecte și demersuri de politici publice – Adresând provocările emigrării din Balcanii de Vest), organizat de către Institutul Aspen Germania și Südosteuropa Gesellschaft (Asociația Europei de sud-est). Anghel Remus a prezentat articolul intitulat „Lessons from Romania on Highly Qualified Returnees: Processes, Policies, Effects” (Cazuri din România despre întoarcerea migranților înalt calificați: procese, politici și efecte). Articolul a fost realizat împreună cu Monica Roman, profesor la ASE București. <https://www.aspeninstitute.de/events/expert-online-workshop-series->

Titlul: *Participare la conferința Imiscoe Luxemburg*

Titlul prezentării: Workshop de discuție carte: „Transnational Return and Social Change. Hierarchies, Identities and Ideas” (Întoarcere transnațională și schimbare socială. Ierarhii, identități și idei), precum și „Minority institutions and transnational identities. Reflections from the Romanian – German transnational space” (Instituții ale minorităților și schimbare socială. Reflecții din câmpul social româno-german).

Organizator: IMISCOE

Țara: Luxemburg

Localitatea: Luxembourg

Perioada: 1,2/07/2020

Participant: Anghel Remus

Descriere: În data de 1 iulie 2020, Remus Gabriel Anghel, cercetător ISPMN, a participat la panelul „Privileged mobilities” (Mobilități privilegiate) care a avut loc în cadrul conferinței anuale IMISCOE, cea mai mare rețea de cercetare a migrației din Europa. Remus Anghel a prezentat împreună cu Ovidiu Oltean articolul intitulat „*Minority institutions and transnational identities. Reflections from the Romanian-German transnational space*” (*Instituții minoritare și identități transnaționale. Reflecții din spațiul transnațional româno-german*).

În data de 2 iulie 2020, Remus Gabriel Anghel, cercetător ISPMN, a participat la workshop-ul de carte intitulat „Transnational Return and Social Change. Hierarchies, Identities and Ideas” (Întoarcere transnațională și schimbare socială. Ierarhii, identități și idei). Workshopul a dezbătut cartea cu același titlu care a apărut în 2019 la editura Anthem Press din Marea Britanie. Cartea discută procesele actuale de migrație de întoarcere în diverse zone geografice și propune conceptul de „întoarcere transnațională” pentru a putea surprinde procesele actuale de întoarcere, definite printr-o înclinare mai mică a migranților de a se stabili definitiv într-un loc, precum și legăturile pe care aceștia le susțin continuu cu contexte sociale din țările în care au emigrat. În cadrul workshop-ului cartea a fost discutată de către Eva Ostergaard Nielsen, profesor la Universitatea Autonomă din Barcelona, Izabela Grabowska, profesor la Universitatea din Varșovia, și Laura Moroșanu, lector la Universitatea din Sussex. Prezentarea cărții au realizat-o Remus Anghel, cercetător ISPMN și Margit Fauser, profesor la Universitatea de Științe Aplicate din Darmstadt.

Titlul: *Conferință Internațională ECER – Inclusive Education [Educație Incluzivă]*

Titlul prezentării: *Overcoming the Educational Marginality of Roma in the Changing Cultures of Roma and School Communities [Depășind marginalizarea educațională a copiilor romi în contextul comunităților în schimbare]*

Organizator: ECER - European Educational Research Association (Asociația Europeană pentru Cercetări în Educație)

Țara: Regatul Unit

Localitatea: Glasgow

Perioada: 23/08/2020 - 28/08/2020

Participant: Toma Stefánia

Descriere: În perioada 23-28 august 2020, au avut loc conferințele EERA-ECER, care anul acesta au fost organizate în mediul virtual de către Asociația Europeană de Cercetare în Educație. Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a avut o prezentare, în coautorat cu Rosa Drown, cu titlul *Overcoming the Educational Marginality of Roma in the Changing Cultures of Roma and School Communities [Depășind marginalizarea educațională a copiilor romi în contextul comunităților în schimbare]* din cadrul sesiunii intitulată (Re)connecting Communities Through Research on Inclusive Education [Conectarea comunităților prin cercetarea educației incluzive]. Mai multe sesiuni și prezentări s-au centrat pe tema educației incluzive, din perspectiva mai multor discipline, accentuând rolul educației incluzive în dezvoltarea comunităților educaționale care funcționează pe principiul diversității ca element de bază în practicile și politicile educaționale.

Titlul: *ICRL14 - Al 14-lea Conferință internațională de lingvistică limbii romani*

Titlul prezentării: *Utilizarea limbii romani în contextul convertirii religioase: Repertoriu lingvistic și menținerea granițelor sociale*

Organizatori: Institutul pentru Studii Balcanice, Academia de Științe Sârba

Țara: Serbia

Localitatea: Belgrad

Perioada: 10/09/2020 - 11/09/2020

Participant: Fosztó László

Descriere: Joi, 10 septembrie 2020, László Fosztó a participat cu prezentare la a 14-a Conferință Internațională de Lingvistică a Limbii Romani (ICRL14). Conferința a fost organizată online, organizatori fiind Institutul pentru Studii Balcanice al Academiei de Științe Sârbe, de la Belgrad. Tema prezentării a fost *Utilizarea limbii romani în contextul convertirii religioase: Repertoriu lingvistic și menținerea granițelor sociale*, iar László Fosztó a vorbit despre fenomenul de creare a unui repertoriu lingvistic prin procesul de convertire religioasă, mai ales a mișcărilor neo-protestante, evanghelice. În ultimele luni, pandemia COVID 19 a adus nu numai închiderea bisericilor și a adunărilor publice, dar și o intensificare a comunicării religioase prin intermediul internetului. Creșterea izolării și intensificarea schimburilor online au influențat asupra formării și reorganizării sociale, dar și discursive a granițelor comunităților de discurs, și implicit a strategiilor de valorizare a resurselor repertoriului lingvistic.

Linkuri reacții presă: <http://romanilinguistics2020.rs/>

Titlul: *Conferință omagială "László Karsai"*

Titlul prezentării: *Romák a IX. hadtestparancsnokság területén 1944-ben [Romii din aria de acoperire a comandamentului corpului militar IX în 1944]*

Organizator: Universitatea din Szeged

Țara: Ungaria

Localitatea: Szeged

Perioada: 24/09/2020 - 25/09/2020

Participant: Gidó Attila

Descriere: În perioada 24-25 septembrie 2020, s-a desfășurat conferința online cu titlul „Ellenállni a gonosznak” *Konferencia a 70 éves Karsai László tiszteletére [„A rezista răului”. Conferință onorifică cu ocazia împlinirii a 70 de ani de către profesorul László*

Karsai]. Evenimentul a fost organizat de Catedra de Istorie Contemporană a Facultății de Științe Umaniste din cadrul Universității din Szeged, Ungaria. Profesorul Karsai este un cercetător de renume internațional al istoriei Holocaustului romilor și al evreilor din Ungaria, al mișcărilor de extremă dreaptă maghiare, în special al Partidului Crucilor cu Săgeți. Între 1975-1987 și 1994-2016 a predat la Universitatea din Szeged. Attila Gidó (cercetător ISPMN) a participat la conferință cu o prezentare despre soarta populației rome din Transilvania de Nord între 1940-1944. Prezentarea în limba maghiară cu titlul *Romák a IX. hadtestparancsnokság területén 1944-ben [Romii din aria de acoperire a comandamentului corpului militar IX în 1944]* a fost înregistrată și poate fi vizionată accesând acest link

https://www.youtube.com/watch?v=yhSqKAwh7LY&t=18015s&ab_channel=SZTEJelenkort%C3%B6rt%C3%A9netiTansz%C3%A9k (minutele 4:41:01-5:00:10)

Titlul: *Emigration from the Western Balkans: Addressing the Challenge, (Emigrarea din Balcanii de Vest - Adresând provocările emigrării).*

Titlul prezentării: „*Lessons from Romania on Highly Qualified Returnees: Processes, Policies, Effects*” (*Cazuri din România despre întoarcerea migranților înalt calificați: procese, politici și efecte*)

Organizator: Aspen Institute Germany

Țara: Germania

Localitatea: Berlin

Perioada: 30/09/2020

Participant: Anghel Remus

Descriere: În data de 10 septembrie 2020, Remus Gabriel Anghel a participat la conferința intitulată „Emigration from the Western Balkans – Addressing the Challenge” (Emigrarea din Balcanii de Vest – Provocări și Soluții). Conferința a fost organizată de Institutul Aspen din Germania.

Remus Anghel a prezentat împreună cu Monica Roman, profesor la ASE București articolul „Lessons from Romania on Highly Qualified Returnees: Processes, Policies, Effects” (Exemple din România despre migrația creierelor. Procese, Politici, Efecte). Articolul discută unele dintre măsurile pe care România le-a luat pentru atragerea sau reținerea personalului înalt calificat și efectele acestor politici.

Titlul: *THE 5th ONLINE REDISCOVER PARTNER MEETING AND TESTING WORKSHOP (A 5-a reuniune online a partenerilor Rediscover și workshop de testare a acțiunilor pilot)*

Organizator: Primăria orașului Kotor

Țara: Montenegro

Localitatea: Kotor

Perioada: 06/10/2020 - 07/10/2020

Participant: Anca Filipovici

Descriere: În perioada 6-7 octombrie au avut loc, în mediul online, A 5-a reuniune a partenerilor proiectului Rediscover și workshopul de testare a acțiunilor pilot, organizate de partenerul municipal Kotor, Muntenegru. În cadrul evenimentului, partenerii au prezentat produsele și serviciile de turism cultural ce vor pune în valoare moștenirea culturală iudaică din zona Dunării, în forma adaptată la noul context al pandemiei de

Covid-19. Parteneriatul între orașele din proiect și sinergia dintre echipele de implementare, istorici, comunități evreiești locale și operatori de turism contribuie la dezvoltarea regională și locală, promovând cultura evreiască în turism pe următoarele coordonate: gastronomie, patrimoniu material, evenimente culturale, istorie orală. Anca Filipovici (cercetător ISPMN) a participat la dezbateri din partea partenerului strategic asociat (ASP 8), în calitate de consultant expert.

Titlul: *Stagii de documentare și schimburi de experiență în cadrul proiectului MIGROMDEVPOL*

Titlul prezentării: *Migrație internațională, dezvoltare locală și indicatori*

Organizatori: TÁRKI-POLC, CBEEGS

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta, Stockholm, Trento

Perioada: 26/10/2020 - 30/10/2020

Participant: Toma Stefánia

Descriere: Luni, 26 octombrie 2020, a avut loc un webinar organizat de SSHOC în cadrul căruia a fost prezentată platforma EMM Survey Registry. Această platformă este rezultatul colaborării unui consorțiu european, ETHMIGSURVEYDATA, un proiect COST Action-16111. Platforma va conține o bază de date detaliată și actualizată, tip open access. În perioada 29-30 octombrie, a avut loc întâlnirea de lucru a comitetului de management și a conducătorilor celor 5 grupuri de lucru pentru a discuta rezultatele proiectului, greutățile întâmpinate în perioada pandemiei și posibilitățile de colaborare și valorizare a rezultatelor. Toma Stefánia (cercetător ISPMN) face parte din echipa națională, fiind membru supleant în comitetul de management din România.

Titlul: *Social Dynamics. Inequalities, Integration, Mobility and Migration [Dinamica socială. Inegalități, integrare, mobilitate și migrație]*

Titlul prezentării: *Going Abroad for making a Home at Home [Plecând în străinătate pentru a construi o casă acasă]*

Organizator: Centrul de Cercetare în Științe Sociale al Academiei de Științe a Ungariei

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 16/11/2020 - 17/11/2020

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada 16-17 noiembrie 2020, a avut loc la Budapesta și în mediul virtual conferința internațională *Social Dynamics. Inequalities, Integration, Mobility and Migration* [Dinamica socială. Inegalități, integrare, mobilitate și migrație] organizată de Centrul de Cercetare în Științe Sociale al Academiei de Științe a Ungariei în cadrul programului Excelență în Cooperare în Cercetarea Mobilității. Scopul conferinței a fost să capteze o imagine cât mai clară a schimbărilor sociale care sunt rezultatul răspunsurilor sociale și politice date la noile provocări globale ale mobilității și imobilității, al adâncirii disparităților sociale și al creșterii inegalităților.

Pe parcursul a celor două zile, mai multe secțiuni au discutat problematici legate de mobilitatea transnațională, impactul local al migrației, modele ale integrării sociale, teme legate de identitate, migrație și integrare, situația și rolul familiei în mobilitatea transnațională, respectiv mobilitate socială și deschiderea sau închiderea structurilor

sociale. Marți, 17 noiembrie, secțiunea intitulată *Cross-border Labour (im)mobilities of marginalized groups* a găzduit o serie de prezentări pe tema migrației și a efectelor locale. Astfel, Margaret Greenfields, David Smith și Egle Dagilyte au vorbit despre muncitorii est-europeni din fermele din Marea Britanie. Kamila Fiałkowska și Michał P. Garapich au prezentat situația familiilor transnaționale românești pe perioada pandemiei și a insecurităților care au apărut pe perioada crizei. Stefănia Toma și László Fosztó (cercetători ISPMN) au susținut prezentarea cu titlul *Going Abroad for making a Home at Home* [Plecând în străinătate pentru a construi o casă acasă] în care au vorbit despre efectul migrației și al utilizării remiterilor în localitățile și comunitățile de origine, discutând mai ales schimbările care au afectat mediul construit, mai exact care sunt procesele prin care se construiește o casă, cu ce scop și cum contribuie schimbările în plan individual la o schimbare pe o scară mai largă, determinând schimbarea spațiului construit și a peisajului etnic. Judit Durst a lansat întrebarea dacă există practici de mobilitate divergente în cazul diferitelor grupuri etnice din regiunea de Nord a Ungariei. În final, Veronika Nagy a prezentat imaginariul legăturilor digitale care însoțește migrația persoanelor și a familiilor vulnerabile, respectiv a refugiaților.

Următoarea secțiune a continuat să discute despre migrația și mobilitatea persoanelor între Uniunea Europeană și țările vecine Uniunii. Secțiunea a fost deschisă de Remus Gabriel Anghel (cercetător ISPMN) și Ovidiu Oltean cu prezentarea intitulată *Minority Institutions and Transnational Identities – Reflections from the Romanian-German transnational space* [Instituții ale minorităților și identități transnaționale – reflecții din spațiul transnațional româno-german] care a discutat modul în care instituțiile minorităților naționale intervin în formarea identităților, a rețelelor de migranți în Germania și România. În continuare, prezentarea Lisei Riedner s-a încadrat în contextul Germaniei, discutând despre conflictele și tensiunile care însoțesc accesul la drepturile sociale și de locuire ale migranților și modul în care aceste noi regimuri de migrație sunt contestate prin diferite practici de excludere. Izabella Main a prezentat rezultatele unui proiect H2020 – NoVaMigra, în cadrul căruia s-a cercetat situația migrației de revenire în Polonia. În final, Andrii Khomiak a prezentat situația migranților ucraineni în Polonia și procesul de continuare a traiectoriei migratorice, deoarece Polonia este considerată doar un punct de plecare pentru migranți, respectiv, cum acest proces a fost afectat de pandemie.

Mai multe informații și abstractele prezentărilor puteți găsi pe paginile:

<https://www.facebook.com/events/3721712464585375/>

<https://tk.mta.hu/social-dynamics-inequalities-integration-mobility-and-migration-conference>

<https://qubit.hu/2020/11/23/mit-varnak-magyarorszagtol-a-kinai-kotvenytelepesek-es-mi-vezerli-a-visszaromanosodast>

Linkuri reacții presă: <https://www.facebook.com/events/3721712464585375/>

<https://tk.mta.hu/social-dynamics-inequalities-integration-mobility-and-migration-conference>

<https://qubit.hu/2020/11/23/mit-varnak-magyarorszagtol-a-kinai-kotvenytelepesek-es-mi-vezerli-a-visszaromanosodast>

Titlul: *Conferința internațională: Teatrul în perioada dictaturii [Nemzetközi konferencia: Színház a diktatúrában]*

Titlul prezentării: *A színházi cenzúra társadalmi hatásai. Az Ősvigasztalás és a nagyváradi közönség az 1980-as években [Efectele sociale ale cenzurii teatrale. Piesa "Consolare strămoșească" și publicul orădean în anii 1980]*

Organizatori: Institutul de Cercetări Teatrale și Multimedia - Universitatea de arte din Târgu Mureș

Țara: România

Localitatea: Târgu Mureș

Perioada: 09/12/2020 - 10/12/2020

Participant: Plainer Zsuzsa

Descriere: În perioada 9-10 decembrie 2020, cercetătorul ISPMN Plainer Zsuzsa a participat la "*Conferința internațională Teatrul în perioada dictaturii comuniste [Színház a diktatúrában - Nemzetközi konferencia]*" (eveniment on-line). La acest eveniment cercetătorul a ținut o prezentare în limba maghiară cu titlul: *Efectele sociale ale cenzurii. Piesa "Consolare Strămoșească" și publicul maghiar în anii 1980 [A színházi cenzúra társadalmi hatásai. Az Ősvigasztalás és a nagyváradi közönség az 1980-as években]*.

Cap VI. Prezențe în mass-media

Autor: Plainer Zsuzsa

Perioada: 12/03/2020 - 13/03/2020

Numele organului de presă: Radio Cluj, redacția maghiară

Numele participantului: Plainer Zsuzsa

Titlul emisiunii: Hangoló

Tema dezbătută: Interviu despre aspectele sociale ale cenzurii

URL: <http://www.kolozsvariradio.ro/2020/03/12/a-cenzura-cselei-es-arnyalatai-a-ceausescu-rendszerben/?fbclid=IwAR0zr1KbwcFgney6qAahXr7dIsKhx-FZ5PwW8DvG5VIWAYBfQqFpb1UVFp4>

Autor: Plainer Zsuzsa

Perioada: 16/03/2020

Numele organului de presă: Transindex

Numele participantului: Plainer Zsuzsa

Tema dezbătută: Interviu acordat despre aspectele sociale ale cenzurii instituțiilor maghiare

URL: http://multikult.transindex.ro/?cikk=28306&hogyan_formalta_a_80as_evek_cenzur_aja_a_romaniai_magyar_tarsadalmat?

Autor: Anghel Remus

Perioada: 23/03/2020

Numele organului de presă: Europa Libera

Numele participantului: Anghel Remus

Titlul emisiunii: Actualitatea Românească

Tema dezbătută: Remus Anghel, cercetător ISPMN a acordat un interviu la Europa Liberă pe tema pandemiei. În mod clar, pandemia a afectat mobilitatea intra-europeană. În acest context articolul de presă a analizat modul în care pandemia și urmările ei au influențat și probabil vor continua să influențeze migrația românească, schițând eventuale evoluții. În articol se susține faptul că aceste efecte vor fi cel mai probabil masive, încă greu de anticipat, iar în eventualitatea unei întoarceri a unui număr mai mare de cetățeni români, statul român va trebui să adopte politici eficiente de retenție.

URL: <https://romania.europalibera.org/a/sociolog-europa-va-fi-zguduit%C4%83-economic-iar-acest-lucru-va-avea-efecte-profunde-asupra-migra%C8%9Biei/30503993.html>

Autor: Anghel Remus

Perioada: 31/03/2020

Numele organului de presă: Universitatea din Leeds - Blog Northern Notes

Numele participantului: Anghel Remus

Titlul: When Diaspora Meets Pandemic

Tema dezbătută: Articolul de blog discută modurile în care pandemia a afectat și afectează relațiile dintre diaspora românească și țara de origine.

URL: <https://northernnotes.leeds.ac.uk/when-diaspora-meets-pandemic/>

Autor: Fosztó László

Perioada: 19/04/2020

Numele organului de presă: Szocioblog - Blogul studenților și profesorilor sociologi și antropologi la UBB

Numele participantului: Fosztó László

Titlul: Romii și Coronavirusul

Tema dezbătută: Romii și coronavirusul. Interviu cu antropologul László Fosztó, partener de discuții Barbara Gecse.

Situația prezentă este un exemplu bun pentru a vedea care sunt pericolele discursului dezumanizant și stigmatizant. Acest discurs proiectează o problemă asupra unui grup de persoane, o problemă pentru care nu sunt ei cauza, dar pot fi constituiți ca țapi ispășitori. Astfel crește potențialul pentru excludere care în cazuri mai grave ajunge chiar la violență.

URL: <https://bbteszocioblog.blogspot.com/2020/04/romak-es-koronavirus.html>

Autor: Anghel Remus

Perioada: 04/05/2020

Numele organului de presă: Süddeutsche Zeitung

Numele participantului: Anghel Remus

Titlul: Schwierige Ernte (Recoltă dificilă)

Tema dezbătută: Articolul de presă analizează situația muncitorilor sezonieri în agricultura germană concentrându-se asupra situației muncitorilor români din Germania în contextul pandemiei.

URL: <https://www.sueddeutsche.de/politik/landwirtschaft-coronavirus-erntehelfer-familienbetrieb-1.4895316?reduced=true>

Autor: Fosztó László

Perioada: 05/05/2020

Numele organului de presă: Radio Cluj, Emisiunea în limba maghiară

Numele participantului: Fosztó László

Titlul emisiunii: Tetóterasz (Terasa pe acoperiș)

Tema dezbătută: Miercuri, 5 mai 2020, László Fosztó, a fost invitat la emisiunea Terasa pe acoperiș (Tetőterasz) Radio Cluj, realizatorul emisiunii István Rostás-Péter. Tema dialogului purtat în cadrul emisiunii a fost problemele generate în relațiile interetnice din România de pandemia COVID-19. În rândul grupurilor vulnerabile și marginalizate cu acces limitat la infrastructură, situația în care se află o parte a romilor din România, există pericolul mai ridicat legat de asigurarea resurselor pentru supraviețuire, de satisfacerea nevoilor de igienă și de a ajunge la serviciile sociale și de sănătate publică. Adicional putem observa creșterea sentimentelor de xenofobie și rasisim în discursul public legat de minorități, precum și unele cazuri de abuz din partea forțelor de ordine. László Fosztó a vorbit despre pericolul proceselor de stigmatizare și crearea țapului ispășitor și responsabilitatea autorităților și a presei de a combate discursul urii, stigmatizarea minorităților și discriminarea.

URL: <http://www.kolozsvarradio.ro/2020/05/09/a-bunbak-kereses-ellenzerei/>

Autor: Fosztó László

Perioada: 25/05/2020

Numele organului de presă: TVR Cluj

Numele participantului: Fosztó László

Titlul emisiunii: Transilvania policroma

Tema dezbătută: Luni, 25 mai 2020, László Fosztó a fost invitat la emisiunea Transilvania policromă a TVR Cluj, departamentul pentru minorități, moderatorul și realizatorul emisiunii: Lavinia Dandoci, reporter: Andrea Ghiță. Tema emisiunii a fost modul în care pandemia COVID 19 a afectat comunitățile de romi defavorizate din România. În cadrul emisiunii s-a prezentat și un reportaj de la evenimentul comemorativ 16 mai 1944 - Ziua Revoltei Romilor de la Auschwitz. Invitații emisiunii au fost Gelu Duminică, sociolog, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, prof. univ. dr. Enikő Vincze - Asociația Căși Sociale Acum, profesor, Facultatea de Studii Europene, UBB, László Fosztó cercetător ISPMN, Alexandrina Kiss, președinte executiv Fundația pentru Drepturile Popoarelor, Norbert Iuonas, președinte Uniunea Civica a Tinerilor Romi din Romania și Ciprian Bogdan, activist.

URL: <https://youtu.be/VTNxVrl8GY8>

Autor: Kozák Gyula

Perioada: 27/05/2020

Numele organului de presă: TVR1

Numele participantului: Kozák Gyula

Titlul emisiunii: Conviețuiri

Tema dezbătută: Miercuri, 27 mai 2020, Gyula Kozák (cercetător ISPMN) a avut o scurtă intervenție telefonică în cadrul emisiunii Conviețuiri de la TVR1 cu tema impactului epidemiei COVID-19 asupra minorităților naționale. Dialogul telefonic a scos în evidență efectul diferențiat al epidemiei asupra minorităților, mai ales a celor marginalizate în comparație cu majoritatea. S-a menționat mecanismul „ștapului ispășitor” și al etichetării care apare în general în momente de criză și a fost ilustrată sumar funcția socială și psihologică a acesteia, și anume, iluzia controlului asupra ineditului necunoscut.

Autor: Fosztó László

Perioada: 07/07/2020

Numele organului de presă: Radio Cluj, Emisiunea în limba maghiară

Numele participantului: Fosztó László

Titlul emisiunii: Tetőterasz (Terasa pe acoperiș)

Tema dezbătută: Marți, 7 iulie 2020, László Fosztó, a fost invitat la emisiunea Terasa pe acoperiș (Tetőterasz) Radio Cluj, realizatorul emisiunii István Rostás-Péter. Tema dialogului purtat în cadrul emisiunii a fost atitudinile sociale față de minorități, și în special față de romi în timpul pandemiei. Oportunitatea pentru discuție a fost oferită de publicarea rezultatelor unui sondaj comandat de Agenția Împreună, executat de IRES cu finanțare din partea Ambasadei Germaniei și a Olandei la București.

URL: <http://www.kolozsvariradio.ro/>

Autor: Könczei Csongor

Perioada: 20/08/2020

Numele organului de presă: Studioul televiziunii Zilelor Culturale Maghiare din Cluj, ediția a 11-a

Numele participantului: Könczei Csongor

Titlul emisiunii: Muzsikával szolgálni... (A servi prin muzică...)

Tema dezbătută: Joi, 20 august 2020, Csongor Könczei (cercetător ISPMN) împreună cu muzicanții Varga István „Kiscsipás” din Huedin și Rudolf Tóni din Mera, au fost invitați în studioul televiziunii Zilelor Culturale Maghiare din Cluj, ediția a 11-a, unde au vorbit despre viața muzicanților romi păstrători ai tradițiilor din Transilvania.

URL:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1412&v=RvqIf0quNFA&feature=emb_logo

Autor: Könczei Csongor

Perioada: 20/08/2020

Numele organului de presă: portalul maszol.ro

Numele participantului: Könczei Csongor

Titlul: Egy eltűnőben lévő átörökített mesterségről beszélgettek a Kolozsvári Magyar Napokon (Discuții despre o meserie tradițională pe cale de dispariție în cadrul Zilelor Culturale Maghiare din Cluj)

Tema dezbătută: Joi, 20 august 2020, Csongor Könczei (cercetător ISPMN) împreună cu muzicanții Varga István „Kiscsipás” din Huedin și Rudolf Tóni din Mera au fost invitați în studioul televiziunii Zilelor Culturale Maghiare din Cluj, ediția a 11-a, unde au vorbit despre viața muzicanților romi păstrători ai tradițiilor din Transilvania. Despre această emisiune a apărut un articol semnat de către Lőrincz Anna pe portalul maszol.ro, articol, care prezintă succint tematica dezbaterii.

URL: <https://www.maszol.ro/index.php/kultura/131003-egy-elt-n-ben-lev-atorokitett-mestersegr-l-beszeltettek-a-kolozsvari-magyar-napokon>

Autor: Anghel Remus

Perioada: 31/08/2020

Numele organului de presă: The Economist

Numele participantului: Anghel Remus

Titlul: „The Balkans are getting short of people” (Balcanii pierd populație)

Tema dezbătută:

În data de 22 august 2020, a apărut un articol semnat de către Tim Judah in The Economist în care Remus Gabriel Anghel, cercetător ISPMN, este interviuat. Articolul se intitulează „The Balkans are getting short of people” (Balcanii pierd populație). Remus Anghel analizează fenomenul și menționează faptul că migrația produce schimbări sociale profunde în țări precum România, dar insuficient studiate și înțelese.

URL: <https://www.economist.com/europe/2020/08/20/the-balkans-are-getting-short-of-people>

Autor: Plainer Zsuzsa

Perioada: 22/09/2020

Numele organului de presă: HVG

Numele participantului: Plainer Zsuzsa

Titlul: Demény Péter: Szeretettel Erdélyből - "Járványfesztiválok" a kultúrára éhezőknek [Din Transilvania cu drag - "Festivaluri de pandemie" pentru înfometaiii de cultură]

Tema dezbătută: Organizarea evenimentelor culturale în Transilvania în timpul pandemiei.

URL:

https://hvg.hu/360/20200922_Szeretettel_Erdelybol_Jarvanyfesztival?fbclid=IwAR1nrcG8CcPYIdUWGTg153NLX-wKzW22UNDHmY2GAFwsBXfRz01cUQhT0DI

Autor: Anghel Remus

Perioada: 30/11/2020

Numele organului de presă: Antromedia

Numele participantului: Anghel Remus

Titlul: Migrația de revenire în România. Stratificare socială, etnicitate și mobilitate

Tema dezbătută: Migrația de revenire în România. Stratificare socială, etnicitate și mobilitate. Articolul dezbate modul în care se produce migrația de revenire și argumentează pentru o viziune diferențiată asupra acesteia în care migrația este parte din, este influențată de, și influențează la rândul ei, stratificarea socială și inegalitatea locală.

URL: <http://antropedia.com/sfertulacademic/remus-anghel/>

Autor: Székely István

Perioada: 07/12/2020

Numele organului de presă: transindex.ro

Numele participantului: Székely István

Titlul: Masă rotundă Transindex: evaluarea rezultatelor alegerilor parlamentare cu experți

Tema dezbătută: În data de 7 decembrie 2020, a avut loc o masă rotundă online organizată de portalul transindex.ro, despre rezultatele alegerilor parlamentare din 2020. La eveniment au participat Zsigmond Csilla (sociolog, Institutul pentru Studiarea Minorităților Naționale, Academia Ungară de Științe), Borbáth Endre (politolog, Berlin Freie Universität și WZB Berlin Social Science Center) și Székely István Gergő (cercetător ISPMN). Evenimentul a fost transmis prin live stream pe Facebook. Materialul video, precum și transcrierea discuției pot fi accesate la https://itthon.transindex.ro/?cikk=28794&transindexkerekasztal_nagy_reformok_nem_va_rhatoak_a_kovetkezo_4_evben_a_nacionalista_diskurzus_viszont_felerosodhet&fbclid=IwAR2j3wF3TVR1Ks0t5dKzB0vtXHepnfyjzOoUxBcih5C5x7avpTLy4z01VU

URL:

https://itthon.transindex.ro/?cikk=28794&transindexkerekasztal_nagy_reformok_nem_va_rhatoak_a_kovetkezo_4_evben_a_nacionalista_diskurzus_viszont_felerosodhet&fbclid=IwAR2j3wF3TVR1Ks0t5dKzB0vtXHepnfyjzOoUxBcih5C5x7avpTLy4z01VU

Autor: Adriana Cupcea

Perioada: 16/12/2020

Numele organului de presă: TVR

Numele participantului: Adriana Cupcea

Titlul emisiunii: Conviețuiri

Tema dezbătută: În data de 16 decembrie 2020, Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) a participat la emisiunea TVR, Conviețuiri. În cadrul emisiunii a vorbit în calitate de coordonator al proiectului realizat în perioada 2019-2020, de către ISPMN și Departamentul de Relații Interetnice (DRI) - MIRAS- Muzeul Virtual al Minorităților Turcă și Tătară din Dobrogea, explicând obiectivul proiectului, acela de a valorifica moștenirea istorică și culturală a turcilor și tătarilor din Dobrogea, prin crearea unui muzeu virtual al celor două comunități și legătura dintre acest muzeu virtual și multiculturalitatea regiunii Dobrogei.

URL: <https://fb.watch/2qMeV3eGYe/>

Autor: Anghel Remus

Perioada: 18/12/2020

Numele organului de presă: Libertatea

Numele participantului: Anghel Remus

Titlul: Succesul AUR în rândul tinerilor. 6 dintre ei spun de ce au votat cu acest partid

Tema dezbătută: Remus Anghel, cercetător ISPMN a acordat un interviu ziarului Libertatea. Articolul analizează cauze posibile ale succesului AUR la alegerile parlamentare din România din 2020. Între altele, Remus Anghel discută cauze posibile pentru care o parte semnificativă a diasporei a votat cu AUR.

URL: https://www.libertatea.ro/stiri/de-ce-au-votat-tinerii-cu-aur-ce-spun-6-dintre-ei-migranti-sau-pe-picior-de-plecare-3336074?fbclid=IwAR2dr_DuA3r6IDjSurhH31_3uRQpUy3nDvvNVCQvCWQDQrxtzI45d-q68Y0

Cap VII. Publicații în afara editurii

Titlul publicației: *[Ruralitate și strategii economice în secolul XXI (Cărți Kriza Nr. 47)] Ruralitás és gazdasági stratégiák a 21. században*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL:

http://kjnt.ro/szovegtar/kotet/KKonyvek_47_2020_JakabAZs-VajdaA_szerk_Ruralitas

Coeditor: Vajda András

Coeditor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Jakab Albert Zsolt – Vajda András (ed.): [Ruralitate și strategii economice în secolul XXI] Ruralitás és gazdasági stratégiák a 21. században. (Kriza Könyvek, 47.) Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2020.

Schimbările social-politice majore au dus la clătinarea poziției tradiției și la schimbarea profundă a acesteia în secolul XXI. Toate acestea au determinat erodarea modelelor comunitare anterioare. Tradiția și cadrul social care o susține sunt în continuă schimbare: în secolul XXI și în cazul comunităților rurale viața cotidiană este determinată de procesele de modernizare și globalizare, respectiv de răspândirea vastă a dispozitivelor de informare și comunicare.

Ce se întâmplă cu tradiția în sensul clasic al noțiunii, respectiv ce se poate considera tradiție în această eră a existențelor bazate pe rețele translocale și transnaționale? Ce înseamnă tradiția și viața cotidiană în epoca migrației transfrontaliere accentuate și a contextului mediatic schimbător? Care sunt consecințele sociale și economice ale schimbării tradiției la nivelul comunităților locale? Cum influențează condițiile colaborării etnice?

Titlul publicației: *[Ruralitate și strategii economice în secolul XXI (Cărți Kriza Nr. 47)] Ruralitás és gazdasági stratégiák a 21. században*

Titlul studiului: *[Caracteristicile ruralului transilvănean în perioada de după integrarea europeană] Az erdélyi vidék jellemzői az európai integrációt követő időszakban*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL:

http://kjnt.ro/szovegtar/pdf/KKonyvek_47_2020_JAZs-VA_szerk_Ruralitas_01_JakabAZs-VajdaA

Coautor: Vajda András

Coautor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Jakab Albert Zsolt – Vajda András: [Caracteristicile ruralului transilvănean în perioada de după integrarea europeană] Az erdélyi vidék jellemzői az európai integrációt

követő időszakban. In: Jakab Albert Zsolt – Vajda András (szerk.): [Ruralitate și strategii economice în secolul XXI] Ruralitás és gazdasági stratégiák a 21. században. (Krizsa Könyvek, 47.) Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2020, 7–17.

Satul de astăzi nu corespunde decât parțial acelei entități pe care o cunoscusem într-o lume ce a apus, și din care au rămas doar amintiri. În secolul XXI și în cazul comunităților rurale rutina, practicile și strategiile vieții economice sunt determinate de procesele de modernizare și globalizare, de tehnologia de informare și comunicare, respectiv de răspândirea vastă a dispozitivelor digitale. Am putea spune că în viața satului secolului XXI este prezentă în același timp o anumită constrângere de modernizare (constrângerea dezvoltării și schimbării) dar și o prezență a maselor incapabile de schimbare (chiar dacă numărul acestora este în continuă scădere), iar conviețuirea și confruntarea acestor două forțe și ideologii opoziționale caracterizează spațiul rural maghiar/transilvănean din România în secolul XXI. Toate acestea au determinat erodarea modelelor comunitare anterioare și au rezultat clătinarea poziției tradiției, respectiv o schimbare majoră a rolului ei în viața comunităților.

Titlul publicației: *Social and Economic Vulnerability of Roma People. Key factors for the Success and Continuity of Schooling Levels [Factori sociali și economici în succesul educațional al romilor]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: engleză

Autori ISPMN: Toma Stefánia, Plainer Zsuzsa

Editor ISPMN: Toma Stefánia

Coeditori: Maria Manuela Mendes (CIES-IUL), Olga Magano (Universitatea din Lisabona)

Abstract: Potrivit rezultatelor unor cercetări realizate de curând de către FRA (2012), Banca Mondială (2014) și alte organizații internaționale, familiile și persoanele de etnie romă încă trăiesc în condiții de marginalizare și vulnerabilitate severă, o situație care are cauze multiple. Rezultatul și efectul acestei situații se manifestă într-o inegalitate persistentă în ceea ce privește accesul la educație al copiilor romi și succesul lor în traiectoria școlară. Cu toate că există numeroase programe și intervenții în acest domeniu, mai mult, se observă și tendințe de îmbunătățire a situației, o parte a populației roma are nivelul de educație scăzut, rata abandonului școlar este mai mare, numărul absolvenților de universitate este încă foarte scăzut etc. Efectul benefic al programelor educaționale, al politicilor publice a fost deja documentat de cercetări, în schimb, factorii mai mult informal, care de asemenea contribuie la reușita implementării acestor politici publice, este mai puțin dezbătut în literatura de specialitate. Astfel, acest proiect dorește să adreseze această temă prin prismă multidisciplinară și transversală, identificând practici și experiențe din România și din străinătate.

Pe parcursul anului 2019 au fost finalizate manuscrisele individuale, s-au efectuat activitățile specifice editării unui volum, editorii au făcut lectura științifică a primei variante a textelor predate. Ședința editorilor volumului planificat pentru sfârșitul lunii august 2019 la Manchester nu a fost organizată din lipsă de fonduri. La sfârșitul lunii

octombrie 2019 manuscrisul volumului a fost predat la Editura Springer, iar la finalul anului evaluatorii și Editura au decis pozitiv publicarea volumului.

În anul 2020 se continuă munca editorială, prin îmbunătățirea articolelor și predarea textului volumului final.

În luna septembrie 2020, a fost lansat pe pagina Editurii Springer volumul intitulat *Social and Economic Vulnerability of Roma People. Key factors for the Success and Continuity of Schooling Levels*. Volumul a fost editat de Mendes Maria Manuela (CIES-ISCTE), Olga Magano și Toma Stefánia (cercetător ISPMN). Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN) a publicat un capitol în acest volum. Conținutul volumului poate fi consultat pe pagina editurii. Volumul oferă perspective multiple asupra cauzelor și condițiilor care contribuie la succesul și mobilitatea socială, respectiv continuitatea școlară a copiilor romi în Europa. În același timp, volumul discută inegalitățile observate și experimentate de romi în relație cu alții, din perspectivă teoretică, metodologică și empirică. Oferă o perspectivă critică și reflexivă despre realitatea socială dintr-o perspectivă multidisciplinară și transversală, aducând exemple din diferite țări ale Europei.

Titlul publicației: *MIGROMDEVPOL*

Tipul publicației: Publicație electronică

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: engleză

URL: <http://www.inclusivegrowth.eu/output-from-visits>

Autor: Stefánia Toma

Autor ISPMN: Toma Stefánia

Abstract: Au fost publicate on-line rapoartele de activitate realizate în urma stagiilor de cercetare InGRID-2 (Autori Stefánia Toma și László Fosztó) pe pagina de web a proiectului: <http://www.inclusivegrowth.eu/output-from-visits>

Titlul publicației: *Ethnologia Slovaca et Slavica*

Titlul articolului: *Ritual and Relatedness in a Community of Apuseni Mountains, Romania [Ritual și înrudire într-o comunitate din Munții Apuseni]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: cotată CNCSIS

Limbă: engleză

URL: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ketn/Aktualne/ethnologia-slovaca-et-slavica_170x240_web.pdf

Autor ISPMN: Iulia-Elena Hossu

Abstract: Articolul oferă o imagine de ansamblu asupra principalelor practici de familie care sunt asociate căsătoriei într-o comunitate rurală. Autoarea susține teoria conform căreia căsătoria a fost și continuă să reprezinte centrul legăturilor de rudenie în România. Pe baza unui studiu de caz, analiza explorează modul în care căsătoria structurează relațiile în societatea contemporană românească. Acest articol este rezultatul mai multor ani de cercetări într-o comunitate rurală din Munții Apuseni.

Titlul publicației: *Socio-cultural transformations following the recent mobility of Roma within the EU [Transformări socio-culturale în urma mobilității recente a romilor în UE]*

Tipul publicației: Publicație electronică

Ediție: internațională

Clasificare ediție: alta

Limbă: engleză

URL: http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_2_6&l=en

Autori ISPMN: Fosztó László, Toma Stefánia

Abstract: Luni, 23 martie 2020, a fost publicată versiunea online a fișei de informare *Socio-cultural transformations following the recent mobility of Roma within the EU [Transformări socio-culturale în urma mobilității recente a romilor în UE]* semnat de László Fosztó și Stefánia Toma (cercetători ISPMN). Fișa este parte a colecției Factsheets on Romani Culture (<http://romafacts.uni-graz.at/>) îngrijită de Universitatea din Graz, publicată sub egida Consiliului European din Strasbourg. Acest articol prezintă pe scurt schimbările socio-culturale observate în diferite comunități de romi din România, dar și eventualele modificări ale relației cu populația majoritară din localitate, care au urmat migrației romilor din diferite localități.

Articolul poate fi citit aici:

http://romafacts.uni-graz.at/view_pdf.php?t=culture&s=c_2_6&l=en

Download (pdf):

http://romafacts.uni-graz.at/get_pdf.php?file=pdf_docs/ROMANI_CULTURE/English/C_2.6_migration_culture.pdf

Titlul publicației: *Korunk*

Titlul articolului: *„Még mindig egy család vagyunk?” Transznacionális családok – romániai perspektívák [“Mai suntem o familie?” Familii transnaționale – perspective din România]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Ediție: națională

Clasificare ediție: cotată CNCSIS

Limbă: maghiară

Autor: Iulia-Elena HOSSU

Autor ISPMN: Iulia-Elena Hossu

Editori: Peti Lehel, Jakab Albert Zsolt

Editori ISPMN: Peti Lehel, Jakab Albert Zsolt

Abstract: Articolul reprezintă o traducere a studiului în limba engleză cu titlul *“Are we still a family?” The perspective from Romanian transnational families [“Mai suntem o familie?” Familii transnaționale – perspective din România]*. Studiul a apărut în anul 2019 în revista de antropologie LUD, t. 103, 2019, ISSN: 0076-1435, DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/lud103.2019.03> .

Titlul publicației: *Slavic Review*

Titlul articolului: *Book Review: Roma Activism: Reimagining Power and Knowledge. Ed. Sam Beck and Ana Ivasiuc. New York: Berghahn Books, 2018*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria A, ISI

Limbă: engleză

URL: DOI: <https://doi.org/10.1017/slr.2020.38>

Autor: Toma Stefania

Autor ISPMN: Toma Stefánia

Abstract: În luna mai 2020, a apărut în revista Slavic Review o recenzie de Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a volumului "Roma Activism: Reimagining Power and Knowledge" [Activism Roma. Reimaginând puterea și cunoașterea], editat de Sam Beck și Ana Ivasiuc, la editura Berghahn Books (New York) în anul 2018. Volumul a fost inspirat de organizarea unei conferințe internaționale la București, în anul 2014 cu ocazia comemorării lui Nicolae Gheorghe, un cunoscut cercetător și activist de etnie romă, cu scopul de a discuta contribuția lui la împletirea cercetărilor cu activitățile specifice activismului, respectiv modul în care cunoștințele și experiențele dintr-un domeniu pot fi convertite într-un mod cât mai optim în altul. Munca și experiența antropologică a editorului Sam Beck au fost în mare măsură influențată de Nicolae Gheorghe. De aici provine și ideea că antropologia / sociologia angajată poate contribui la îmbunătățirea vieții oamenilor. Articolele sunt grupate în 3 mari părți, fiecare subliniind din perspectiva unei discipline sau poziționări teoretice - și de ce nu experiențe personale - luptele și poziționările care definesc acum legătura dintre cercetare, academia și politici publice în studiile despre romi, respectiv modul în care acestea pot pune sub semnul întrebării relațiile de putere din societatea contemporană. Unul dintre autorii volumului este László Fosztó, cercetător ISPMN.

Recenzia poate fi consultată aici: Slavic review vol. 79, Nr. 1, Primăvară

DOI: <https://doi.org/10.1017/slr.2020.38>

Titlul publicației: *ME.DOK 2020/1*

Titlul articolului: *Széki táncházak, cigány buletinek, balkán bajnokok - magyarságkép az elmúlt húsz év ASTRA filmjeiben [Case de dans din Síc, buletine țigănești, campioni balcanici - reprezentarea maghiarimii în primii 20 de ani ai festivalului ASTRA]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: http://medok.ro/sites/medok/files/publications/pdfs/ME.dok-2020_1.pdf

Autor: Plainer Zsuzsa

Abstract: Scopul acestui studiu este analiza acelor reprezentări, prin care a fost descrisă comunitatea maghiară din România în acele filme care au fost prezentate în primii 20 de ani ai festivalului internațional de Film documentar ASTRA din Sibiu.

Titlul publicației: *Szociális Szemle*

Titlul articolului: *“The Roma in Țândărei”: A few thoughts on prejudices and groupism in media representations of the Romanian Roma during the COVID-19 pandemic [Romul din Țândărei - câteva observații despre prejudecățile și grupismul în reprezentarea mediatică a romilor în timpul pandemiei]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: engleză

URL:

https://szocialismunka.btk.pte.hu/sites/szocialismunka.btk.pte.hu/files/files/1_-_elmtan_plainer_zsuzsa_-_the_roma_in_tanderei.pdf

Autor ISPMN: Plainer Zsuzsa

Abstract: Scopul acestui studiu a fost identificarea a câtorva factori, care sunt responsabili pentru răspândirea antițigănistului din România în timpul pandemiei. Câțiva dintre acești factori sunt economici sau sociali: necesitatea mobilității geografice, prin care se asigură subzistența unor familii, accesul îngreunat la serviciile de sănătate etc. Aceste fenomene dau naștere unor stereotipii, care descriu romii ca fiind "necivilizați", "fără simțul controlului". În ceea ce privește analiza presei în legătură cu cazul Țândărei, rolul acestui studiu este de a arăta în ce sens poate fi discursul media responsabil pentru evenimentele petrecute în această localitate.

Titlul publicației: *Várad folyóirat*

Titlul articolului: *Az aranykor története - a Cinka Panna telep emlékezete [Istoriile epocii de aur - memoria coloniei de romi Cinka Panna]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor: Plainer Zsuzsa

Abstract: Deși Colonia Cinka Panna există în amintirea colectivă a orădenilor, istoria sa și evenimentele, care stau la baza desființării acesteia sunt mai puțin cunoscute. Scopul acestei lucrări este prezentarea istoriei sociale, prezentul și trecutul coloniei precum și identificarea acelor factori care stau la baza pauperizării grupului.

Titlul publicației: *Germanii din România. Migrație și patrimoniu cultural după 1945*

Titlul studiului: *Identități transnaționale și instituții ale minorităților etnice. Perspective din spațiul transnațional româno-german*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: cotată CNCSIS

Limbă: română

Autor ISPMN: Anghel Remus

Coautor: Oltean Ovidiu

Editori: Mathias Beer, Sorin Radu, Florian Kühner-Wielach

Abstract: În ultimii douăzeci de ani România a devenit una dintre principalele țări sursă ale migrației în Europa. Consecințele acestei migrații, atât în România cât și în străinătate, au fost cel mai adesea analizate din perspective economice de consum, sau norme sociale. Mai puțin interogată și înțeleasă, și mai puțin accesibil publicului este migrația minorităților etnice din România și consecințele acestei migrații asupra etnicității și diversității din România și Europa. Această cercetare analizează consecințele identitare și de formare de grup etnic ale migrației etnicilor germani din România simultan în România și Germania. Arată două procese identitare aparent paradoxale: parte din etnicii germani în Germania trec printr-un proces de „românizare,” iar etnici români în România trec printr-un proces de „germanizare”. Explicația acestor două procese rezidă, în opinia noastră în rolul instituțiilor minoritare în cele două țări (organizații și rețele sociale), precum și a habitus-ului transnațional al migranților și persoanelor sedentare în cele două țări.

Titlul publicației: *Social Change Review*

Titlul articolului: *Introduction to the Special Issue: Debating Immigration in a Country of Emigration [Introducere la un număr special de revistă. Dezbateri privind imigrarea într-o țară de emigrare]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: engleză

URL: <https://content.sciendo.com/view/journals/scr/16/1-2/article-p3.xml?language=en>

Autor ISPMN: Anghel Remus

Coautor: Anatolie Coșciug

Abstract: În data de 30 martie 2020, Remus Anghel a publicat împreună cu Anatolie Coșciug articolul intitulat „Introduction to the Special Issue: Debating Immigration in a Country of Emigration” („Introducere la un număr special de revistă. Dezbateri privind imigrarea într-o țară de emigrare”). Articolul, introducerea la un număr special, discută modurile în care imigranții și migranții care se întorc se integrează, respectiv reintegrează în societatea românească și discută modurile în care diferite articole incluse în acest număr special analizează aceste teme.

<https://content.sciendo.com/view/journals/scr/16/1-2/article-p3.xml?language=en>

Titlul publicației: *Europe 30 Years After the Fall of the Berlin Wall [Treizeci de ani de la Căderea Zidului Berlinului]*

Titlul articolului: *From Emigration to Immigration? CEE Countries in Post-Crisis Context [De la emigrare la imigrare? Țările din estul și centrul Europei în context post-criză]*

Tipul publicației: Publicație electronică

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: engleză

URL: <https://lseideas.atavist.com/europe-30-years-after-the-fall-of-the-berlin-wall>

Autor ISPMN: Anghel Remus

Coautor: Inta Mierina

Abstract: În data de 30 iunie 2020, Remus Anghel a publicat împreună cu Inta Mierina articolul cu titlul „From Emigration to Immigration? CEE Countries in Post-Crisis Context” (De la emigrare la imigrare? Țările din estul și centrul Europei în context post-criză). În ultimele decenii, țările din Europa centrală și de est, în special România și Polonia, au fost rezervorul de muncă principal al țărilor din Europa de vest. În țările de origine din Europa centrală și de est, consecințele migrației masive devin o sursă de îngrijorare. Migrația creierelor și apariția deficitelor de muncă structurale afectează creșterea economică, planurile de investiții și condițiile economice generale. Pierderile demografice pun în pericol sustenabilitatea sistemelor de siguranță sociale. În același timp însă, au apărut noi tendințe pe măsură ce imigranții încep să sosească în aceste țări. În acest studiu sunt descrise noile patternuri de imigrație către țările din Europa centrală și de est. Mai întâi sunt prezentate câteva dintre efectele emigrării din regiune. Apoi, este discutat dacă imigrația poate fi o soluție la pierderile demografice iar la final sunt descrise patternurile existente de imigrație.

Titlul publicației: *Szombat [Sâmbăta]*

Titlul articolului: *Három évforduló [Trei aniversări]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Gidó Attila

Abstract: În luna iunie 2020, a apărut un articol semnat de cercetătorul ISPMN Attila Gidó în revista lunară evreiască Szombat [Sâmbătă] din Budapesta. Articolul cu titlul *Három évforduló [Trei aniversări]* reflectează la trei evenimente care au marcat soarta evreilor din Transilvania: Primul Război Mondial, Holocaustul și sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial.

Titlul publicației: *Revista de antropologie urbană*

Titlul articolului: *Book review. Constantin Bărbulescu, Physicians, Peasants, and Modern Medicine. Imagining Rurality in Romania, 1860–1910*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: cotate CNCSIS

Limbă: engleză

URL: <https://oscarprint.ro/magazin/revista-de-antropologie-urbana-nr-15/>

Autor ISPMN: Bokor Zsuzsa

Abstract: A apărut articolul lui Bokor Zsuzsa: *Book review. Constantin Bărbulescu, Physicians, Peasants, and Modern Medicine. Imagining Rurality in Romania, 1860–1910 (CEU Press Studies in the History of Medicine. Series Editor: Marius Turda)*. Budapest-New York, 2018. Recenzia a apărut în numărul special al revistei: Revista de antropologie urbană 15/2020, având ca subtitlu: Eugenics and biopolitics. Revista a fost editată de către Marius Turda și Patrick T. Merricks.

Titlul publicației: *The Microcosm of Migration and Return: Identity, Space and Home in Romania. A selected literature review on housing and remittance houses of Roma and Romanian migrants [Microcosmosul migrației și al revenirii: identitate, spațiu și casă în România]*

Tipul publicației: Publicație electronică

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: engleză

URL: https://homing.soc.unitn.it/2020/05/20/stefania-toma-the-microcosm-of-migration-and-return-identity-space-and-home-in-romania-homing-wp-9_2020/

Autor ISPMN: Toma Stefánia

Abstract: Miercuri, 20 mai 2020, a fost publicată lucrarea de atelier *The Microcosm of Migration and Return: Identity, Space and Home in Romania. A selected literature review on housing and remittance houses of Roma and Romanian migrants [Microcosmosul migrației și al revenirii: identitate, spațiu și casă în România. O selecție a literaturii asupra locuirii și caselor migranților romi și români]*. Studiul de atelier prezintă în primul rând principalele direcții de cercetare din România referitoare la migrația cetățenilor români și a modului în care remiterile se materializează în casele construite în comunitățile de origine. Cercetarea pe care se bazează această lucrare face parte din proiectul european internațional Homing: The Home-Migration Nexus, iar autoarea Stefánia Toma (cercetător ISPMN) este bursieră în cadrul acestui proiect.

Lucrarea poate fi citită aici: https://homing.soc.unitn.it/2020/05/20/stefania-toma-the-microcosm-of-migration-and-return-identity-space-and-home-in-romania-homing-wp-9_2020/

Titlul publicației: *COVID-19 AND RESEARCH ON HOME AND MIGRATION – HOMINGERS’ TALES FROM THE FIELD (3): Home Research Confidential – Roma and Covid-19 [Confidențele cercetării acasă]*

Tipul publicației: Publicație electronică

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: engleză

URL:

<https://homing.soc.unitn.it/2020/07/08/covid-19-and-research-on-home-and-migration-homingers-theses-from-the-field-3-stefania-toma/>

Autor ISPMN: Toma Stefánia

Abstract: Miercuri, 8 iulie 2020, a fost publicată contribuția Stefániei Toma (cercetător ISPMN) pe platforma proiectului ERC HOMInG cu titlul *Home Research Confidential - Roma and Covid-19 [Confidențele cercetării acasă]*.

Contribuția face parte dintr-o serie de mărturii elaborate de către antropologi care trebuiau să-și redefească terenul, metodele, temele și subiecții de cercetare în contextul pandemiei COVID-19. Gândurile exprimate sunt reflecții mai mult sau mai puțin subiective referitoare la posibilitățile și dificultățile cercetării în contextul pandemiei, limitările și posibilitățile cercetării în domeniul migrației și al minorităților sau al grupurilor marginalizate și vulnerabile, respectiv, care este responsabilitatea cercetătorilor în noua societate care preferă „distanțarea socială”.

Titlul publicației: *Ethnographia*

Titlul articolului: *Az erdélyi és moldvai magyar kultúra kutatása és archiválása [Cercetarea și arhivarea culturii maghiare din Transilvania și Moldova]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: [Cercetarea și arhivarea culturii maghiare din Transilvania și Moldova] Az erdélyi és moldvai magyar kultúra kutatása és archiválása. Ethnographia. vol. 131. (2020) nr. 1. 145–169.

În ultimele decenii arhivele și bazele de date digitale au dobândit un rol tot mai important și în științele sociale. Datorită răspândirii instrumentelor, tehnologiilor informatice și a rețelelor de socializare avem de-a face cu noi contexte media. Astfel că digitizarea arhivelor etnografice reprezintă o nouă schimbare a paradigmatelor. Procedul în sine nu se poate rezuma la simpla transpunere digitală a colecțiilor (tradiționale) materiale. Apariția online a bazelor de date înseamnă deja o interpretare, oferă posibilitatea dobândirii interpretative a datelor. Această prezentare include descrierea arhivelor tradiționale ale Asociației Etnografice Kriza János, la fel ca și a bazelor de date online, care au rezultat din activitățile de digitizare.

Titlul publicației: *Ruralitás, változó falu [Ruralitate, satul în schimbare], număr special al revistei Korunk*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: maghiară

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Coeditor: Peti Lehel

Abstract: În luna aprilie 2020, a apărut numărul special al revistei Korunk cu titlul *Ruralitás, változó falu [Ruralitate, satul în schimbare]* editat de Jakab Albert Zsolt și Peti Lehel (cercetători ISPMN). Numărul se concentrează asupra problematicii sociale, economice și mentale a satului contemporan. Autorii au fost solicitați să dezvolte unul dintre următoarele subiecte: 1. schimbări în atitudinile locale și externe față de ruralitate (cum ar fi aprecierea moștenirii culturale); 2. transformarea atitudinilor de tip consumatorist față de mediul rural (turism, mutarea la sat, folosirea satului ca spațiu de agrement); 3. schimbări în condițiile și motivațiile producției de alimente (agricultura făcută în timp liber/hobby, aprecierea culturilor proprii, apariția ideii de culturi „aproape organice”); schimbarea formelor de cooperare. Revista include și analize care tratează problemele mentalitare și sociale care îngreunează reducerea decalajelor sociale în societăți rurale. Numărul conține și traducerea în limba maghiară a unui articol semnat de Iulia-Elena Hossu (cercetător ISPMN), articol publicat în revista LUD, revistă de etnologie apărută sub egida Academiei Poloneze de Științe. Articolul dezvoltă o analiză asupra familiilor românești afectate de migrația transnațională, transformarea cadrului relațiilor de înrudire, modificarea sensurilor acestora. Titlul articolului: „*Még mindig egy*

család vagyunk?" Transznacionális családok - romániai perspektívák [„Mai suntem o familie?" Familii transnaționale - perspective din România].

Titlul publicației: *Ruralitás, változó falu [Ruralitate, satul în schimbare]*

Titlul articolului: *Ruralitás, korunkban változó falu [Ruralitate, schimbarea satului în lumea contemporană]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: maghiară

URL: <http://korunk.org/ruralitas-valtozo-falu/>

Autor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Coautor ISPMN: Peti Lehel

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Coeditor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: Numărul special debutează cu un Cuvânt-introductiv semnat de către redactorii Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel cu titlul: *Ruralitás, korunkban változó falu [Ruralitate, schimbarea satului în lumea contemporană]*.

Titlul publicației: *Vallási kultúra a Kárpát-medencében. [Cultură religioasă în Bazinul Carpatic]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Editor: Tamás Ildikó

Editor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: În luna iulie 2020, a apărut cartea cu titlul *Vallási kultúra a Kárpát-medencében. Előadások a Nemzetközi Magyarológiai Társaság VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszusán (Pécs, 2016. augusztus 22-27.) [Cultură religioasă în Bazinul Carpatic. Studii prezentate la Conferința Internațională de Hungarologie (Pécs, 22-27 august 2016)]*. Volumul este redactat de Peti Lehel și Tamás Ildikó la Editura Pécsi Tudományegyetem Néprajz - Kulturális Antropológia Tanszék - L'Harmattan Kiadó [Universitatea din Pécs, Departamentul de Etnologie și Antropologie Culturală - Editura L'Harmattan] și conține 14 studii pe tematica religiozității din Bazinul Carpatic. Articolele analizează diferite aspecte ale istoriei cultelor și religiilor din Bazinul Carpatic, fenomene ale religiozității populare, folclorul religios, precum și aspecte ce țin de modernitate (reprezentări ale globalizării, noi mișcări religioase, mișcări religioase alternative etc.) Cuvântul-introductiv al volumului este scris de Pócs Éva și Voigt Vilmos, reprezentanți importanți ai cercetărilor în etnologie și antropologia religiei.

Titlul publicației: *Vallási kultúra a Kárpát-medencében. [Cultură religioasă în Bazinul Carpatic]*

Titlul studiului: *Két moldvai karizmatikus vallási közösség alapítója megtéréstörténete [Conversia religioasă experimentată de fondatorii a două comunități carismatice din Moldova] (p. 141-167)*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Peti Lehel

Editor: Tamás Ildikó

Editor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: În cadrul volumului cu titlul *Vallási kultúra a Kárpát-medencében. Előadások a Nemzetközi Magyarorságtudományi Társaság VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszusán (Pécs, 2016. augusztus 22-27.) [Cultură religioasă în Bazinul Carpatic. Studii prezentate la Conferința Internațională de Hungarologie (Pécs, 22-27 august 2016)]* redactat de Peti Lehel și Tamás Ildikó la Editura Pécsi Tudományegyetem Néprajz - Kulturális Antropológia Tanszék - L'Harmattan Kiadó [Universitatea din Pécs, Departamentul de Etnologie și Antropologie Culturală - Editura L'Harmattan] Peti Lehel (cercetător ISPMN) a publicat un articol cu titlul *Két moldvai karizmatikus vallási közösség alapítója megtéréstörténete [Conversia religioasă experimentată de fondatorii a două comunități carismatice din Moldova]* (p. 141-167). Traducerea articolului în limba engleză a apărut cu următoarele date bibliografice: *The Religious Conversion of the Founders of Two Charismatic Communities in Moldova: An Analysis*. In: Ágnes Hesz-Éva Pócs (eds): *Present and Past in the Study of Religion and Magic. (Religious Anthropological Studies in Central Eastern Europe 7.)* Budapest: Balassi Kiadó, 2019. 129-154.

Titlul publicației: *Present and Past in the Study of Religion and Magic [Prezent și trecut în studiul religiei și magiei] (Religious Anthropological Studies In Central Eastern Europe 7)*

Titlul studiului: *The Religious Conversion of the Founders of Two Charismatic Communities in Moldova: An Analysis [Conversia religioasă a fondatorilor a două comunități carismatice din Moldova. Studiu de caz] [129-154.]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: engleză

Autor ISPMN: Peti Lehel

Editor: Ágnes Hesz

Coeditor: Éva Pócs

Abstract: Articolul analizează narativele de conversie ale fondatorilor a două comunități religioase pentecostale într-o subregiune mixtă din punct de vedere etnic și religios. Pe de o parte, studiul examinează conversiunea religioasă la nivel individual. Pe de altă parte, prin studierea istoriei convertirii și a carierei fondatorilor comunității care aparțin aceleiași rețele pentecostale se poate modela dezvoltarea micro-istorică a comunităților

religioase apărute după schimbarea regimului în România. Cea mai importantă concluzie a analizei este că experiența religioasă subiectivă, mediul cultural și educația celor mai respectate persoane care stau la baza organizării comunităților religioase au un impact determinant asupra formării și funcționării comunităților religioase.

Titlul publicației: *O biografie exemplară în fragmente: Béla Puczi*

Tipul publicației: Publicație electronică

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: română

URL: <http://www.criticatac.ro/o-biografie-exemplara-in-fragmente-bela-puczi/>

Autor: László Fosztó

Autor ISPMN: Fosztó László

Editori: Sorin Gog, Florin Poenaru

Abstract: Pe zidul nord-vestic al Gării de Vest (Nyugati Pályaudvar) din Budapesta stă o placă memorială amplasată în amintirea lui Béla Puczi, un erou al tranziției post-decembriste din România. Memorialul constă dintr-un basorelief înfățișând un bărbat mai în vârstă și o inscripție: Béla Puczi (1948-2009) împreună cu alții a apărut demonstrații maghiari de masele pregătite de linșaj. Târgu Mureș 1990. „Maghiari, nu vă temeți, au venit țiganii!” În acest articol încerc să deslușesc unele sensuri ale plăcii memoriale din perspectiva narațiunilor și acțiunilor legate de ea, dar și a tăcerii care o înconjoară. În prima parte reconstruiesc o narațiune despre cine a fost acest bărbat, după care prezint un scurt istoric al procesului prin care a devenit consacrat ca erou. Închei cu câteva reflecții asupra șanselor și limitărilor existente în privința recunoașterii și comemorării sale în România.

Titlul publicației: *„Krisztus ajándéka van bennünk”. Pünkösdzizmus moldvai román, roma és csángó közösségeiben. [„Darul lui Hristos e în noi”. Cultul pentecostal în comunități de români, roma și ceangăi din Moldova]*

Tipul publicației: Carte de autor

Editură: națională

Clasificare editură: cotate CNCSIS

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: În luna august 2020, a apărut la Balassi Kiadó-Erdélyi Múzeum-Egyesület [Editura Balassi-Editura Societatea Muzeului Ardelean] volumul cu titlul „Krisztus ajándéka van bennünk”. Pünkösdzizmus moldvai román, roma és csángó közösségeiben. [„Darul lui Hristos e în noi”. Cultul pentecostal în comunități de români, roma și ceangăi din Moldova] Budapesta-Cluj-Napoca (189 pagini, ISBN: 978-606-739-149-7; ISBN: 978-963-456-068-5). Cartea îl are ca autor pe Peti Lehel (cercetător ISPMN) și prezintă rezultatele unei cercetări de antropologie a religiei bazate pe o cercetare de teren extensivă efectuată în comunități pentecostale într-o microregiune mixtă din punct de vedere etnic și religios. Comunitățile pentecostale studiate funcționează în sate cu majoritate religioasă romano-catolică sau ortodoxă, cu o populație majoritară de ceangăi, români sau romi. Cartea explorează istoria, funcționarea, structura rituală și interrelația acestor comunități pentecostale. Analiza activităților rituale ale acestor comunități

pentecostale, a motivațiilor convertirii religioase și a proceselor de modernizare la scară largă oferă posibilitatea înțelegerii mai aprofundate a modului în care apariția noilor comunități religioase reorganizează cu succes liniile de demarcație dintre ele, care sunt efectele diferențelor etnice, culturale și religioase. Volumul încearcă, de asemenea, să exploreze impactul cultului pentecostal asupra mentalității, organizării comunităților, dar totodată analizează relația dintre religie, migrație și etnie.

Titlul publicației: *A moldvai csángók [Ceangăii din Moldova]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: maghiară

URL: <http://korunk.org/a-moldvai-csangok/>

Autor ISPMN: Peti Lehel

Editor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: În luna septembrie 2020, a apărut numărul tematic al revistei Korunk (2020 sept., vol. 3) despre ceangăii din Moldova, volum editat de Peti Lehel (cercetător ISPMN). Numărul special conține analize etnografice despre rituri, mentalitate religioasă, culegeri/texte de folclor, reflecții despre problemele metodologice ale unei cercetări lingvistice în derulare, precum și o serie de interviuri.

Titlul publicației: *A moldvai csángók [Ceangăii din Moldova]*

Titlul articolului: *Körkérdések a moldvai csángók kutatásáról és jelenéről [Serie de interviuri despre cercetarea și situația ceangăilor, pp. 3-41]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: maghiară

URL: <http://korunk.org/a-moldvai-csangok/>

Autor ISPMN: Peti Lehel

Coautor: Lajos Veronika

Editor ISPMN: Peti Lehel

Coeditor: Lajos Veronika

Abstract: Lajos Veronika (Universitatea din Miskolc, Catedra de Antropologie Culturală și Vizuală) și Peti Lehel (cercetător ISPMN) au realizat o serie de interviuri pentru numărul special al revistei Korunk cu titlul *A moldvai csángók [Ceangăii din Moldova]* cu cercetători de diferite etnii ce se ocupă cu cercetarea societății și culturii ceangăilor din perspectivă istorică, lingvistică, antropologică: Meinolf Arens, Agnieszka Barszczewska, Bodó Csanád, Călin Cotoi, R. Chris Davis, Heltai János Imre, Iancu Laura, Petteri Laihonen, Péntek János, Petres László, Pozsony Ferenc și Tánczos Vilmos. În răspunsurile lor cercetătorii menționați își exprimă opiniile legate de situația societății ceangăilor, și totodată enumeră cele mai importante rezultate ale lor în acest domeniu.

Titlul publicației: *Revista Színház*

Titlul articolului: *Metaforák szorításában – a cenzúrakutatásról a nagyváradi színház ellenőrzése kapcsán [Constrângerile unei metafori - despre cercetarea cenzurii prin exemplul controlului teatrului orădean]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Plainer Zsuzsa

Abstract: Studiul de față are ca scop descrierea sistemului de control al teatrului din România comunistă. Scopul acestei descrieri este acela de a arăta rolul și rostul unei comparații est-europene în domeniul analizei cenzurii teatrului în perioada comunistă.

Titlul publicației: *Romanian Journal of Political Science*

Titlul articolului: *Towards a Descriptive Typology of Informal Institutions and Practices [O tipologie descriptivă a instituțiilor și practicilor informale]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria A, ISI

Limbă: engleză

URL: <http://www.sar.org.ro/polsci/?p=1403>

Autor ISPMN: Kiss Ágnes

Abstract: Obiectivul principal al lucrării este de a oferi o nouă tipologie descriptivă a instituțiilor informale. Tipologia este bazată pe două variabile: compatibilitatea între regulile formale și informale, respectiv impactul activităților informale asupra funcționării sistemului formal. Două categorii ale tipologiei propuse surprind situații de compatibilitate (denumite instituții informale complementare și instituții informale substitutive) și două se referă la configurații de incompatibilitate. Acestea din urmă diferă în ceea ce privește impactul normelor informale, adică unele cresc (instituție informală deviantă), iar altele reduc performanța instituțiilor formale (instituție informală concurentă). Obiectivul complementar al studiului este formularea câtorva observații critice cu privire la conceptualizările existente ale informalității în domeniul științelor politice și susține utilizarea conceptului mai larg de „practici informale” alături de cel al „instituțiilor informale”.

Titlul publicației: *Review of Historical Geography and Toponomastics*

Titlul articolului: *The Mass Migration of Romania's Germans. Patterns, Timeframes and Romanian-German Inter-institutional Arrangements in the 20th Century [Migrația de masă a germanilor din România]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria B

Limbă: engleză

Autor: Anghel Remus

Coautor: Gheorghiu Laura

Abstract: Articolul analizează migrația germanilor din România în diferite valuri de migrație începând cu cel de-al Doilea Război Mondial. Analiza arată cum diferite valuri de migrație au fost posibile datorită unor reglementări inter-instituționale româno-germane, mai ales pe perioada comunismului. Astfel, de-a lungul timpului negocierile instituționale au fost din ce în ce mai intense, structurate și realizate de diferite instituții: Crucea Roșie (română și germană), ministerul de externe român, pentru ca în ultima perioadă a comunismului să fie coordonată de către Securitatea comunistă.

Titlul publicației: *Memoria*

Titlul articolului: „Rediscover project (2018-2021). Gateway to the Jewish past and cultural heritage in East-Central Europe” [Proiectul Rediscover (2018-2021). Poartă către trecutul evreiesc și moștenirea culturală]

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: engleză

URL: shorturl.at/fyW29

Autor ISPMN: Anca Filipovici

Abstract: În luna noiembrie 2020, revista Memoria nr. 38, editată de Memorialul de la Auschwitz a publicat textul „Rediscover project (2018-2021). Gateway to the Jewish past and cultural heritage in East-Central Europe” [Proiectul Rediscover (2018-2021). Poartă către trecutul evreiesc și moștenirea culturală în Europa Est-Centrală], semnat de Anca Filipovici. Pornind de la istoricul comunității evreiești din Galați, articolul prezintă principalele activități implementate local de proiectul Rediscover.

Titlul publicației: *Visual Studies*

Titlul articolului: *Book Review: Affinities: photographs by Timothy Hearsom* [Recenzie apariție volum: Afinități. Fotografii de Timothy Hearsom]

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria A, ISI

Limbă: engleză

URL: <https://doi.org/10.1080/1472586X.2020.1854056>

Autor ISPMN: Iulia-Elena Hossu

Abstract: Recenzie apariție volum: Afinități. Fotografii de Timothy Hearsom (Affinities: Photographs by Timothy Hearsom. Arthur Ollman, Paul Cullum, Katie Hearsom, Devin Symons, Albuquerque: SF Design, llc / FrescoBooks, 2019, 71 p.)

Timothy Hearsom este un nume în lumea fotografiei cu o carieră îndelungată ce se întinde pe tot parcursul său profesional. Odată cu acest volum putem să-l asociem fără îndoială și lumii antropologiei vizuale. Affinities este concepută sub forma unui eseu vizual, o colecție de fotografii realizate de artist în călătoriile sale pe parcursul mai multor ani, grupate tematic.

Titlul publicației: *Ethnographia*

Titlul articolului: *A moldvai csángómagyar oktatás nyelvi céljai a tanárok szempontjából [Obiectivele lingvistice ale predării limbii maghiare la ceangăii din Moldova – perspectiva cadrelor didactice] p. 684–709.*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor: Petteri Laihonon

Coautor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: În anul 2001 comunitatea ceangăilor din Moldova a fost recunoscută oficial ca minoritate etnică și lingvistică de către Consiliul Europei și în același an a început un proiect de educație în limba maghiară în Moldova. Programul educațional al ceangăilor din Moldova acoperă în prezent 30 de așezări cu aproximativ 2000 de copii participanți. Pentru a realiza o revitalizare lingvistică de succes, clarificarea obiectivelor și a ideologiilor lingvistice sunt imperative. Autorii articolului investighează baza ideologică și obiectivele Programului educațional. Există o distanță și o diferență considerabilă între dialectele ceangăilor și limba maghiară vorbită în Transilvania și în Ungaria. În consecință, Programul educațional poate fi caracterizat ca un paradox de obiective în raport cu revitalizarea lingvistică a vorbirii ceangăilor și educația citirii și scrierii în limba standard maghiară. Autorii prezintă un concept educațional alternativ care ia în considerare circumstanțele locale, în timp ce este în armonie cu modelele dovedite anterior de revitalizare lingvistică de succes. O versiune anterioară a studiului a fost publicată cu următoarele date bibliografice: „Nagyon hamar kiderült, hogy nem tudok úgy foglalkozni velük, mint a székelyföldi gyerekekkel”. A moldvai csángómagyar oktatás nyelvi céljai a tanárok szempontjából [Foarte repede a devenit clar că nu pot lucra cu ei așa cum pot să lucrez cu copiii din Secuime. Obiectivele lingvistice ale predării limbii maghiare la ceangăii din Moldova – perspectiva cadrelor didactice] În: Péntek János – Visy Zsolt (red.): *Hagyomány, változatosság és változás a székely nyelvjárásban. [Tradiție, diversitate și schimbare în dialectul secuiesc]. Pro Énlaka Alapítvány–Nemzetstratégiai Kutatóintézet–Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 2020, 211–224.*

Titlul publicației: *Balkanologie, Vol. 15 (1), 2020*

Titlul articolului: *Remembering and Being. The Memories of Communist Life in a Turkish Muslim Roma Community in Dobruja [A-ți aduce aminte și a fi. Memoria vieții în comunism, într-o comunitate de romi turci musulmani]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: engleză

URL: <https://journals.openedition.org/balkanologie/2439>

Autor: Adriana Cupcea

Editori: Bianca Botea, Vintilă Mihăilescu

Abstract: Cercetarea se înscrie în direcția de cercetare a istoriei sociale a comunismului, propunându-și descrierea unei comunități rome de religie musulmană și vorbitoare de limbă turcă dint-un oraș postsocialist din partea de sud-est a Dobrogei (Medgidia).

Obiectivul specific al cercetării este explorarea intersecției dintre memorie, identitate și definirea felului în care transformările politice, economice și sociale ale perioadei comuniste se reflectă în structura etnică și religioasă a comunității romilor musulmani din Medgidia.

Explorând memoria comunismului, poveștile de viață (life-histories) au condus cercetarea din perspectiva sentimentului de nostalgie, înțelegând ca un tip de memorie, o re-creare a trecutului care merge dincolo de simpla recuperare, atingând dimensiuni politice, ideologice, socio-economice și personale.

Titlul publicației: *Panorama comunismului în România, coordonator: Liliana Corobca, Editura Polirom, 2020*

Tipul publicației: Carte colectivă

Titlul studiului: *Turcii și tătarii musulmani în perioada comunistă, pp. 478-495*

Editură: națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria A, ISI

Limbă: română

Autor ISPMN: Adriana Cupcea

Coautor: Metin Omer

Editor: Liliana Corobca

Abstract: Turcii și tătarii din Dobrogea sunt două comunități etnice de religie islamică, concentrate demografic în regiunea sud-estică a Mării Negre, Dobrogea. Prezența lor pe acest teritoriu datează din secolul al XIII-lea, ei devenind pe parcursul perioadei otomane a Dobrogei populație majoritară. Integrarea Dobrogei în cadrul României după războiul ruso-turc din 1877-1878 și fenomenul care a urmat, de emigrație înspre teritoriile otomane, au avut efecte demografice devastatoare asupra turcilor și tătarilor. Dacă la 1878, dintr-o populație totală a Dobrogei de Nord de 225.753 de persoane, sursele statistice ale perioadei indică 48.784 de turci și 71.146 de tătari, recensămintele perioadei comuniste indică o scădere demografică dramatică. În 1966 și 1977, au fost înregistrați 18.040 de turci și 22.151 de tătari, respectiv 23.422 de turci și 23.369 de tătari².

În condițiile în care după 1990 au fost introduși, din rațiuni demografice, materiale și geopolitice, în rândul unor minorități etnice mai puțin vizibile în câmpul cercetărilor științifice, la realizarea studiului nostru – o radiografie a evoluției turcilor și tătarilor musulmani în perioada comunistă – am apelat în primul rând la analiza surselor primare. În încercarea de a surprinde deopotrivă cadrele instituționale, dinamica elitelor, dar și a membrilor comunității, demersul nostru îmbină documentele de arhivă și interviurile de istorie orală.

Titlul publicației: *Hagyomány, változatosság és változás a székely nyelvjárásban. [Tradiție, diversitate și schimbare în dialectul secuiesc]*

Titlul studiului: *„Nagyon hamar kiderült, hogy nem tudok úgy foglalkozni velük, mint a székelyföldi gyerekekkel”. A moldvai csángómagyar oktatás nyelvi céljai a tanárok szempontjából [“Foarte repede a devenit clar că nu pot lucra cu ei așa cum pot să lucrez cu copiii din Secuime”. Obiectivele lingvistice ale predării limbii maghiare la ceangăii din Moldova – perspectiva cadrelor didactice]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională
Clasificare editură: alta
Limbă: maghiară
Autor: Petteri Laihonen
Coautor ISPMN: Peti Lehel
Editor: Péntek János
Coeditor: Visy Zsolt

Abstract: În articol autorii analizează bazele și obiectivele ideologice ale Programului Educațional din Moldova. Analiza se bazează în principiu pe interviuri realizate cu profesori care lucrează în acest programul educațional.

Titlul publicației: *România de la comunism la postcomunism. Criză, transformare, democratizare. Anuarul IICMER, vol. XIV-XV, 2019-2020, Polirom*

Titlul studiului: *Minorități în tranziție. Democratizarea ca transformare, pragmatism și inerție la turcii și tătarii din Dobrogea, pp. 469-493*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria A, ISI

Limbă: română

URL: <https://www.iicmer.ro/anuarul-iicmer-2019-2020-este-disponibil-de-azi-online-si-in-librarii/?fbclid=IwAR0c4dOi34Y05QY5p1DEriwDTkpGUtmztNYpc5bVP2lg4AhMo6I Dvwr0UK8>

Autor ISPMN: Adriana Cupcea

Coautor: Metin Omer

Editori: Dalia Báthory, Ștefan Bosomitu, Cosmin Budeancă.

Abstract: La sfârșitul regimului comunist, turcii și tătarii din România, la fel ca restul societății românești, s-au aflat în căutarea unor noi repere. În cazul acestora, adaptarea la condițiile unei societăți libere, pe lângă provocările politice, economice sau juridice cu care s-a confruntat întreaga populație, a presupus și descoperirea și afirmarea propriei identități etnice. La fel ca în cazul celorlalte țări cu regimuri comuniste din Balcani, în care existau minorități musulmane, după căderea blocului sovietic, vechile elite intelectuale și tehnice au folosit condițiile create pentru a se afirma ca actori politici, astfel că în perioada post 1990 au apărut organizații reprezentative ale turcilor și tătarilor din România. Cererile acestora au fost axate pe asigurarea statutului lor de minorități etnice, a drepturilor culturale și revitalizare a reperelor identitare. Scopul cercetării noastre este de a analiza în ce măsură background-ul profesional, orientarea ideologică, conexiunile interne și externe, pragmatismul politic al „noii” elite politice au influențat procesul de reconstrucție identitară a comunității post-1990, în ce măsură acest proces a fost o mișcare naturală a comunității și în ce măsură a fost un proces controlat de elita postcomunistă.

Cercetarea se va desfășura pe două nivele: cel oficial (instituțional), al elitei și cel al membrilor comunității, axându-se pe trei direcții principale: relația cu autoritățile statului gazdă, relația cu statul-mamă Turcia/ respectiv cu teritoriul de origine Crimeea și nu în ultimul rând cu comunitatea islamică internațională (umma). Din punct de vedere

metodologic, cercetarea se bazează pe analiza semantică a presei postcomuniste a comunităților turcă și tătară, pe interpretarea datelor adunate prin metode calitative, interviuri semi structurate, cu membri ai elitei politice, dar și religioase, și în același timp cu membri de rând ai comunităților turcă și tătară.

Titlul publicației: *„Ninc ki gondot üszeljen ránk...” Néprajzi tanulmányok, dolgozatok a moldvai magyarok hagyományos műveltségéről [Studii de etnografie despre cultura tradițională a maghiarilor din Moldova]*

Tipul publicației: Carte de autor

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: http://kjnt.ro/szovegtar/kotet/DET_2020_HalaszP_Ninc-ki-gondot-uszeljen

Autor: Halász Péter

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Halász Péter: [Studii de etnografie despre cultura tradițională a maghiarilor din Moldova] „Ninc ki gondot üszeljen ránk...” Néprajzi tanulmányok, dolgozatok a moldvai magyarok hagyományos műveltségéről. (Dissertationes Ethnographicæ Transylvanicæ.) Editat de Jakab Albert Zsolt. Kriza János Néprajzi Társaság – Néprajzi Múzeum, Kolozsvár–Budapest, 2020.

Lucrările publicate aici se grupează în patru capitole majore. Prima treime dintre ele se referă la peisajul moldovenesc și la istoria maghiarilor de pe acele meleaguri, abordând subiecte ca personajul lui Sf. Ladislau în tradiția orală a localnicilor, relațiile războiului de independență al lui Rákóczi cu Moldova, respectiv istoria locală a opt așezări de origine maghiară. A doua parte prezintă câteva aspecte din viața cotidiană și sărbătorile ceangăilor, cum ar fi culesul produselor din natură, amintirile apiculturii tradiționale, afânatul pe pășunile naturale, socializarea copiilor în munca de zi cu zi, schimbările elementelor sistemului de valori țărănesc, variantele alegerii miresei și a nunții din localitatea Lespezi, respectiv rolul ritual al bățului decorat cu flori cu ocazia nunții. Următoarea secțiune oferă cititorului o prezentare, o analiză a opt volume referitoare la maghiarii din Moldova. Iar în final am ales un buchet de scrieri cu privire la diferitele cercetări etnografice legate de subiectul principal al acestui volum, de diferite locații, instituții sau persoane.

Titlul publicației: *Román emlékünnepek Háromszéken. Etnicitás és reprezentáció [Ceremonii comemorative românești din Trei Scaune. Etnicitate și reprezentare]*

Tipul publicației: Carte de autor

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: http://kjnt.ro/szovegtar/kotet/DET_2020_AdamB_Roman-emlekunnepek

Autor: Ádám Biborka

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Ádám Biborka: [Ceremonii comemorative românești din Trei Scaune. Etnicitate și reprezentare] Román emlékünnepek Háromszéken. Etnicitás és

reprezentáció. (Dissertationes Ethnographicae Transylvanicæ.) Editat de Jakab Albert Zsolt. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2020.

Acest volum dă o imagine de ansamblu despre evoluția și construirea sărbătorilor comemorative românești din județul Covasna și din reședința de județ, Sfântu Gheorghe, respectiv despre reprezentările acestora în presa locală de limbă maghiară și percepția lor de către comunitățile locale, între 1918 și 2015. De-a lungul cercetării ne-am bazat pe teoria lui Foucault în privința analizei discursului, respectiv pe rezultatele lui Assmann, Barth și Eriksen, cu ajutorul cărora am realizat analize de conținut detaliate cu privire la reprezentările din cadrul presei maghiare scrise a patru sărbători române importante (24 Ianuarie, 9–10 Mai, 23 August și 1 Decembrie). Am analizat în mod sistematic schimbările de sens consecutive a sărbătorilor și structura acestora. Rezultatele indică în mod clar că în Trei Scaune sărbătorile naționale românești s-au stabilit încet și în mod treptat de-a lungul secolului 20, și și-au dobândit noi funcții și înțelesuri simbolice în urma fiecărei schimbări social-politice semnificative.

Titlul publicației: *Főnemesek a múltó időben. A zabolai gróf Mikes nemzetség uzoni ága és rokonsági köre [Mari aristocrați în trecerea timpului. Ramura de Ozun și rudenia familiei conților Mikes de Zăbala]*

Tipul publicației: Carte de autor

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: http://kjnt.ro/szovegtar/kotet/DET_2020_GazdaK_Fonemesek-a-mulo-idoben

Autor(i): Gazda Klára

Editor(i) ISPMN : Jakab Albert Zsolt

Abstract: Gazda Klára: [Mari aristocrați în trecerea timpului. Ramura de Ozun și rudenia familiei conților Mikes de Zăbala] Főnemesek a múltó időben. A zabolai gróf Mikes nemzetség uzoni ága és rokonsági köre. (Dissertationes Ethnographicae Transylvanicæ.) Editat de Jakab Albert Zsolt. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2020.

Volumul de față oferă o incursiune în istoria, rudenia și momentele de cotitură ale familiei conților Mikes restabilite în localitatea Ozun, pe baza documentelor familiale scrise și în imagini, păstrate sau completate ulterior, a amintirilor personale, respectiv a literaturii de specialitate. Prezintă strămoșii mai apropiați ai familiei, povestea acestora, semnalând și funcțiile, titlurile deținute de aceștia.

Încă din secolul al XVI-lea familia Mikes era o familie cu rang, iar cariera sa a cunoscut o ascensiune majoră în curtea principilor Transilvaniei, câștigând titlul de baroni, apoi conți din partea regelui Leopold. Genealogia lor documentează relații de rudenie și de descendență cu numeroase familii de aristocrați. Astfel familia Bánffy se regăsește pe aceste meleaguri încă din timpul descălecatului maghiarilor, familia Zichy a fost recompensată în 1347 cu o cetate regală de către regele Ludovic I, iar unul dintre strămoșii Béldi fusese cavaler al regelui Sigismund în secolul al XIV-lea. Cartea cuprinde numeroase tematici, cum ar fi funcțiile deținute de membrii familiei, domeniile dobândite, administrarea acestora, obiceiurile de căsătorie, metodele de distracție în timpul iernii, apoi momentele de cotitură din istoria lor – incluzând ștergerea iobăgiei, schimbarea administrației de stat, reforma agrară, apoi perioada comunistă, care a urmărit lichidarea lor totală –, respectiv credința și etica, moralul lor, care i-au asigurat de fapt

supraviețuirea de-a lungul timpului. Acestea sunt cele care ghidează și astăzi traiul și activitățile privind salvarea și transmiterea valorilor ale celor care s-au întors acasă.

Titlul publicației: *Contemporary Southeastern Europe*

Titlul articolului: *Turkey's Kin State Policy in the Balkans: The Muslim Community from Dobruja [Politica kin state a Turciei în Balcani: Comunitatea musulmană din Dobrogea]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională de renume

Limbă: engleză

URL: <http://www.contemporarysee.org>

Autor ISPMN: Adriana Cupcea

Abstract: Articolul este axat pe cercetarea empirică a politicii kin state a Turciei în comunitatea musulmană din Dobrogea, post 1990. Investighează felul în care Turcia a reușit să acumuleze influență și potențial soft-power, folosindu-se de poziția sa de stat-mamă, pentru a consolida comunitatea turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea. Studiul explică factorii din comunitate, care au determinat manifestarea unor factori islamici fundamentaliști în această perioadă și contextul în care Turcia a început să îi contracareze prin intermediul propriilor actori. Obiectivul principal al studiului este identificarea domeniilor în care Turcia a acționat, prin intermediul fondurilor religioase, culturale și de dezvoltare, realizând profilul actorilor turci prezenți în aceste domenii. Studiul evaluează prezența, scopurile și activitățile acestor actori la nivel local, dar și impactul pe care îl au strategiile lor de acțiune, la nivel local.

Cap VIII. Consiliul Științific

Consiliul Științific al Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale este organul consultativ care acordă asistență președintelui Institutului în exercitarea atribuțiilor sale și are menirea de a participa la elaborarea strategiei, a politicilor și a programelor Institutului în domeniul cercetării, dezvoltării și al activităților științifice în general, precum și luarea măsurilor privind realizarea acestora.

Consiliul Științific este constituit din 5 membrii selectați din cadrul cercetătorilor științifici angajați în cadrul Institutului și numiți prin ordin al președintelui Institutului. Este coordonat de un secretar științific, numit de către președintele Institutului din cadrul membrilor Consiliului științific. Componenta actuală este următoarea: Cupcea Adriana - secretar științific; Bokor Zsuzsa- membru; Peti Lehel - membru; Székely István Gergő- membru; Virginás Péter- membru.

În perioada 1.01.2020- 31.12.2020, Consiliul Științific al ISPMN s-a întrunit în ședințe tematice, după cum urmează:

- Ședința din data de 30 ianuarie 2020 - Evaluarea fișelor proiectelor de cercetare ISPMN/2020, a căror valoare depășește echivalentul în lei a 5.000 de Euro;
- Ședința din data de 26 februarie 2020 - Elaborarea de criterii pentru aprobarea delegațiilor externe;
- Ședința din data de 5 martie 2020 - Evaluarea manuscriselor incluse în planul editorial al editurii ISPMN, pentru 2020;
- Ședința din data de 17 martie 2020- Propuneri privind organizarea concursurilor de acordare a gradelor profesionale (online);
- Ședința din data de 18 iunie 2020 - Modificarea criteriilor de evaluare profesională a personalului de cercetare din cadrul Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale;
- Ședința din data de 14 septembrie 2020 - Evaluarea fișei proiectului 243/14.09, A support tool model for decision making to reduce the health risk associated with the uncontrolled water and food sources in rural Roma communities in Transylvania (Un model de instrument de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscurilor de sănătate asociate surselor de apă și alimente necontrolate în comunități rome din mediul rural din Transilvania), finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian și cofinanțare publică, întocmită în conformitate cu art. 2 din Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2326/2017 privind stabilirea procedurii de acordare a facilității fiscale prevăzute la art. 60 pct. 3 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal;
- Ședința din data de 16 decembrie 2020 – Numirea Comisiei de Etică a ISPMN.

Deciziile luate de Consiliul Științific al ISPMN, în cadrul ședințelor convocate în perioada vizată de raportare, sunt următoarele:

- Aviz favorabil pentru fișele proiectelor de cercetare ISPMN/2020: *Inventarierea sistemului instituțional al minorității maghiare din România (0-16-2018-2020)*;

Pagina Web ISPMN (10-1-2014-2020); Dezvoltarea bibliotecii (13-1-2014-2020); Limitele intimității (2-16-2020); Inventarierea sistemului instituțional al minorității maghiare din România (0-16-2018-2020).

- Ghid pentru aprobarea delegațiilor externe;
- Avizarea planului editorial pentru anul în curs (2020);
- Propuneri privind organizarea concursurilor de acordare a gradelor profesionale;
- Modificarea criteriilor de evaluare profesională a personalului de cercetare din cadrul Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale.
- Aviz favorabil pentru proiectul de cercetare: A support tool model for decision making to reduce the health risk associated with the uncontrolled water and food sources in rural Roma communities in Transylvania (Un model de instrument de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscurilor de sănătate asociate surselor de apă și alimente necontrolate în comunități rome din mediul rural din Transilvania), finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian și cofinanțare publică, întocmită în conformitate cu art. 2 din Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2326/2017 privind stabilirea procedurii de acordare a facilității fiscale prevăzute la art. 60 pct. 3 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal;
- Numirea membrilor Comisiei de Etică a ISPMN.

Consiliul Științific a elaborat în perioada vizată de raportare, următoarele proceduri operaționale:

- Procedura operațională privind evaluarea și avizarea proiectelor de cercetare științifică a căror valoare depășește echivalentul în lei a 5.000 de Euro;
- Procedură operațională privind propunerea criteriilor de evaluare a performanțelor profesionale individuale anuale ale personalului de cercetare;
- Procedură operațională privind evaluarea și avizarea pentru publicare a studiilor, articolelor, rapoartelor de cercetare și cărților elaborate de către cercetătorii științifici sau de colaboratorii externi ai Institutului.

Cap IX. Serviciul economic, administrativ, contencios

1. Activitate economica financiară

I.S.P.M.N. și-a desfășurat activitatea în conformitate cu dispozițiile legale privind activitatea financiar-contabilă.

În perioada ianuarie - decembrie 2020 s-au realizat următoarele lucrări mai importante:

- Elaborarea proiectului de buget anual, a rectificărilor și virărilor de credite;
- Executarea operațiunilor financiare privind fondurile prevăzute în bugetul propriu;
- Repartizarea bugetului aprobat prin legea bugetară anuală pe trimestre s-au efectuat deschideri de credite bugetare, urmărind încadrarea în totalul creditelor aprobate prin Legea bugetului de stat și ordonanțele de rectificare a bugetului pe anul în curs;
- Analizarea și urmărirea execuției pe titluri, articole și alineate de cheltuieli a bugetului aprobat în vederea respectării disciplinei financiare;
- Analizarea fundamentărilor și propunerea spre aprobare secretarului general al Guvernului a documentației privind virările de credite între articolele bugetare;
- Întocmirea documentației necesare în vederea efectuării plăților către furnizori/prestatori, în baza deconturilor de cheltuieli și/sau a ordonanțării întocmite de compartimentele de specialitate și aprobate de ordonator și s-au efectuat aceste plăți/viramente bugetare;
- Verificarea deconturilor aferente deplasărilor interne/externe și plata drepturilor cuvenite;
- Întocmirea și depunerea lunară a raportărilor, depunerea situațiilor financiare trimestriale ale instituțiilor publice, precum și a unor raportări financiare lunare în anul 2020, pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, precum și pentru modificarea și completarea altor norme metodologice în domeniul contabilității publice;
- Elaborarea lunară a eșalonării pe decade a deschiderilor de credite bugetare.

Întocmirea pentru activitatea proprie a situațiilor financiare trimestriale care au necesitat efectuarea următoarelor operațiuni:

- Înregistrarea zilnică a documentelor justificative, anexate la extrasele de cont și registrele de casă pe capitolele bugetare existente la ISPMN pe structura bugetului aprobat: cheltuieli de personal, cheltuieli cu bunuri și servicii, acțiuni cu caracter științific și socio-cultural;
- Întocmirea „fișelor pentru operații diverse” și a bilanțelor de verificare analitice și sintetice, lunar și trimestrial;
- Întocmirea documentației privind constituirea garanției pentru gestionari și înregistrarea în evidența contabilă a garanțiilor depuse de gestionarii instituției la BCR;
- Elaborarea unor situații privind activitatea instituției solicitate de conducerea SGG.

Pentru buna desfășurare a activităților structurilor organizatorice din cadrul I.S.P.M.N. a realizat, în principal, următoarele tipuri de activități:

- a administrat și gestionat bunurile de natura mijloacelor fixe, obiectelor de inventar și consumabilelor la nivelul ISPMN;
- a urmărit îndeplinirea de către ISPMN, dar și de către alți operatori economici, a obligațiilor prevăzute în contractele privind furnizarea de bunuri, lucrări și/sau servicii încheiate între aceștia și ISPMN, având ca obiect aspecte administrative;
- a verificat și validat facturile emise de către operatorii economici în vederea efectuării plăților către aceștia pentru bunurile achiziționate, respectiv serviciile prestate, în baza contractelor încheiate de ISPMN cu respectivii operatori economici, având ca obiect aspecte administrative;
- a propus și a întocmit documentațiile necesare pentru casare de bunuri;
- a propus și a inițiat achiziția de bunuri, lucrări și/sau servicii necesare funcționării instituției;
- a identificat și centralizat necesarul de bunuri și servicii în vederea desfășurării activităților structurilor organizatorice din cadrul ISPMN, în vederea realizării Planului Anual al Achizițiilor Publice pentru anul 2020 și a rectificărilor acestuia.

Întocmirea și depunerea raportărilor în Punctul unic de acces – sistemul național de raportare Forexbug.

Activitatea realizată de către ISPMN este continuă, iar obiectivul principal este asigurarea condițiilor optime de lucru. Propunerile privind îmbunătățirea activității au ținut cont de principiul general al economicității, eficienței și eficacității, iar inițierile de achiziții publice au avut în vedere plafoanele stabilite de către ordonatorul principal de credite.

RAPORT FINANCIAR 2020

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, este instituție publică, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca și funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr. 893 din 2007 fiind subordonată Secretariatului General al Guvernului și în coordonarea D.R.I. .

Bugetul Institutului, aprobat de către ordonatorul principal de credite, pentru anul 2020 se prezintă în felul următor:

000110	Total venituri	4.470.000
33.10.08/33.10.50	Venituri din prestări servicii	20.000
37.10.01	Donații	2.000
40.10.15	Sume utilizate din excedentul anului precedent pentru efectuarea de cheltuieli	85.000
43.10	Subvenții de la alte administrații	3.051.000
43.10.09	Subvenții pentru instituții publice	3.051.000
48.10	F.E.N. sursa G	1.250.000
48.08	F.E.N. sursa D	62.000
67.10	TOTAL CHELTUIELI	4.470.000
01.10	Cheltuieli de personal	2.615.000
01.20	Bunuri și servicii	235.000
01.58	Proiecte finanțate din fonduri externe sursa G	1.335.000

01.58	Proiecte finantate din fonduri externe sursa D	62.000
01.59	Alte cheltuieli	223.000
01.70	Cheltuieli de capital	0

Total încasări realizate:

Din subvenție 2.866.421,61 lei, din prestări servicii 4.266,60 lei, donații 0 lei.

Proiecte FEN sursa G excedent 2020 82.974,82 lei, utilizat 82.800 lei, excedent 2021 174,82.

Proiecte FEN sursa D prefinanțare 55.998,86 lei.

Notă explicativă la pozițiile din bilanț:

- Mijloace de transport 119.945,20 lei, echipamente tehnologice 453.470,28 lei, mobilier și aparatură birotică 98.030,81 lei, clădiri 2.519.850,00 lei, terenuri 1.468.953,00 lei, alte active fixe necorporale (programe informatice) 516.054,90 lei; amortizarea totală aferentă (exclusiv clădire și teren) 1.117.408,38 lei;
- Stocuri 1.698.308,01: 203.990,82 lei reprezentând valoarea obiectelor de inventar din dotare, 981.440,65 lei cărțile și publicațiile, materialele documentare din biblioteca Institutului, 511.626,54 cărțile editurii, 1.250 lei combustibil nedecontat prin Foi de parcurs;
- Conturi la trezorerie, casa, alte valori: 0 lei disponibil în contul de trezorerie, conturi curente (contul 550) 26.538,07 lei (garanție gestionari), 0 lei în casă, 29.776,68 lei disponibil/excedent din fonduri externe (sursa G 174,82 sursa D 29.601,86 lei), avansuri de trezorerie 0 lei, alte valori 3.750 lei BVC;
- Datorii către bugetul de stat 14.614 lei reprezentând impozitul de salar aferent lunii decembrie (ISPMN și proiect RHR);
- Salariile angajaților și contribuțiile aferente lunii decembrie: salarii nete 138.546 lei, obligații de întreținere/popririi/pensii private 6.793 lei, garanții gestionari contul 428 – 27.156,07 lei, contribuții sociale 89.826 lei, număr de angajați 29 din care 2 demnitari;
- Suma de 11.249 lei de recuperat FNUASS, concedii medicale (an precedent 3.382 an curent 7.867 lei);
- Clienți neîncasați 517,53 lei, facturi de întocmit 11.429,73 lei;
- Furnizori neachitați – facturi curente 0 lei.

Notă explicativă la Contul de execuție al instituțiilor publice:

Total plăți efectuate 2.979.885,21 lei din care:

- Cheltuieli de personal 2.586.723,53 lei
 - Salarii de bază 2.394.702,00 lei,
 - Îndemnizații delegare 5.378,53 lei,
 - Alte drepturi salariale 0,00 lei,
 - Indemnizația de hrană 93.043,00 lei,
 - Vouchere de vacanță 37.700,00 lei,
 - Contribuții 55.900,00 lei.
- Bunuri și servicii 163.651,86 lei
 - Furnituri de birou 6.309,90 lei,
 - Materiale curățenie 7.197,43 lei,
 - Încălzit iluminat 29.840,66 lei,

Apă canal salubritate	4.122,77 lei,
Carburanți	0,00 lei,
Piese de schimb	1.687,72 lei,
Telefon, internet poștă	21.250,93 lei,
Materiale și servicii caracter funcțional	38.553,08 lei,
Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	36.367,35 lei,
Reparații curente	0,00 lei,
Obiecte de inventar	2.033,47 lei,
Deplasări interne	3.232,59 lei,
Deplasări externe	1.127,65 lei,
Consultanță și expertiză	0,00 lei,
Pregătire profesională	0,00 lei,
Protecția muncii	5.532,00 lei,
Protocol	599,93 lei,
Prime de asigurare	5.646,44 lei,
Alte chelt. cu bunuri și serv.	149,94 lei.
- Cărți, publicații (biblioteca I.S.P.M.N.)	0,00 lei
- Burse de cercetare	0,00 lei
- Acțiuni cu caracter științific	120.312,82 lei (tipar cărți – tipar, corectură lingvistică, servicii de traducere; cheltuieli cu cesiunea drepturilor de proprietate intelectuală, servicii informatice actualizare platformă cercetare),
- Cheltuieli de capital –	0,00 lei.
Plăți din fonduri externe nerambursabile:	
- sursa G Rothschild 58.16 – 82.800 lei burse din care 82.800 lei contribuția externă nerambursabilă din prefinanțare,	
- sursa D RomaHealthRisk 58.31 – 26.397 lei (salarii) din prefinanțare.	
Sume de restituit S.G.G. (bugetului de stat)	
din F.E.N. -56 - 60.000 (POSDRU) + 5.350,15 (FP7 Migrom) lei – ani precedenți (cereri de rambursare depuse).	

Activitate privind Controlul financiar preventiv propriu, în cadrul Serviciului Economic, Contencios și Administrativ, a constat în verificarea și vizarea operațiunilor și transmiterii raportărilor către ordonatorul principal de credite. Pentru anul 2020 operațiunile vizate sunt prezentate în tabelul alăturat:

RAPORT
privind activitatea de control financiar preventiv, pe anul 2020

Cap.I - Operațiuni supuse vizei de control financiar preventiv

Nr. Crt	Operatiuni cu efect financiar asupra fondurilor publice sau a patrimoniului public	Corespondent a operatiunilor din col.1 cu codurile operatiunilor din anexa nr.1.1 la normele metodologice - Cadrul general	Total operatiuni supuse vizei de control financiar preventiv	
			Numar operatiuni	Valoare (mii LEI)
0	1	2	3	4
	Total (rd.1+rd.2+rd.3+rd.4+rd.5+rd.6+rd.7):		519	21233
1.	Deschideri, repartizari, retrageri si modificari ale creditelor - total (1.1+1.2+1.3+1.4), din care:		36	14790
1.1	Deschideri de credite	A1	20	6185
1.2	Repartizari de credite	A2	7	2406
1.3	Virari de credite	A4	3	0
1.4	Alte operatiuni	A3; A5	6	6199
2.	Angajamente legale - total (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6), din care		229	3456
2.1	Acte administrative din care rezulta obligatii de plata	B13- B17	106	195
2.2	Contracte/Contracte subsecvente/Comenzi de achizitii publice/sectoriale, inclusiv actele aditionale la acestea	B1, B3-B5	122	3259
2.3	Contracte/Decizii/ Ordine de finantare sau acorduri de finantare	B2, B20, B 23	0	0
2.4	Contracte/Acorduri/Conventii de imprumut; garantie; prospecte de emisiune	B6-B8, B10, B11, B19	0	0
2.5	Conventii de garantare	B9	0	0

2.6	Contracte de închiriere, concesiune, participare, parteneriat public-privat etc.	B12, B18, B21, B22	1	2
3.	Ordonantari de avansuri	C2; C11	0	0
4.	Ordonantari de plata - total (4.1+4.2+4.3+4.4+4.5+4.6+4.7), din care pentru:		247	2982
4.1	Drepturi de personal si obligatii fiscale aferente	C12	12	2568
4.2	Pensii, ajutoare, rente viagere si alte asemenea		8	48
4.3	Servicii prestate, bunuri livrate, lucrari executate	C1; C6; C7	227	366
4.4	Rambursari, dobanzi, comisioane si alte costuri aferente imprumuturilor	C4; C5	0	0
4.5	Ajutoare de stat/ de minimis, subventii, transferuri, rente, alte forme de sprijin	C9	0	0
4.6	Finantari/cofinantari	C3	0	0
4.7	Alte obligatii de plata	C8; C10	0	0
5.	Operatiuni financiare / de plasament	E18	0	0
6.	Operatiuni privind activele (vanzari, inchirieri, concesiuni, gajari, transferuri de bunuri etc.)	D1-D6; E9	2	153
7.	Alte operatiuni	E1-E8, E10-E17	7	5

Nu au existat operațiuni refuzate la viză.

2. Activitate privind achizițiile publice

Activitate privind achizițiile publice în cadrul Serviciului Economic, Contencios și Administrativ a constat din:

- s-a elaborat programul anual de achizitii publice, pe baza necesităților și priorităților identificate la nivelul instituției;
- s-a colaborat cu celelalte compartimente funcționale din cadrul ISPMN la fundamentarea programului anual de achiziții publice;
- s-au efectuat proceduri de achiziții publice în SICAP;
- s-au întocmit notele estimative și justificative cu privire la procedurile de achiziție publică;
- s-au întocmit referatele de necesitate pentru aprobarea procedurilor de achiziție publică;
- s-a asigurat desfășurarea propriu zisă a procedurilor de achiziție publică de atribuirea contractelor de furnizare produse, servicii și lucrări;
- s-a urmărit respectarea contractelor de achiziții publice din punct de vedere al respectării valorilor și termenelor;

- s-a ținut evidența contractelor ce au ca obiect achizițiile publice de bunuri, servicii sau activități;
- s-a urmărit executarea contractelor de achiziții;
- s-a identificat în cadrul catalogului electronic produsul, serviciul sau lucrarea care îi poate satisface necesitatea sau constată că prețul publicat de operatorii economici pentru obiectul achiziției este mai mare decât prețul pieței sau din motive tehnice imputabile SICAP nu este posibil accesul la catalogul electronic, atunci autoritatea contractantă poate realiza achiziția de la orice operator economic, cu respectarea prevederilor art. 43 alin. (3) din HG nr. 395/2016, coroborat cu prevederile art. 64 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, Hotararea de Guvern 419/2018, art. 49, aplicand o procedura offline: (a) 100.000 lei pentru produse și servicii, respectiv 280.000 lei pentru lucrări, autoritatea contractantă poate achiziționa direct, fără a utiliza catalogul electronic sau anunțul prealabil, prin consultarea a minimum trei candidați; b) 70.000 de lei, autoritatea contractantă poate achiziționa direct pe baza unei singure oferte; c) 4.500 lei, autoritatea contractantă are dreptul de a plăti direct, pe baza angajamentului legal, fără acceptarea prealabilă a unei oferte).

Toate achizițiile efectuate in anul 2020 sunt achiziții directe de produse si servicii, conform tabelului de mai jos:

Nr. Crt.	CAPITOL BUCETAR	DENUMIRE ACHIZITIE	COD CPV	VALOARE CU TVA	VALOARE FARA TVA	OFERTANT	MODALITATE ACHIZITIE
1	200530	Ecrane de policarbonat pentru distantare sociala	30000000-9	647,36	544,00	HANSEN SRL	ONLINE SICAP
2	200106	Piese si accesorii pentru coipiatoare, tastaturi si mouse	30125000-1	765,47	643,25	Compart SRL	ONLINE SICAP
3	203002	Cafea	15861000-1	599,94	550,40	FOUNTAIN SRL	ONLINE SICAP
4	200101	Hartie copiator-A4; A3	30192000-1	1.115,49	937,39	LECOM BIROTICA ARDEAL SRL	CONTRACT SUBSECVENT ONAC
5	200101	Articole de birou	30192000-1	5.194,41	4.365,05	SUPREMOFFICE SRL	ONLINE SICAP
6	200106	Becuri economice	31531000-7	296,31	249,00	Timar Trading SRL	ONLINE SICAP
7	200106	Piese si accesorii pentru calculare - hard disk intern	30125000-1	625,94	526,00	Compart SRL	ONLINE SICAP

8	200530	Echipament de retea	32420000-3	940,10	790,00	COMPART SRL	ONLINE SICAP
9	200530	Termometru medical fara contact in infrarosu	38412000-6	380,80	320,00	AVELINO SRL-D	ONLINE SICAP
10	200530	Viziere	39263000-3	65,21	54,80	SUPREMOFFICE SRL	ONLINE SICAP
11	200102	Materiale pentru curatenie	39830000-9	7.197,43	6.048,26	SUPREMOFFICE SRL	ONLINE SICAP
12	200109	Servicii de reparatii-autovehicule	50112000-3	2.488,21	2.090,92	Profi Auto SRL	ONLINE SICAP
13	200109	Servicii de intretinere echipament tehnica de calcul	50300000-8	23.419,20	19.680,00	COMPART SRL	ONLINE SICAP
14	200130	Servicii de intretinere incalzire centrala	50720000-8	785,40	660,00	TOTAL TERM SRL	ONLINE SICAP
15	200601	Transport rutier	60100000-9	833,59	700,50	MOL, OMV, PETROM	OFFLINE
16	200601	Transport aerian	60400000-2	2.399,00	2.086,39	CIEL VOYAGES SRL	ONLINE SICAP
17	200108	Servicii postale si de curierat	64100000-7	1.391,21	1.163,32	TCE WORLDWIDE SERVICES SRL	ONLINE SICAP
18	200108	Servicii de telefonie mobilă	64212000-5	19.859,72	16.686,91	VODAFONE	OFFLINE
19	200104	Distributie de apa	65100000-4	2.910,36	2.649,50	Compania de apa SOMES SA	OFFLINE
20	200103	Distributie de gaz	65210000-8	20.273,77	17.036,78	EON GAZ	OFFLINE
21	200103	Distributie energie electrica	65310000-9	9.566,89	8,039,43	ELECTRICA SA	OFFLINE
22	203003	Servicii de asigurare-	65513000-9	1.156,00	1.156,00	KUNDEN	OFFLINE

		autovehicule				BROKER SRL	
23	200109	Comisioane bancare	66110000-4	650,47	650,47	BCR	OFFLINE
24	203003	Asigurare cladire	66512220-0	4.490,44	4.490,44	GENERALI	OFFLINE
25	203030	Inspectie tehnica autoturism	71631200-2	149,94	126,00	PROFI AUTO SRL	OFFLINE
26	5922	Actualizare informatica	72540000-2	4.760,00	4.000,00	Image Services SRL	ONLINE SICAP
27	5922	Servicii de actualizare informatica pagina web	72540000-2	34.500,00	34.500,00	Pzs Experiment 31 SRL	ONLINE SICAP
28	200130	Actualizare informatica-MONITORUL OFICIAL	72540000-2	770,00	647,06	MONITORUL OFICIAL	ONLINE SICAP
29	200130	Actualizare informatica-LEGIS	72540000-2	2.856,00	2.400,00	CTCE SA	ONLINE SICAP
30	200109	Servicii de asistenta informatica-contabilitate	72610000-9	11.995,2	10.080,00	SOBIS SRL	ONLINE SICAP
31	200130	Diverse servicii de curatenie	74740000-8	28.800,00	28.800,00	AVA CLEANING OFFICE SRL	ONLINE SICAP
32	5922	Servicii de cesiune de drepturi de autor pentru traducere	74831300-6	3.400,00	3.400,00	SPRINGER NATURE	OFFLINE
33	5922	Servicii conexe tiparii-cesiune drept de autor in vederea traducerii	79820000-8	4.991,71	4.991,71	Tatlor&Francis	OFFLINE
34	5922	Servicii de traducere din ebraica in romana	74831300-6	5.311,00	5.311,00	URSUTIU CLAUDIA MARICICA-PFA	ONLINE SICAP
35	5922	Servicii de traducere	79530000-8	1.560,00	1.560,00	VOICULESCU IOANA MIRUNA PFA	ONLINE SICAP

36	200130	Servicii de monitorizare a sistemelor de alarma	79711000-1	2.655,95	2.231,90	MARUGUARD SRL	ONLINE SICAP
37	5922	Servicii de tiparire	79800000-2	42.695,63	40.662,50	IDEEA DESIGN&PRINT SRL	ONLINE SICAP
38	5922	Revizuire lingvistica si corectura	79820000-8	6.713,98	5.642,00	BUTKAM SRL	ONLINE SICAP
39	5922	Revizuire lingvistica si corectura	79820000-8	2.432,36	2.044,00	EDITURA EXIT SRL	ONLINE SICAP
40	5922	Lecturare stiintifica volum Jakab Albert Zsolt	79820000-8	1.200,00	1.128,00	TUDOR ALEXANDRU SALAGEAN	ONLINE SICAP
41	5922	Servicii de tehnoredactare	79821100-6	8.396,05	7.457,60	TIPOTEKA SRL, IDEA PLUS SRL	ONLINE SICAP
42	5922	Servicii de proiectare grafica-coperta	79822500-7	618,4	520,00	IDEA PLUS SRL	ONLINE SICAP
43	5922	Servicii de evenimente-organizare conferinta de presa	79952000-2	1.625,00	1.547,62	CIEL VOYAGES SRL	ONLINE SICAP
44	200602	Servicii pentru evenimente-taxa conferinta	79952000-2	1.127,65	1.127,65	BCR	OFFLINE
45	5922	Servicii de abonare-biblioteci-ANELIS PLUS-2019	79980000-7	2.000,00	2.000,00	ANELIS	OFFLINE
46	2014	Protectia muncii	80511000-9	4.032,00	4.032,00	SECSANSU SRL	ONLINE SICAP
47	2014	Servicii de medicina muncii	85147000-1	1.500,00	1.500,00	MEDSTAR SRL	ONLINE SICAP
48	200104	Servicii privind deseurile menajere si deseurile	90500000-2	1.212,36	1.018,81	ROSAL GRUP SA	OFFLINE

49	200130	Servicii de verificare si curatare a cosurilor de evacuare a gazelor arse	90915000-4	500,00	500,00	Intr. Ind. BALSIOIANU MIRCEA	ONLINE SICAP
----	--------	---	------------	--------	--------	------------------------------	--------------

3. Activitatea privind tehnologia informației

Activitate privind tehnologia informației a constat în soluționarea solicitărilor angajaților a fost realizată de către firmele care asigură mentenanța sistemelor informatice, sub supravegherea expertului de achiziții publice.

4. Activitatea juridică

Activitatea juridică în cadrul Serviciului Economic, Contencios și Administrativ a constat din:

- acordare asistență juridică compartimentelor ISPMN;
- urmărire și analiză actele normative și informare compartimente interesate;
- elaborare, respectiv vizare ordine emise de către președintele ISPMN;
- redactare, vizare contracte și alte acte juridice încheiate de ISPMN cu alte persoane fizice sau juridice;
- analiză și elaborare răspuns la solicitările de natură juridică primite de ISPMN de la persoane fizice sau juridice;
- revizuire și vizare dosare achiziție publică;
- elaborare, respectiv vizare proceduri operaționale și de sistem;
- asigurarea secretariatului tehnic al Comisiei pentru control intern managerial;
- acordare consultanță în probleme de integritate în cadrul Grupului de Lucru pentru integritate;
- asigurare consultanță în vederea depunerii declarațiilor de avere și interese pentru personalul care are obligația depunerii declarațiilor de avere și interese, respectiv ținerea registrului declarațiilor de avere și interese;
- colectare și sistematizare acte normative care conțin prevederi referitoare la minoritățile naționale.

5. Activitatea privind resursele umane

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale are în organigramă 35 de posturi de execuție și două posturi de conducere.

În cadrul institutului funcționează trei compartimente:

Compartimentul de studii, analize și cercetare, din care fac parte 13 cercetători

Centrul de documentare, din care fac parte 7 cercetători

Serviciului Economic, Contencios și Administrativ este condus de șeful serviciului, din cadrul serviciului mai fac parte, doi consilieri juridici, un expert de achiziții, un economist CFP, un expert de comunicare și un contabil cu atribuții de resurse umane.

Activitatea de resurse umane se desfășoară în cadrul SECA prin contabilul care are atribuții de resurse umane, sub directa coordonare a șefului serviciului.

Au fost desfășurate următoarele activități:

- preluarea și verificarea seturilor de documente în vederea deplasărilor;
- -întocmirea deconturilor estimative și deconturile pentru deplasările interne și externe;
- înregistrarea în condica de prezență concediile de odihnă, concedii medicale, concedii fără plată, de studii, evenimente, CIC și delegații;
- -întocmirea foii colective de prezență;
- întocmirea statului de plată și editarea documentelor în vederea acordării salariilor;
- întocmirea, lunar, a declarațiilor de impozite, taxe și contribuții aferente salariilor;
- arhivarea documentelor care stau la baza întocmirii salariilor și statele de plată;
- centralizarea datelor necesare întocmirii raportului statistic lunar și anual și ale altor raportări statistice solicitate;
- evidența lunară a fondului de salarii realizat și a numărului de salariați pe institut, categorii de personal, obiective;
- planificarea și evidența concediilor de odihnă, concediilor medicale, învoirilor, nemotivatele, concedii fără plată;
- evidența tuturor salariaților din institut, a angajărilor, a desfacilor de contracte individuale de muncă conform prevederilor legale în vigoare, a pensionărilor, întocmirea și transmiterea on-line a Registrului de evidență a salariaților;
- transmiterea către șeful de serviciu a modificărilor ce apar la salarizare (reîncadrări, desfaceri de contracte individuale de munca etc.);
- întocmire adeverințe de vechime;
- participarea la discuții în legătură cu regulamentul intern, aplicarea corectă a codului muncii și a legislației în vigoare;
- întocmirea fișei postului pentru toți salariații din institut;
- întocmirea contractelor individuale de muncă, acte adiționale la CIM;
- întocmirea pe calculator și editare de adeverințe, actualizări norme, diverse formulare, tabele, adrese necesare în cadrul serviciului și a institutului;
- urmărirea legislației în vigoare cu privire la salarizarea personalului bugetar;
- întocmirea ordinelor de încadrare, reîncadrare, suspendare și încetare privind contractele individuale de muncă;
- întocmirea planului de formare profesională;
- evidența fișelor de evaluare anuală a performanțelor profesionale, procesul verbal de evaluare, comunicare evaluare, către toți salariații institutului;
- elaborarea capitolului bugetar, Cheltuieli de personal și urmărirea cheltuielilor pentru a nu se depăși limita trimestrială și anuală;
- întocmirea și transmiterea on-line, anual, a formularului “Raportare personal instituții publice”, conform Legii 153/2017;
- evidența și distribuția tichetelor de vacanță;
- întocmirea situației transparenței veniturilor salariale lunare, trimestriale și afișarea pe site-ul oficial al institutului.

6. Comunicare și Relații Publice

În anul 2020, în cadrul Institutului au fost elaborate 34 de Buletine Interne de Informativ. Acestea sunt documente interne care conțin Ordinele emise de președinte, Regulamente și Proceduri, Procese verbale ale Comisiilor, etc. Acestea conțin informații care sunt de interes pentru toți angajații instituției și sunt transmise, electronic- adrese de email, angajaților. Toate regulamentele și procedurile de sistem sau procedurile operaționale au fost postate pe intranetul ISPMN, astfel încât toți angajații să aibă acces la aceste documente ori de câte ori este nevoie.

În perioada sus menționată, s-a verificat în permanență adresa oficială de e-mail a Institutului precum și faxul și poșta, și s-au transmis/repartizat mesajele primite către personalul specializat în domeniul/tematica corespondențelor, astfel încât fiecare solicitare să primească răspuns competent și în timp util. Răspunsurile au fost transmise către solicitanți. S-au înregistrat și s-au soluționat toate adresele intrate.

După consultarea permanentă cu angajații, a fost elaborat Raportul anual de activitate pe anul 2019 (care a fost postat și pe site-ul ISPMN), Raportul semestrial 2020 și Planul anual de activitate 2020. Raportul pe anul 2019 a fost transmis către SGG și DRI.

Au fost organizate conferințe de presă, mai mult în cadru online, din cauza pandemiei Covid 19.

S-a efectuat monitorizarea presei, toate articolele găsite legate de ISPMN au fost transmise către Centrul de Documentare, în vederea includerii acestora în proiectul Centrului.

În vederea bunei funcționări a Editurii ISPMN, au fost transmise exemplare către autori, editori etc., precum și către Biblioteci și instituții interesate de subiectul volumelor.

S-a colaborat cu toate departamentele, comisiile și grupurile de lucru, Editura din cadrul ISPMN, în vederea bunei desfășurări a activității acestora și în vederea transmiterii informațiilor către angajați și către exterior.

A fost elaborată Procedura de sistem privind informarea și comunicarea.

7. Transparență și afișare a informațiilor de interes public

În anul 2020, la instituție nu au fost primite solicitări de informații de interes public. Pentru îmbunătățirea transparenței și accesibilității informațiilor publice, s-au efectuat consultări cu structurile ISPMN în vederea lărgirii *Listei cuprinzând informațiile de interes public comunicate din oficiu* și a *Listei categoriilor de documente produse și/sau gestionate de ISPMN*, care au fost aprobate prin Ordin de președinte. Având la bază modificarea listelor, în luna noiembrie s-a elaborat Buletinul Informativ care a fost afișat pe panoul informativ de la Secretariat și postat pe site. În ceea ce privește site-ul ISPMN, a fost verificat întregul conținutul referitor la Informațiile de interes public și au fost reorganizate secțiunile în vederea transparenței. La sfârșitul anului a fost elaborat Raportul privind transparența decizională pe anul 2020, precum și Raportul de evaluare a implementării Legii nr 544/2001 pe anul 2020, ambele documente fiind postate pe site.

Cap X. Activitatea comisiilor de specialitate și a grupurilor de lucru

1. Comisia pentru control intern managerial

Componența comisiei pentru control intern managerial a fost revizuită în anul 2020, comisia fiind formată din:

Hetea Estera Roxana, vicepreședinte ISPMN- președinte comisie
Kallay Petru, șef SECA- vicepreședinte comisie
Mohacsek Magdolna, consilier juridic – secretar tehnic al comisiei
Kormos Katalin, șef CD – membru comisie
Gido Attila, șef CSAC – membru comisie
Vladar Rozalia, responsabil CFP – membru comisie

Activitatea comisiei CIM s-a desfășurat prin activități individuale ale membrilor și întâlniri de lucru. Astfel, a fost finalizat **Programul de dezvoltare al sistemului de control intern managerial ISPMN - anul 2020 și au fost revizuite, elaborate și aprobate următoarele proceduri:**

- Procedura de sistem privind managementul riscului, întocmirea și actualizarea Registrului de riscuri;
- Procedura de sistem privind planificarea anuală a activităților și resurselor;
- Procedură de sistem privind monitorizarea și raportarea activităților desfășurate și a performanțelor obținute;
- Procedura de sistem privind managementul funcțiilor sensibile;
- Procedura operațională privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale la I.S.P.M.N.;
- Procedura operațională privind darea în folosință a obiectelor de inventar și mijloacelor fixe și evidența lor la locurile de utilizare și/sau păstrare;
- Procedura operațională privind deplasarea în interes de serviciu a personalului;
- Procedura de sistem privind completarea și depunerea declarațiilor de avere și interese;
- Procedura operațională privind organizarea manifestărilor științifice;
- Procedura operațională privind activitățile de cercetare și de diseminare a rezultatelor de cercetare;
- Procedura operațională privind activitatea de control financiar preventiv propriu;
- Procedura operațională privind efectuarea inventarierii patrimoniului I.S.P.M.N.;
- Procedura operațională privind elaborarea și aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al ISPMN;
- Procedura operațională privind evidența contabilă și decontarea bonurilor valorice de carburanți;
- Procedura operațională privind evaluarea și avizarea proiectelor de cercetare științifică a căror valoare depășește echivalentul în lei a 5.000 de Euro;

- Procedura operațională privind propunerea criteriilor de evaluare a performanțelor profesionale individuale anuale ale personalului de cercetare;
- Procedura operațională privind evaluarea și avizarea pentru publicare a studiilor, articolelor, rapoartelor de cercetare și cărților elaborate de către cercetătorii științifici sau de colaboratorii externi ai Institutului;
- Procedura operațională privind organizarea și funcționarea Editurii ISPMN;
- Procedura de sistem privind informarea și comunicarea.

Comisia pentru control intern managerial a colaborat cu Direcția Control Intern Managerial și Relații Interinstituționale - Secretariatului General al Guvernului, în cadrul misiunii de îndrumare metodologică în sistem online, misiune derulată în anul 2020 la ISPMN.

Comisia pentru control intern managerial a elaborat rapoartele situațiilor centralizatoare pentru anul 2020, respective stadiul implementării și dezvoltării sistemelor de control intern managerial la nivelul instituției publice, a transmis rapoartele la ordonatorul principal de credite și a încărcat rapoartele anuale SCIM și pe platforma online.

2. Grupul de lucru pentru integritate

Aceasta structură s-a constituit și funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate. Grupul de Lucru identifică, analizează, evaluează și monitorizează riscurile de corupție la nivelul structurilor/compartimentelor din cadrul ISPMN, respectiv elaborează și actualizează Registrul de riscuri.

Grupul de Lucru este format din:

Hetea Estera Roxana, vicepresedinte ISPMN - sef al Grupului de Lucru

Bogdan Andrea, consilier juridic SEAC și consilier integritate - membru al grupului

Kozak Horațiu Iuliu, cercetător CSAC și consilier etica profesionala - membru al grupului

Vladar Rozalia, economist, SEAC – membru al grupului

Hossu Iulia, cercetător, CD – membru al grupului

Fosztó Laszlo, cercetător CSAC – membru al grupului

Sebesi Claudia, expert PR – secretar al grupului

În cadrul activităților GL pentru integritate au fost elaborate următoarele documente:

- Regulamentul de organizare și funcționare a Grupului de lucru pentru implementarea H.G. nr. 599/2018;
- Procedura de sistem privind Managementul riscurilor de corupție;

- Procedura operațională pentru managementul funcțiilor sensibile;
 - Inventarul funcțiilor sensibile, Anexa 1;
 - Lista persoanelor care ocupă funcții sensibile, Anexa 2;
 - Planul activităților de control suplimentare, Anexa 3.
 - Rapoartele anuale privind implementarea măsurilor prevăzute în Planul de Integritate al ISPMN, în conformitate cu prevederile Strategiei Naționale Anticorupție
- Grupul de lucru pentru implementarea SNA a colaborat cu În cadrul misiunii de audit public intern cu tema „EVALUAREA SISTEMULUI DE PREVENIRE A CORUPȚIEI- 2019”, la ISPMN în anul 2020,

3. Grupul de lucru pentru elaborarea aplicației privind evaluarea și clasificarea Editurii ISPMN

Grupul de lucru s-a constituit ca urmare a publicării Metodologiei de evaluare și clasificare a editurilor, colecțiilor și revistelor științifice, în vederea recunoașterii și clasificării din partea Consiliului Național al Cercetării Științifice (CNCS) a revistelor științifice și editurilor din domeniul fundamental al Științelor Umaniste .

Grupul de lucru a fost format din următoarele persoane:

1. Bokor Zsuzsa, cercetător științific grad II,
2. Hossu Iulia Elena, cercetător științific grad II
3. Jakab Albert Zsolt, cercetător științific grad II
4. Filipovici Anca, cercetător științific grad II

Activitatea Grupului de lucru a fost coordonată de către vicepreședintele instituției, Hetea Eстера Roxana.

Grupul de lucru a elaborat aplicația pe baza condițiilor de eligibilitate și a metodologiei de evaluare, completând toate secțiunile cererii de evaluare, a elaborat alte documente suport necesare, potrivit aplicației, pe platforma online a UEFISCDI: <https://www.uefiscdi-direct.ro> și a menținut comunicarea cu CNCS în privința rezultatelor evaluării.

Ca urmare a procesului de evaluare, Editura ISPMN a obținut recunoașterea și clasificarea CNCS , categoria B, în domeniul Istorie și studii culturale, pe o perioadă de patru ani (1 ianuarie 2021- 31 decembrie 2024).

Cap XI. Relații de colaborare. Proiecte. Planificare Strategică

1. Colaborări și Parteneriate

- Colaborare cu Institutul Național pentru Statistică, participare a reprezentanților ISPMN la întâlniri de lucru cu specialiști ai INS în vederea organizării și desfășurării Recensământului populației și locuințelor din România în anul 2021, respectiv actualizarea Nomenclatorului etniilor și al limbilor materne din România ce urmează a fi utilizat în codificarea răspunsurilor populației la întrebările referitoare la grupul etnic din care fac parte și, respectiv, a limbii materne;
- Colaborare cu Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord-Vest, participarea ISPMN la întâlniri de lucru și întâlniri de consultare pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) 2021- 2027, principalul document strategic de la nivelul Regiunii Nord-Vest;
- Protocol de colaborare ISPMN, DRI, Institutul de Cercetări Eco-Muzicale „Gavrilă Simon” – realizare Muzeul virtual al minorităților turcă și tătară din România;
- Protocol de colaborare ISPMN, DRI, Muzeul Național de Istorie – realizare Muzeul virtual al minorităților turcă și tătară din România;
- Protocol de colaborare ISPMN, DRI, Uniunea Democrată Turcă din România, Uniunea democratică a Tătarilor Turco-Musulmani – realizare Muzeul virtual al minorităților turcă și tătară din România;
- Protocol de colaborare ISPMN, DRI, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța – realizare Muzeul virtual al minorităților turcă și tătară din România;
- Protocol de colaborare ISPMN, DRI, Muzeul de Artă Populară Constanța Constanța, Muzeul Național al Țăranului Român – realizare Muzeul virtual al minorităților turcă și tătară din România;
- Protocol de colaborare ISPMN, Fundația pentru Școala – în scopul realizării volumului Monografia minorității maghiare din România;
- Propunere Parteneriat ISPMN, Uniunea Armenilor din România – în vederea realizării volumului Monografia minorității armenilor din România;
- Acord efectuare practica ISPMN, UBB, Uniunea Sindicală Teritorială Cartel Alfa filiala Cluj, Schiop Emilia Nicoleta;
- Acord de parteneriat ISPMN, Editura Polis SRL – în vederea editării unui volum;
- Acceptare mobilitate studențească ISPMN, Universitatea din Eger (Erasmus);
- Protocol de colaborare ISPMN, Societatea de Studii Transilvane E.V. Heidelberg organizare de conferințe;
- Acord de colaborare ISPMN, Muzeul Țăranului Român în vederea utilizării unor fotografii din Arhiva Etnologică, pentru coperta volumului Rușii lipoveni din România: istorie, identitate, comunitate;
- Acord ISPMN, UBB, Uniunea Sindicală Teritorială Cartel Alfa filiala Cluj - efectuare stagiu de practică;
- Protocol de colaborare ISPMN, Teatrul Szigligeti realizare proiect;
- Acord de parteneriat ISPMN, UBB privind proiectul Roma Health Risk.

2. Proiecte cu finanțare nerambursabilă

În cursul anului 2020 la ISPMN au fost elaborate și depuse următoarele propuneri de finanțare:

Nr. crt	Denumire proiect, detalii	Operator de fond-Finanțator	Observații
1	Proiect de cercetare depus în cadrul apelului: Proiecte colaborative de Cercetare care urmăresc dezvoltarea cunoștințelor bazate pe cercetare în România- Granturi norvegiene, competiție 2019 România “A support tool model for decision making to reduce the health risk associated with the uncontrolled water and food sources in rural Roma communities in Transylvania” Promotor de proiect: Universitatea Babes-Bolyai, Cluj –Napoca Parteneri: Norwegian University of Life Sciences - Norway; Institutul Pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale - România; Institutul Național de Sănătate Publică - România; Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" - România	Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI)	Proiectul este selectat pentru finanțare și se află în proces de contractare. Activitățile proiectului vor începe de la 1 septembrie 2020 https://uefiscdi.gov.ro/reso-829498-lista-propunere-finantare.pdf
2	Proiect editorial, secțiunea CARTE „ Monografia minorității armenice din România” Promotor de proiect: ISPMN	Administrația Fondului Cultural Național (AFCN), Ministerul Culturii	Proiectul nu a fost selectat pentru finanțare https://www.afcn.ro/files/2020/editoriale/tabel%20site%20carte%20III%202020.pdf
3	Proiect editorial, secțiunea CARTE „ 20.000 de nume. Evidența celor rămași în viață” Promotor de proiect: ISPMN	Administrația Fondului Cultural Național (AFCN), Ministerul Culturii	Proiectul nu a fost selectat pentru finanțare https://www.afcn.ro/files/2020/editoriale/tabel%20site%20carte%20III%202020.pdf

3. Proiecte cu finanțare externă, în implementare

Inventarierea izvoarelor arhivistice referitoare la evrei în arhivele ecleziastice creștine din Transilvania

Proiectul s-a lansat în iulie 2016 și a avut o durată de 3 ani, ISPMN fiind promotor de proiect. A fost finanțată de către Fundația Rothschild (Hanadiv) Europe în cadrul

Proiectului „Yerusha” (<https://yerusha.eu/network/romanian-institute-for-research-on-national-minorities/>) și a avut ca scop inventarierea materialelor arhivistice referitoare la evrei păstrate la unele direcții județene ale Arhivelor Naționale din România. Direcțiile județene incluse au fost: Arad, Bihor, Bistrița-Năsăud, Covasna, Harghita, Hunedoara, Maramureș, Satu Mare, Sălaj, Caraș-Severin.

Pornind de la lista fondurilor arhivistice disponibile pentru cercetare, în fiecare an au fost vizitate 3-4 din aceste direcții județene și au fost identificate fondurile care reprezintă interes din punctul de vedere al proiectului. În urma cercetărilor amănunțite în cele peste 5000 de colecții de fonduri arhivistice din cele zece direcții județene ale ANR au fost găsite 572 colecții de referință evreiască. Aceste colecții au fost descrise în conformitate cu criteriile modelului Yerusha Data Set Model 3.0 și vor fi disponibile pentru cercetători și toți cei interesați de istoria evreilor din Transilvania într-o bază de date disponibilă pe site-ul web al Fundației Rothschild și a ISPMN (link extern).

Concluziile primei etapei de cercetare au fost însumate în următoarea publicație: Attila Gidó, Archival Sources on the Northern Transylvanian Holocaust, in Adina Babeș-Fruchter, Ana Bărbulescu (Eds.), *The Holocaust in South-Eastern Europe: Historiography, Archives Resources and Remembrance*, Vernon Press, Wilmington, 2021, 29–56.

A doua etapă a proiectului are o durată de 24 luni (perioada 1 ianuarie 2020 – 31 decembrie 2021) și se numește „Inventarierea izvoarelor arhivistice referitoare la evrei în arhivele ecleziastice creștine din Transilvania” [Survey of the material of Jewish reference in the archives of the Christian denominations from Transylvania]. Ca și în prima etapă, finanțatorul extern este Rothschild Foundation (Hanadiv) Europe, iar proiectul face parte din programul „Yerusha Project” al Rothschild Foundation. În concordanță cu programul „Yerusha Project”, are ca scop inventarierea materialelor documentare păstrate în arhivele bisericilor romano-catolic, reformat, luteran și unitarian din Transilvania. Pe parcursul celor 24 de luni vor fi realizate cercetări în următoarele arhive ecleziastice: Arhiva Arhidiecezană Romano-Catolică din Transilvania (Alba Iulia); Arhiva Diecezană Romano-Catolică din Timișoara; Arhiva Diecezană Romano-Catolică din Oradea; Arhiva Diecezană Romano-Catolică din Satu Mare; Arhiva Statusului Romano-Catolic din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Districtuală a Bisericii Reformate (Oradea); Arhiva Centrală Districtuală a Bisericii Reformate din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Centrală a Bisericii Unitariene (Cluj-Napoca); Arhiva Bisericii Luterane din România (Cluj-Napoca); arhivele unor comunități ecleziastice mai mari din Aiud, Arad, Baia Mare, Brașov, Dej, Deva, Făgăraș, Odorheiu Secuiesc, Reghin, Sfântu Gheorghe, Sighetu Marmăției, Târgu Mureș, Târgu Secuiesc, Turda, Zalău.

În primul an al proiectului au fost efectuate cercetări în următoarele arhive ecleziastice: Arhiva Districtuală a Bisericii Reformate (Oradea); Arhiva Centrală Districtuală a Bisericii Reformate din Transilvania (Cluj-Napoca); Arhiva Centrală a Bisericii Unitariene (Cluj-Napoca); Arhiva Bisericii reformate din Aiud, Arhiva Bisericii

Reformate Odorheiu Secuiesc. Au fost identificate 71 de fonduri arhivistice relevante. Rezultatele cercetărilor au fost incluse într-o bază de date numită Yerusha Data Set 3.0 care cuprinde următoarele informații referitoare la fondurile arhivistice conținând documente referitoare la evrei: descrieri de creatori de fond, descrieri de conținut ale fondurilor cu accent pe documentele referitoare la evrei, date tehnice (dimensiunea fondului arhivistic în metri lineari, limba/limbile documentelor, condițiile de păstrare și starea documentelor etc.). Cercetările au fost îngreunate de restricțiile în vigoare din cauza situației epidemiologice din țară. În cea mai mare parte a anului sălile de studii ale arhivelor ecleziastice au fost închise.

REDISCOVER este un proiect strategic finanțat în cadrul [Programului Transnațional Dunărea](#) și se desfășoară în perioada 01.06.2018 - 31.05.2021. REDISCOVER a pornit de la constatarea caracterului fragmentat al societăților evreiești din zona Dunării, al căror patrimoniu cultural și religios este bine reprezentat în orașele capitală și în marile centre regionale. Situația este însă diferită la nivelul orașelor de mărime medie care pun în valoare astfel de patrimonii iudaice doar prin conexiune cu alte rețele turistice. Principala dificultate pentru aceste orașe central și est-europene constă în explorarea și punerea în circulație a elementelor materiale și imateriale ale moștenirii culturale iudaice locale, prin intermediul produselor culturale cu potențial turistic. Principalul obiectiv constă astfel în explorarea și revitalizarea moștenirii culturale evreiești „ascunse” din orașele partenere în proiect, prin crearea unor instrumente și servicii turistice accesibile publicului larg, care pot fi tranferate ulterior și în alte spații. Proiectul având ca partener principal orașul Szeged din Ungaria reunește 18 instituții, orașe și comunități evreiești din state dunărene (Ungaria, România, Germania, Slovenia, Croația, Serbia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina). ISPMN (partener strategic asociat) asigură consultanța științifică partenerului reprezentat de municipiul Galați. În 2020, ISPMN a participat la întâlnirile de lucru ale proiectului privind planificarea activităților legate de rutele tematice, strategia comună pentru vizibilitate, pregătirea acțiunilor pilot etc. S-a asigurat consultanța pentru realizarea portofoliului de produse și servicii de turism cultural ce vor pune în valoare moștenirea culturală iudaică din zona Dunării, în forma adaptată la noul context al pandemiei de Covid-19. Parteneriatul între orașele din proiect și sinergia dintre echipele de implementare, istorici, comunități evreiești locale și operatori de turism vor contribui la dezvoltarea regională și locală, promovând cultura evreiască în turism pe următoarele coordonate: gastronomie, patrimoniu material, evenimente culturale, istorie orală. Cercetătorii ISPMN au diseminat informații despre proiect și despre istoricul comunității evreiești din Galați, în articole publicate în Newsletter-ul proiectului, precum și în alte publicații internaționale. Site-ul web al ISPMN conține o secțiune dedicată proiectului REDISCOVER în care sunt incluse descrierea, obiectivele și rezultatele proiectului, precum și activitățile în care sunt implicați cercetătorii ISPMN (<http://ispmn.gov.ro/page/rediscover>).

RomaHealthRisk - A support tool model for decision making to reduce the health risk associated with the uncontrolled water and food sources in rural Roma communities in Transylvania (Un model de instrument de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscurilor de sănătate asociate surselor de apă și alimente necontrolate în comunități roma din mediul rural din Transilvania) Perioada: 01/10/2020 - 31/08/2023. Obiectivul general al proiectului este crearea unui model de suport care poate fi utilizat de autoritățile locale și instituțiile publice pentru întărirea capacității acestora în evaluarea și managementul riscului în sensul reducerii riscurilor de sănătate asociate cu sursele de apă și alimente necontrolate în comunitățile de romi din mediul rural din Transilvania. Modelul poate fi aplicat și în alte comunități rurale și în concordanță cu Strategia Națională de Integrare a Romilor. Proiectul este unul interdisciplinar, care include specialiști în chimie analitică, biologie, sănătate publică, gastroenterologie, epidemiologie, informatică, statistică, rezultatele așteptate fiind un pas înainte important pentru reducerea inegalităților privind sănătatea între comunitățile de romi și non-romi, oferind totodată autorităților publice un instrument-model de sprijin pentru luarea deciziilor privind reducerea riscului de sănătate asociat dietei în comunitățile roma rurale, instrument care poate fi inclus și în strategia națională de integrare a romilor. Proiectul are o durată de 36 luni, a fost demarat în septembrie 2020 și se va încheia în august 2023.

Activități desfășurate în octombrie-decembrie 2020:

1. Demararea activităților de colectare a datelor statistice (etapă intermediară):
 - a. Consultarea datelor statistice privind starea de sănătate a populației pentru a delimita datele cu potențial comparativ la nivel comunitar, UAT și județean. Au fost consultate bazele de date INSEE, Eurostat și Statistica teritorială.
 - b. Adunarea datelor privind mediatorii sanitari activi în Transilvania, datele de contact și teritoriul la care sunt arondați. Date necesare pentru a contacta experții locali în vederea desfășurării anchetei sociologice și pentru a crea o bază de asistență pentru recoltarea mostrelor de apă, alimente și biologice din comunitățile vizate.
2. Realizarea unei prime selecții privind comunitățile de romi în cadrul cărora se va desfășura ancheta sociologică și metodologia de identificare a (etapă intermediară). Au fost selectate 25 de comunități roma dintr-o bază de dată construită într-un proiect anterior. S-a descris sumar metodologia prin care s-a efectuat selecția. Lista comunităților rezultată din această activitate este în lucru. Ea va fi finalizată de îndată ce vom avea baza de date cu mediatorii sanitari completă, pentru că unul din criteriile de selecție a comunității este existența unui mediator sanitar în zona respectivă.
3. Elaborarea unei prime variante a chestionarului ce va fi aplicat în ancheta sociologică (etapă intermediară). A fost elaborată prima variantă a chestionarului ce va fi aplicat în ancheta sociologică. La elaborare s-a ținut cont de comparabilitatea datelor ce vor fi obținute cu ajutorul chestionarului (statisticile medicale, date despre utilități, dotări, locuire, etc.) existente și de particularitățile temei abordate (consumul de apă și alimente).
4. Începerea activității de trecere în revistă a literaturii relevante (etapă intermediară). A fost demarată activitatea de trecere în revistă a literaturii. Au fost reperate o serie de lucrări relevante pentru tema proiectului. Lista titlurilor identificate deja urmează a fi completate cu o listă a rapoartelor de politici ce vizează consumul de apă.

4. Planificare strategică

Activitatea instituției se desfășoară pe baza Planului anual de activitate, care a fost elaborat în conformitate cu Procedura de sistem privind Planificarea anuală a activităților și resurselor.

Activitatea de planificare a activităților (cercetare științifică, administrative, tehnice, financiare) a fost realizată în corelare cu documentele și politicile instituției (Planul de dezvoltare instituțională, direcțiile de cercetare) și cu prioritățile stabilite și comunicate de către conducerea instituției, ca urmare a evenimentelor naționale și internaționale și evoluția programelor/politicilor cu impact asupra domeniului de activitate al ISPMN.

Planul activităților de cercetare științifică a fost elaborat pe baza propunerilor individuale ale cercetătorilor - angajații celor două structuri (CSAC și CD) și /sau ale unor echipe de cercetători, participanți interni și externi, respectiv din afara instituției, pe baza de colaborare.

Proiectele de cercetare au fost încărcate pe Platforma online a ISPMN, **în perioada noiembrie – decembrie 2019, cu revizuirea activităților propuse după comunicarea bugetului alocat.** După finalizarea termenului de încărcare a propunerilor în platformă, conducerea și persoanele desemnate au realizat o analiză privind relevanța propunerilor, corelarea acestora cu obiectivele și prioritățile instituției și încadrarea cheltuielilor în bugetul ISPMN, pentru finalizarea și aprobarea documentului.

Începând cu luna februarie, conducerea instituției a demarat procesul de elaborare a **Planului de dezvoltare instituțională, perioada 2021 – 2025.** În prima etapă, conducerea (președinte și vicepreședinte) a definit obiectivele strategice și cadrul general al documentului. În etapa a doua, au fost organizate întâlniri cu șefii structurilor instituției pentru a defini obiectivele specifice compartimentelor, urmand sa fie consultat Consiliul Stiintific pentru definitivare, inclusiv a indicatorilor de performanta.